

သ႕ပံ႕၅၃၀ခ္ဓသ၈၃

က္ခဲတ႑ိကခ်ဳိ၌ (ကဘုုံးပ႑၂–၅)

ကို(၁၃) ဈာဉ်လာလာ၊ ဒီဉ်ကို ဆဉ်အပူးကိုခဲ့လာ ကဟဲ့ ဟုံးနှုံးကုံးကိုတာ်ပီးတာ်လီ (ကဘုုံးပ၊ ၂) ပုံးကိုဖိကဲထိဉ်မှဉ်ပို်အကုုံအါဖဲတာ်ကို ခါ ကိုပျာကသုဉ်အဆာကတို် (ကဘုုံးပ၊ ၂) ပယ်းသုံးခုံးစိုလုံးကိုဖုံးဒီဉ်ဆူကို, ကိုဖိသံဒီးဘဉ်ဒီ (ကဘုုံးပ၊ ၂)

KNFEPကိုသးသမူ၁၃နံဉ်လက်ကွဲ၁်တနံဉ်အံး(ကဘျံးပၤ ၂–၃)

FPC ကသူဝါHE လံဉ်ညိဉ်သိဉ်နိုင်(ကဘျုံးပၤ ၃)

ကိုဖိယ့်္ဂကမှံ၁၃၃ဂၤဒီးစားလာပြုပူ(ကဘုုံးပ ၃–၄)

ပယီးသုးခးသံပှာဖိသဉ်(ကဘျုံးပာ ၄)

ကညီကိုသရဉ်တၢ်သိဉ်လိခ်ီလှဉ်ကိုဖိဖိုထိဉ်သာဖု

ဒီးအတစ်ဖြံ့ခိုလ်ာသးအမူး(ကဘုုံးပၤ ၄–၅) ပယ်သုံးခႏဘဉ်ဒိကိုသရဉ်မှဉ်(ကဘုုံးပၤ ၅)

က္စီဥစ္ဥေခါ႕သ႕ွယ်ဦသဉ္နယ်ဥဘဲ (ယသျ်းဂ႑ ၉-၆)

တာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သူ့ပတိုးဖုဉ်တပယုဉ်ယီဖဲနံဉ် ၃ဝတာ်သဘျ့ နှာ်ဝံံအလိုးခံ

တ႑ိကစ္ခ်ီင်လီးဆီ (ကဘုုံးပၤ ၁၀-၁၁)

ပှာမာစားကညီကိါစဉ်တဂ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သံ့အဆိကတာ၊အတဂ်လဲးပူးကွံဉ်ပှာ

ကည္ဒီကို ဂိုခဲ့ခ်တရိတိေရးမေရေးတရိကရူရီ ကဘုံးမေ ၁၂–၁၃) ဆူကညီကိုစဲခဲ့တာ်ကူခဲ့ဘန်ကူခဲ့သူ့ခ်ိန်နှန်, ကိုကမ်းတံန်, ကိုသရခို နီးမိုးပါတဖခ်

တရိသမံထံ (ကဘုုံးပ႑ ၁၄–၁၅)

စီးစ္ဝါ, လၢ်ိန္မိုက်ိုဆဉ်ကူဉ်သဲ့ဆုံးလၤဝဲးကိုုခ်ိန်

ကိုသရဉ်တရိကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သ (ကဘျံးပ ၁၆-၁၅)

တါမၤလိကျိဉ်ခံကလှာ်တကလှာ်အတၢ်ိဳဒဘဉ်

ကို့ဓာတ္ မိဆိုန်ဆူန်ဓာိန်ချ (ကဘျံးပ႑ ၁၈-၂၁)

ကညီ (ကဘုုံးပၤ ၁၈–၁၉) ပယီးကိုဉ် (ကဘုုံးပၤ ၂၀–၂၁)

ထါ, တရိုဂဲလ်သည်ဆွဲခ်ီးတရိုဂီလက္ဆုံးကွား (ကဘျုံးမာ ၂၂-၂၃)

သရဉ်အကလု႑် (ကဘုုံးပၤ ၂၄–၂၅)

ပွားေတာ်မိမေတ္ရရီဆာ(ကဘုုံးပွာ ၂၈)

Table of Contents

School News (pg. 2-5)

13 Schools in Ler Doh Township Find Difficulties Collecting Their School Materials (pg. 3)

More Students Becoming Land Mine Victims

During Summer Vacation (pg. 3)

Burma Army Discharge Mortars into School

Students Killed and Injured (pg. 3)

KNFEP Closes After 13 Years (pg. 3)

FPC Will Use IHE Curriculum (pg. 3-5)

133 IDP Students Flee Attacks

But Still Sit Exams in The Jungle (pg. 5)

3 Dead and 1 Wounded by SPDC Troop

Whilst Returning Home (pg. 5)

Kaw Mu Der School, Kler Lwer Htoo District,

Becomes a High School (pg. 5)

3 Groups of KTTC students Graduate and KTTC Reunion (pg. 5)

Burma Army Shot and Wounded Ha Toe Per Teacher (pg. 5)

International Education News (pg. 7-9)

Education Level Reaches All Time Low After 30 Years of Independence

Focus Stories (pg. 10-11)

Karen Education Assistance's First Supporters, Naw Louisa Benson, Passes On

KSEAG (pg. 12-13)

A Letter To Karen State Education

Interview (pg. 14-15)

Saw Say Wah (Ler Doh Township Education Leader)

Teacher Education (pg. 16-17)

The Impact of Learning in a Second Language

School Health(pg. 18-21)

Karen (pg. 18-19)

Burmese (pg. 20-21)

Poems, Games and Cartoons (pg. 22-23)

Teacher Talk (pg. 24-27)

Reader Feedback (pg. 28)

က္နိ(၁၃) ဖျာဉ်လာလာဂ်ီခြင့်ကိုဂ်ီဆင့် အပူးကိုခဲ <u>ರಾಗಾಯ್ಯಕ್ಕೆ ಗ್ರೋಹ್ರವಾಗಿರ್</u>ಥಿ

စ ၂၀၁၀ နံဉ် လါယ နူး အါရံး လံံး လံံးပယီးသုံးပ ဒိဉ်တာ် ထိဉ်ဒုးဒီးဖွဲ့ဉ်အူကွံာ်သဝီတဖဉ်ဒီးကိုသှဉ်တဖဉ်အယိ ထံဖိက်ိုဖိအါဂၤဒီးကိုဖိကိုသရဉ်တဖဉ်ကဲထီဉ်က္မပျ လီ၊ အိန်ကမုံ အဂၤ(၂၀၀၀) ဘျဲန် နှန်လီးေလးတာ် သူန် လီးဆီလီးက္နာလီးအိုန်လီးဆီးနီးကိုတဖဉ်အင်္ဂါမ့်ာတာ လာကိခဲဝဲနိုါနိုါန္ဉ်လီး.

လၢၢိဳန်ခိုကို႞ဆဉ်ကူဉ်သဲ့ဆုံးလၤဝဲးကျိုးခ်ိခိုသရဉ်ဝါစ့စံး ò"တနံဉ်အားနယသးလာ်ပးဒိဉ်လီး. ခီဖိုလၢပဘဉ်ဟား စံဉ်အိဉ်လ၊ပျ်လာ်ကျါန်အံးအယိက္ပိသရဉ်သရဉ်မှဉ်တ ဖဉ်လီးပြုံလီးပြုကွဲဉ်ဝအါမးဒီးကိုကမ်းတိာ်ကိုဖိမိုးပါ တဖဉ်စ့၊်ကီးကဲထိဉ်တဂ်္ဂါကီလာအဝဲသ္ဉ်တဖဉ်အင်္ဂါ လာကထဲးင်္ဂါထဲးဘါ ဒီးက ဟ် ဖိုဉ်မာသ ကိုးတါ ဒ်သိုးပ ကသူဉ်ထိဉ်ကဲ့၊ပကိုသ့ဉ်တဖဉ်အင်္ဂါမ့ာ်တာ်လ၊ပဘဉ် ကွန်ဆာဉ်မ်ာ်အီးတခါနှဉ်လီး."

လၢနီတနံဉ်အပူးဖဲတၢ်ကို ်ခါဆာကတို်ကညီကို ႞စ်ဉ်တၢ် တိစာမာစာကၡၢ်ဟ္နာ်မာစာလဲဒဉ်ကိုသူ့ဉ်တဖဉ်ဒီးကိုဖိ တၢ်ပီးတၢ်လီသူ့ဉ်တဖဉ်အခါခ်ီဖြိုလၢ်နိဉ်ကို်ဆဉ်ကိုတ ဖဉ်ဘဉ်တၢ်မၤဟးဂ်ီးနွဲဉ်အူကွံာ်ဒီးတာ်ဘဉ်ကဲ့၊သူဉ်ထိဉ် ကဒါက္၊အဂ်ီ၊ ဒီးဒ်သိုး ဒီးကဟဲ ဟုံးနှုံဘဉ်ကိုတၢ်ပီးတၢ် လီအဂ်ိုယ်းကိခ်ဝဲဒို်််ိုမေးနှဉ်လီး.

သရဉ်ဝါစ္စစံးကနီးဝဲ"ခဲ့အားဘဉ်စပဟူးစဉ်အိုဉ်ပြံအိုဉ် ပြါအယိတၢ်ဖိတၢ်လံးလၢပဒိႏန္နာ်ဘဉ်တဖဉ်ပကဘဉ်ရဉ် ကျဲးဖုံးမုံးကူးအီးဒ်လ်ဉ်နှဉ်ပဆိကမိဉ်တဘဉ်လာဘဉ်. အဆိပကဘဉ်ယုလိုအိုဉ်လီ၊ဆိုး, တုံလို၊တုံကျလ၊ အပူဖြဲးနီးနဉ်နါ, လာကအီဉ်ဘဉ်အီဘဉ်အင်္ဂါဘဉ်ဝံ အီဉ်စီဉ်အီဉ်နီးပဘဉ်ကားဖိုဉ်တ်ဖိုဉ်ကဲ့းပကိုအုံးကီခဲဝဲ ဒိဉ်မးအယိကိုတၢ်ဖိတၢ်လံးလာပဒိုးနှုံဘဉ်တဖဉ်ပလဲၤ ဟံးတသုဒီးဘဉ်."

စ၂၀၀၉–၂၀၁၀တၢ်သိဉ်လိနံဉ်အပူးပယီးသုံးပဒိဉ်တၢ် ထီဉ်ဒးတဘျီအံးကိုတနီးကဘဉ်ဒီးစဲးဝံးကဲ့းလ၊ပျ်လၢ် ကျါတနီးတန်းစဲးဘဉ်ဝဲဘဉ် နီးလ၊နံဉ်ကတာ်တာ်က ဘဉ်နးဖြိုအီးအဖီခိဉ်မှါခံတီးချဉ်သးကိုသရဉ်လာတ အဲ့ ခိုဒီးဟ် မှုါ အမီးတဂၤစ်းဝဲ "ပဖိပလံးတနီးဒဉ်လာပ်ဒိုး

စဲးအီးလာအပူးကွံ့၁်ပသဲ့ ဉညါလာတဖိုနီတဘိုဘဉ်, တု လၢနံဉ်ကတၢၢိဳပမ္နာ်းမှိုအီးဒ်အံးဘိုတာ်သးခုလာအင်္ဂါန ကဒိႏန္စ္ပ်ံဘဉ်ဝသာဉ်ဘဉ်ဆဉ်လ၊ပဝဲသရဉ်တဖဉ်အဂ်ိၢ တခ်ီကဲထိဉ်တၢ်သးတမှာ်လၢဒီတနံဉ်လၢပတၢ်သိဉ်လိအ ပူးဝဲ, အဒိပူးအုံးမှုါဖြိုထီဉ်ကိုမှုါလဲးဆူကိုအဂၢခ်ီဖြိုက်ါစီ တလၢပြဲၤနီးအတီးပတိၢိဘဉ်န္ဉ်ပြုအုံးဟဲလၢမတၤအကို လဲဉ်နှဉ်တာ်ကသဲ့ဉ်ညါအီးဒီးကကဲထိဉ်တာ်ကိလၢပဂ်ိါ သပုံပြုံနှဉ်ယသုံ့ဉ်ညါယဂ္ဂၢဒိဉ်မးလီး.

ပူးလို်အိုဉ်ကမုံလၢလၢ်ဲဒိဉ်ကို်ဆဉ်အပူးတဖဉ်တချူးဒီး လ၊တာ်စူးလီးဒ်ဘဉ်နှဉ်ကဘဉ်ယုတဲ့ထိဉ်အဟံဉ်အနဲ ငီးဒ်သိုးကအီဉ်ဘဉ်အီဘဉ်အဂ်ီ၊ ပူးကိုးဂၤဒဲးဒိဉ်ဆုံးပြုံ သွါကဘဉ်ဂှာ်ကျုံးစားလာတာ်ယုံးတာ်စုံးအပူးတပယူာ်ယီ န္}လီး.

ငှာကိုမိတ်ထိုင်မှင်ပိုအကုရ်ခေါ်ဖွဲ့တက်ကိုရိပြည့် ဂါ့ယဘင့်အစားကတ္မွာ်

စ်၃၀.၃.၂၀၁၀အနံးစီးယိုးဖိလာအသးအိုဉ်(၁၃)နံဉ်မာ လိမှို(၂)တီးစဲနူဖူးလ်ကြီးဖုဉ်ကို ယီ႞ဘဉ်မှဉ်ပို်စဲကဝီး (၃), ဆီထံးကိ်ရသဉ်စဲအလဲးဝံအီဉ်ဟုသးစ်ကျဲဘာဉ်တီး အခါန္ဉ်လီး ကညီကိုသရဉ်မၤသကိုးတါကၡါ်အပူး မာတၢိဖိစီးစ္ဘဲဘိုဉ်လာအလဲၤထံဉ်ဘဉ်တၢ်အိုဉ်သးလာအ နို်ကစၢိစီးဝဲ "ဖိသဉ်အီးဘဉ်မှဉ်ပိၢိဝံးဘဉ်တံာ်တာ်ဝဲနှဉ် ၂သိမးတါထံဉ်န့ါ်ဆု၊အီးဆူတါဆါဟံဉ်န့ဉ်လီး. ကတိါ အံးစီးယိုးဖို့အတြံအို၌သႏဂ္ဂၤထီ၌ကဒါက္စ္ပုလံန္၌လီး." မ္ှာ်ပိါတာ်လီးပျုံးအုံးကဲထိဉ်စုံးကီးအသးလာတာအုးနုံး သဝီ, ဘံလုက်ိုဆဉ်, ဒူသထူဉ်ကို်ရှဉ်အပူးစဲလါဖူး

ဘြူအါရံးနီးဘဉ်သံဝဲပူးဖိသဉ်(၂)ဂၤန္နာ်လီး စီးအီဉ်ဝ့ (၁၅)နံဉ်ဇီးစီးမ့အူ(၁၅)နံဉ်၂ဂၤထံးဖဲဟးချဉ်အီဉ်စ့ဉ်အ ခါထံဉ်ဝဲနေတာ်ကိုန်လိန်တလိန်ဒီးဒီကွက်တိၢ်ကွာ်ဝဲအခါ ပိါဖးထီဉ်နှဉ်လီး. မ္ဉ်ပိါတါလီးဘဉ်ယိဉ်တါဟ့ဉ်တါ သ့ဉ်ညါနာ်ပါးအီးဘဉ်တစ်းထိဉ်မာအီးလာကိုပ်ယီးမှာ ထီဉ်န့ဉ်လီး. ကညီလီ၊်အိဉ်ကမုံကမ်းတာ်စးထီဉ်ဟ့ဉ် တာ်သူ့ဉ်ညါနှာ်ဟာဘဉ်မားမှုဉ်ပိုာ်အတာ်လီးဘဉ်ယိဉ်တာ် သိန်လိ(Mine Risk Education)စူးထိန်လာ၂၀၀၆နံနိ လံးလံးဘဉ်ဆဉ်ခ်ီဖြိုထံလိ1်ကိ1်ပူးတ1်ဒူးတ1်ယၤအယိ ဟီဉ်ကဝီးတဖဉ်အါတက္နာ်တာ်နိုးလီးမှဉ်ပိါလာပူးဖီဉ်စု ကဝဲးတဖဉ်အယိတာ်နာ်ဟူဘဉ်လာပူးဘဉ်ဇိလာမ့ဉ်ပိါတ လိုဂ်လိုန္္ခြဲလိုး စီးဖံထာဉ်လာအမ္နါမ္နာ်ပိါအတဂ်လီးဘဉ် တာ်သိဉ်လိအပူနဲဉ်တာ်စုံးဝဲ "တာ်ဒူးတာ်ယာမှာ်ဆူဉ်တ တီးတီးနှဉ်တၢ်ဟ်လီးမှဉ်ပိုးအါထီဉ်ဝဲနှဉ်လီး. ပလီးဟုဉ် တာ် သ့ဉ်ညါ လၢက မျာ် တ ဖဉ် လၢ အ ဝဲ သ့ဉ် မ့ာ် ထံဉ် ထး ကို််ာလို်ာမှါဂူးတာ်လီးဆီတမ်းဂူးတမ်းဂူးနှဉ်အသုတထိး ဘူးဝဲဘဉ်ဒီးကမၤပနိုဉ်ယာ်ဝဲဝံးကက္စ္တာစ်းဘဉ်တဲဘဉ်ပူ ရုဖိသဝီဖိတဖဉ်နှဉ်လီး ပဟုဉ်စ့၊်ကီးဂ်၊ခ်ိဉ်ထံးတာ်ကူ စါယါဘျါပူးဘဉ်မှဉ်ပိၢိလာအကတိၢိန္ဉ်ာလီး." ဖဲတ က်ိုခါကိုပျ်ကသုဉ်အကတို်စးထိဉ်လါမးရးတုလါမှာ န္ဉ်ပုၢကိုဖိတဖဉ်ဟးထီဉ်ဟးလီးဝဲဆူသဝီချာအါဝဲဒဉ်အ ယ်အဝဲသ့ဉ်ကဲထီဉ်ဝဲဒဉ်မှဉ်ပိါအကုၢ်ညီကဒဉ်နှဉ်လီး

ပယီးသုံးခႏၲမီလီးကျိမးမြာဆူကို့, ကို့မိသံမ်ိဳး

စဲ၁၉.၀၂.၂၀၁၀အနံးဂ်ီးခ်ီ၀၉း၄၇အဆာကတိ်္ပြယီးသုံး နံဘူ \int ဟ \int (၂), စကခ (၂၁)နီးခမရ(2၈၇)ဆီလီးအ သးဖဲတရိုးကိုခႏလီးဝဲဒဉ်မှိုဉ်ဖးဒိဉ်ဆူသံ့ဉ်သူခံသဝိ, မျိၵဆဉ်လီးတာ်ဝဲနေစ်ကိုကပၤပှၤကိုဖိသံ(၁)ဂၤဘဉ်ဒိ (၂)ဂၤအဂ္ဂါန္ဉ်ာမှာ်တြီးကိါရ္ခြာလိၢိပာ်မျိုဝဲန္ဉ်ာလီး စီးရီဘုဉ်ထူ, သးနှံဉ်(၁၅)သံဝဲနဉ်တဘိျယီ, စီးဆဉ်ပ တြာထု, သးနံဉ်(၈)နံဉ်ဘဉ်ဒိမ်အစုဒဉ်သဉ်ဒီးစီးအဲဉ် ကို်တီ, သးနံဉ်(၈)နံဉ်ဘဉ်ဒိဖဲအကံဉ်ဒဉ်နှဉ်လီး ပ^{န္}ဉ်ဖါဂီးလာအမ္နာ်မှဉ်တြီးကိုရဲ့ ဉ်သ့ဉ်ပျာ်လကျိုးခ်ိဉ်စံး ò, "ပယီးသူးတဖဉ်အုံးအိုဉ်ဆီလီးအသူးစတဘူးတ ယံးဒီးပူးလိုးအိုဉ်ကမှံတာ်လိုးနှဉ်လီး အဝဲသ့ဉ်ခးစိလီး ဝဲကိုဖႏဒိဉ်ဆူသဝိပူးတနံးတဘိုခံဘိုုကိုးမှ\်နံးဒဲးနှဉ်

သံ့ဉ်သူခံကိုအားမှၢ်ဝတီးဖှဉ်ကိုလာပုံကိုဖိအိုဉ်ဝ(၄၈)ဂၤ ဒီးကိုသရဉ်အိဉ်ဝဲ(၄)ဂၤန္ဉ်လီး.

KNFEPက္ခြသးသမူ၁၃နံဉ်လက်က္ခဲဝိတနံဉ်

KNFEPကိုလၢဘဉ်တၢဴဒုးအိဉ်ထိဉ်အီးစဲ၁၉၉၇နံ့ဉ်စမ်ာ် ခါခံ(မ်)်ခီဉ်ခါ)ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲနဲကဝီးအုံးပျာ်ကွဲဉ်အကိုတ နံးအံး ၂၄.၀၂.၂၀၁၀အနံးန္}လီး.

သရဉ်လာ်ထူလာအမှာ်မ်ာလးအူကူဉ်သုမှုဒါခ်ိဉ်လို်လံ၊ ဒီးတဘိုုခါအမှုါစု်း KNFEPပုုကိုဖိလိုုလုံးစုံးဝဲ, "ပကိုအံးအသးသမှုအိဉ်ဝ(၁၃)နံဉ်လာအဒုးဖိုုထိဉ်ဝဲပု၊

ကိုဖိ(၁၂)ဖုအံးအတာ်ရဲဉ်တာ်ကျဲးကတာ်ကွဲဘိဝတနံဉ်ညါ အုံးနှဉ်လီး.

Karen Refugee Committee Education Entity(KRCEE) အို ခိုင်္ခီးတရဲ ခိုတာ်ကွဲကောတာ်မာဘုခို လိဉ်ကူးကယ်ၤတီးနိဉ်တှာ်ကိုစကညီဘဉ်ကီဘဉ်ခန့်က ဝီးတဖဉ်ဒ်သိုးတၢ်သိဉ်လိမ့်ၢဂံ့းတာ်ပာဆျတဖဉ်ကလဲးအ သးဘဉ်ဂ့်၊ ဘဉ်ဝီအင်္ဂိုကို သူဉ်တဖဉ်တာ် နးလဲၤတရံး

ကူးအီးလာIHE (Institute of Higher Education)အတာ် ပါတာဆူအဖီလာန္နာ်လီး

KNFEPကိုအံးဒုးလဲးတရံးဝဲတာ်သိဉ်လိစ်ခါခါခံ(၆)နံဉိ ဝံးသုံးကွဲဉ်အသးတဘိုယ်စံပှာသုံးကွဲဉ်စံကဝီးဖိတဖဉ် ဆူဓါ်လးအူစံကဝီးစံ၂ဝဝ၄ဒီးဒုးလဲးတရံးကိုအံးစဲဖူဘီ လူ၊(ဓါလးအူ)တုံးနှံဉ်ဝအံးနှဉ်လီး

၂၀၁၀နံဉ်ပုၤကိုဖိလာအဖိုထိဉ်KNFEPအကတာ်တဖု အံးအိဉ်ဝဲမှဉ်(၈)ဂၤနီးခွါ(၁၅)ဂၤနှဉ်လီး

FPC ကသူဝါHE လဲဂ်ည္ဆိုသိုဒီခို

FPC (Future Preparatory Couse) လာအအို ဉိစ်ထါမ် ဟုဉ်ဒဲကဝီးအပူးကစ်းထိဉ်သုဝ် IHE အတာ်သိဉ်လိတ်ဉ် စ ၂၀၁၀–၁၁တာ်သိဉ်လိနံဉ်အဂ္ဂါနှဉ်တာ်ကစီဉ်က်ထံး လာIHE စံးဝန္ခဉ်လီး

စီးလီးဆဲ့ခ်မူ DHE(Department of Higher Education) အနှဲခ်ရှဲခ်စ်းဝဲ, "ပသးခုလာFPC ကစ်းထိခ်သူဝါHE လံခ်ည်ခ်သို့ခ် နှိခ်န်သီးကမာစားဝဲကယ်၊ တီးနိုခ်တိုစ် ဘခ်ကီဘခ်ခဲ့အတီးအပူးတဖခ်အတာ်ကျခ်ဘခ်ကျခ်သဲ့ ဆည်းအကီးနှင့်လီး အဝဲအားကမာစာစု ကီးKRCEE (Karen Refugee Committee Education Entity) လာတာလူးကွာ်ထွဲကယ်၊ တီးနိုခ်တုခ်ကိုစဲဘခ်ကီဘခ်ခဲ့နဲ့က တီးတစခ်အပူးနှဉ်လီး."

"ကည်ဘဉ်ကီဘဉ်ခဲနဲကစီး(၇) ဖျဉ်အပူးတီးဒီဉ်တုာ်ကို အိဉ်ငံးဝဲတတ်ဘျဲဉ်လာအတလုံးပိာထွဲဝဲIHE တာ်သိဉ် လိအတက္ဂိဉ်င်းလော်ညိဉ်သိဉ်င်္ပေဘာဉ်နှဉ်လီး. လာတာ် ထိဉ်ယူမျးကယးအါဒ်အားအဖီခိဉ်ပကကိုးထံဉ်လိတ်အိဉ် သက်းခဲကဝီးတီးဒီဉ်တုာ်ကိုခိဉ်တဖဉ်စဲလါအဖြူှဉ်အပူး ဝံးပကရဲဉ်ကျဲမေဘဉ်ကားကိုလာအတအိဉ်င်းလာIHE တာ်သိဉ်လိအတက္ဂိဉ်ပူးတဖဉ်ပဖီဉ်လိာ်စုမေသကိုးတာ် ကသုန်လဲဉ်င်လဲဉ်နှဉ်လီး." နှဉ်စီးလီးအဲဉ်မုစ်းစုက်ီး ဝဲနှဉ်လီး.

IHEတ်သိဉ်လိလံဉညိဉ်သိဉ်နိဉ်အပူးအိဉ်ဝဲနီးတာ်သိဉ် လိလံဉ်တဖဉ်လာအမှါ General English, Reading and Writing, Social Studies, Science, Math, Karen (compulsory), Thai or Burmese, Orientation for Higher Education, Philosophy of Education, Physical Education and Computer skillsတဖဉ်နှဉ်လီး

ယ္ခ်င္မွတ္သံ႕ယရဲ့၁၃၃၀႑ခ်ိဳးခွဲးတာျပဳရိပ္

ထံညဉ်လံဉ်ဒ္တေဂီချဉ်သးကိုလာအယ္၊ပယီးသုံးစဲအပူး ကွဲဉ်တနွံ့ စးထိဉ်ဒီးစဲးပုံးကိုဖိစ်ပုံ၊ပူးနှဉ်လီး. ထံညဉ် လံဉ်ဒ္ လာဘူးစဲလိဉ်အသးဒီးထံဘီးထဉ်တီးဘျိုကိုလာ ပုံးကိုဖိအနိုဉ်ဂံ၊အိဉ်ဝဲ ၁၃၃ဂၢစးထိဉ်ဒီးစဲးဝဲစဲတန္ခံညါ အံးနှဉ်လီး.

စီးဘိဘိလာFBR(Free Burma Ranger) စံးဝဲ, "ခ်ီဖိုု တာဒီးစဲးအဆာကတိါ် ဘဉ်လံအယိကိုသရဉ်နီးကိုဖိတ ဖဉ်မှာ်အိုဉ်လာပှာ်ကျါနှင့်လာမေးဂဲဝတာဒီးစဲးနှဉ်လီး. ပယ်းသုးစကခ၁၀ အဖိလာ် ခမရ၃၆၂, ၃၆၃, ၃၆၆, ၃၆၇ နီး၃၆၈ လာအထိဉ်နုးဝဲလာ၊ နိဉ်ကို၊ ဆဉ် ဃဲ အနီး ကွံလါကရုုံစဲလါဖှာ့ ဘြူး အါရုံးအထိဉ်လုံးလုံးအားအိဉ် ထာဉ်ကာ် အသူးစဲလို၊ ကဝီးစဲနှဉ်းနှာ်လီး. ကို ၁၁မျာဉ် လာပျာကိုဖိအိုဉ်ဝဲ ၅၀၀ဘျဉ်ကဲထိဉ်ပုလို၊ အိုခ်ကမံ့လာ

13 Schools in Ler Doh Township Find Difficulties Collecting Their School Materials

In January 2010 SPDC (State Peace Development Council) troops attacked Ler Doh Township, burning villages and schools, causing more than 2,000 villagers, teachers and students to become IDP (Internally Displace people). This has caused difficulties for villagers to rebuild schools and villages in this area. Saw Wah Say, Educational Coordinator for Ler Doh Township said "I am really upset this year, because we are now hiding in the jungle. Also, students and parents are becoming disconnected with each other. It is difficult to co-orporate with each other, as they have to struggle for their daily life, so it is impossible to rebuild our schools and a place to stay."

Once a year, during the summer, KSEAG (Karen State Education Assistant Group) provides support for all Kaw Thoo Lei schools, including school materials and equipments, but the schools in Ler Doh Township have been burnt and have not been rebuilt yet. Therefore they have faced difficulties when collecting their schools' materials and equipments. "Now we are still living in the jungle and we don't know how to organize the school materials we received to reach us here. Firstly, we need to find a safe place to stay and find food to live on. That's why right now we are not able to take our schools materials." He added.

Due to the SPDC attacks, some schools were not able to provide end of year examinations, but some students were able to take the exam in the jungle. At eacher from Mu Kee School, who wishes to remain anonymous, said, "Some students never pass their exams. Due to the situation, the students will be happy if we pass everyone but we will not, because if they go to another school and enter the higher Standard, they will not have enough ability and knowledge to cope with the work given. This is a big problem for us."

Newly displaced people living in Ler Doh Township are struggling to build new houses and organize food provisions before the rainy season.

More Students Becoming Land Mine Victims During Summer Vacation

On 30th March, 2010, Saw Yo Poe, a 13 year old student from Du Pa Leh primary school in Hsaw Hti township, Kler Lwee Htoo district, was on his way to harvest rice when he stepped on a landmine. Saw Say Boh from KTWG reported, "It took two days to find medical care after he stepped on the landmine. The student is now receiving treatment and will survive." Another more fatal incident occurred in the second week of February in Ta Au Ni village, Bilin township, Doo Tha Htoo district. Two children, Saw Aung Win and Saw Min Oo, both 15 years old, were out hunting for frogs when they found the landmine. Not knowing what the object was, they picked it up and began playing with it. They were killed instantly. Landmines are littered across eastern Burma. The Committee for Internally Displaced Karen People (CIDKP) has organized Mine Risk Education (MRE) since 2006. However, due to the wide and abundant use of landmines by all military groups, the number of landmine cases continues to increase. Saw Peter, a CIDKP's Mine Risk Education coordinator, explains, "If there is a intensive fighting in an area, you will see more and more land mines. We educate villagers to mark the place that they see landmines – not to handle them themselves. Villagers are told to inform the village leader or village responsible person. We also give first aid training for dealing with landmine victims to the villagers."

During the summer vacation period, from March to May, students are more mobile outside of the village which increases the risk of them becoming the next landmine victim

Burma Army Discharge Mortars into School, Students Killed and Injured

A source from the District Office in Mutraw said, Burma Army Tactical Operation Command(TOC) #2, Military Operation Command(MOC) #21 and Light Infantry Battalion(LIB) #387 encamped on T'ro Kyoe mountain fired mortars into Thay Thoo Khee IDP(Internally Displaced People) village on the 19th February at 09:47, The mortars hit the school where 1 student was killed and 2 students were injured.

Saw Robin Htoo, 15 years old, was killed instantly while Saw Hsar P'trer Htoo and Saw Eh Kaw Taw, both 8 years old, suffered an injured arm and leg. P'doh Pah Gaw, a Minister of Forest Ministry said,

"Burma Army encamped their troops near IDP villages and they discharge mortars once or twice everyday." Thay Thoo Khee is a primary school which has 48 students and 4 teachers.

KNFEP Closes After 13 Years

Karen Northern Further Education Program (KNFEP), which was formed in 1997 at Mae Kah Khee (Mae Kong Kah) Karen refugee camp, closed their school on 24th February, 2010. Saw Lah Htoo, Mae La Oon Education Head, who was also a former student of KNFEP, said "Our school which has been running for 13 years and produced 12 graduation classes, closes this year."

Karen Refugee Committee Education Entity (KRCEE) has re-organized all the post-ten schools in Karen Refugee camps along Thai-Burma Border so that they are able to monitor school curriculum and management. Teachers and administrators of KNFEP will continue to work for the new school under IHE's (Institute of Higher Education) supervision. KNFEP school ran for 6 years at Mae Kah Khee and then moved to Pway Baw Lu (Mae La Oon) in 2004, when the refugee camp was relocated.

FPC Will Use IHE Curriculum

A source from the DHE (Department of Higher Education) said, FPC (Future Preparatory Course) which is based in Htam Hin Karen Refugee Camp, will begin using the IHE (Institute of Higher Education) curriculum at the start of the new academic year, 2010-2011.

Saw Law Eh Moo, secretary of DHE said, "We are happy FPC will be using the IHE curriculum as it will help towards providing a standardize Post-10 education for all refugees in the camps. It will also assist KRCEE (Karen Refugee Committee Education Entity) in monitoring the schools throughout the refugee camps." "Over half the post-ten schools in the camps are not following the IHE framework and curriculum. Due to this high percentage we will organize a meeting in April with post-ten school principals and discuss how we can

న్యాంగ్లింత్స్ School News

၄းက်၌ဒီတနီးလၫဇာတဲ့ကားနဉ်လီးတ:ဧဥဇာသဝီခဲ့ပယီးသုံးခွဲဉ်စရုက္ခ်ဉ် သဝိဝဲးအလိုဒ်ခဲ့

ပုၢ်ပူးနီးကိုအါဖျာဉ်တနီးစုံးဘဉ်နံ့ဉ်စီးဘီဘိစီးစုၢ် ကီးဝဲနှဉ်လီး

ပဏီးသုံးစးသံပုဒမိသဉ်

စလါမးရး၁၂သီအနံး ပယီးသုံးစခ၁၀ အဖိ လာ်ဓမရ ၃၆၉ နုဂ်လီးဆူကီထဉ်သဝီ, လ၏ နိုင်္ဂကို ဆင်္ဂ, ချဉ် လွှုံထုဉ်ကိုရျာင်းခဲ့းသဲဝဲပိ်ာမှဉ်တဂၤဒီးဖိသဉ်ခံဂၤအက် နှဉ်အဲးဖိဘ်ဉ်အဉ်တာက စီဉ်ဟ် ဖျစ် နှဉ်လီး နှီးဖါလါ လာအအိုင်္ဂယ်လုုံသဝီပယီးခံးဆီးလာအဟဲ ကာ့ဖဲအလဲး အိုင်္ဂသက်းအမိါ အပါဆူလာတီလုုံဝံံးဟဲ ကာ့လာကျဲအ ခါနှဉ်လီး နိုးဖါလါအ ဖိမှဉ်နှီးဖိဘိုင်, ၅နံဉ်နီးအသ ကိုးမှဉ်နှီးလါပုံး ၃၇နံဉ်သံဝဲတဘိုယ်စံတာက်ထိဉ်သး

ဖဲတ^{ရှ်}လေးထံဉ်နှ^{င်္ခနီ}ဂ်ီဖီဘိဉ်စာစိဉ်(တ^{ရို}ကီး – စားဖိတ်ဉ်စာဉ်ရ်)

အလိ၊ နှဉ်လီ၊ နို၊်လါပုံးလာပယီးခးဘဉ်ဒိအချ, အဝ စံဉ်စိဉ်အဖိခွါဖိစီးထါဖျါထူ, ၅လါလာပယီးသုံးခးဘဉ်ဒိ အကံဉ်နဉ်စံဉ်ဖိုးကွဲဉ်အသီးသမူပူးဖုံးနှု၊်ဝဘဉ်ဆဉ်အဖိ ခွါဖိစီးထါဖျါထူသံဝဲဖတ်ကဲထိဉ်သီး၂နဉ်ရံဉ်ဝံးအလိ၊ ခံခံဖိုအသွံဉ်ယွဲးအါတလာအယိန္ဉ်ာလီး.

ကီဂ်ီရှဉ်ချာဉ်လွှဲဉ်ထူဉ်ကီဂ်ီမုဂ်ိဒဂတ္ဌ်ကသုံးထီဉ် တီးတုး(၁၀)တီး

စလါမးရး ၉,၂၀၁၀ ဆနံးကိုဖိမိါပါ, ဒူသဝီခိဉ်နန်, က ရုပ်ပျာည်မူဘဉ်ဒါတဖဉ်, ပူးပားကိုဒီးကိုကမ်းတံာ်သှဉ် တဖဉ်ယုဉ်ဒီးကိုသရဉ်သရဉ်မုဉ်ဒီးကျဉ်သွပျာမာသကိး တစ်စိခဲလက် စီးကတိုးဝဲ နော်ဒီးအိုဉ်ဒီးတစ်ဆာတဲာ်လာ ၂၀၁၀ – ၂၀၁၁ တစ်သိဉ်လိဉ်နှံဉ်အပူးကိုးမုစ်အတီးထီကို အံးတစ်ကသုံးထိဉ်အီးတာယီးလာအတီး(၁၀)နှဉ်လီး ချာဉ်လွှဲဉ်ထုဉ်ကိုရေ့ဉ်ကူဉ်သဆဲးလာဝဲကိုးခိဉ်ပနိဉ်ခဲလ် ဘံစီးဝဲ "ကိုတဖျဉ်အားအသားသမုအိဉ်ဝဲ ၂၆နံဉ်လံဘဉ် ဆဉ်တဘိုဘိုတီးထိထိဉ်တဘိုဘိုတီးဖုဉ်လီးကာ့ခ်ဖိုလာ ပထံလီစကိုပူးတစ်ဆိုခ်သာတက်တကျားဘဉ်အဖီခိဉ်ဒီး သရဉ်သိဉ်တစ်တဖဉ်ပယုအီးကိုခံဝဲဒီဉ်မာနှဉ်လီး.ဘဉ် ဆဉ်တဘိုအံးပနာ်လာကက်ကျားနီးခါဆူညါပကဟံး လိာ်ဖိဉ်လိာ်စု နီးဖံးသကိးမာသကိးတာ်လာကိုတဖျဉ် အံးအဂ်ိါသပုံပု၊ိမိဉ်"

တာ်သုံးထိထီဉ်တီးပတီး ဆံးတာ်ပညီဉ်တခ်ိန်သီးနီးကို ဖိလာအဖြိထီဉ်ကိုစ်ကိုတဈာဉ်အံးအပူးကမၤလိဘဉ်နီးဝဲ ခါဆညါနီးလာကို ရဉ်အဂၤကိုဆဉ်အဂၤကိုဖိလာအဖြိ ထိဉ်တဖဉ်အင်္ဂါနှဉ်လီး ပုံးပားကို လာအမှာ်သုံးခံဉ်စီးယီး ၅။ စံး ဝဲ တသွဲ စဲ အသူ ပ က ထဲး ဂ်ာံ ထဲး ဘါ သ ကိုး လီး တာဂ့်ာကိုလာကပိဉ်ထွဲ ထိဉ်အခံနေပသွဉ်ညါ ဒါခ် ဘဉ်ဆဉ်နီးပသးတဆံးပသးတဟးဂ်ီးဘဉ် ခံမံးတမံး ကိုဖိဖိုထိဉ်လာကို ဆဉ်သှဉ်တဖဉ်ကဘဉ်လဲးယုထိဉ် ကိုဆူတာ်လိုအယံးအယိကဲထိဉ်တာ်ဂ့ာ်ကီလာအဝဲသှဉ် အင်္ဂါယုတ်နီးမိုးပါတဖဉ်အင်္ဂါအယ်ပကျုံးစားသုံးထိဉ် အင်္ဂါယုတ်နီးမိုးပါတဖဉ်အင်္ဂါအယ်ပကျုံးစားသုံးထိဉ် အင်္ဂါယုတ်နီးမိုးပါတဖဉ်အင်္ဂါအယ်ပကျုံးစားသုံးထိဉ် အင်္ဂါယုတ်နီးမိုးပါတဖဉ်အင်္ဂါအယ်ပကျုံးစားသုံးထိဉ် အင်္ဂါယုတ်နီးမိုးပါတဖဉ်အင်္ဂါအယ်ပကျုံးစားသုံးထိဉ် အီးနှဉ်လီး."

ကီဂ်ီမုဂ်ဒဂက္ဂိသရည်, သရည်မှည်ခ်ီးကိုကာမီးတံသ

ပဒိဉ်ခဲလ်ဘံစံးကနီးဝဲ "ပသးခုသးမှာ်နိဉ်မးလာပကို အံးကအိဉ်တုအတီးတဆံနီးအကတမံးပမ့်၊ကွန်လာပဝဲ ချဉ်လွန်ထျဉ်ကိန်ရှဉ်အပူတီးထီကိုတုအတီးတဆံနှဉ် တအိဉ်နီတဗျဉ်ဒီးဘဉ်လာတန္ဉ်အယိကဲထိဉ်စ့န်ကီး တင်္ကြာတ်ဘါလာကိုဖိမ်းပါ တို့ဖိနီးကိုသရဉ်သရဉ် မှဉ်တဖဉ်အင်္ဂိအနိဉ်အအါလာပကိန်ရှဉ်နီတဘ္ခဉ်အင်္ဂိ နှဉ်လီး."

စဲ၂၀၀၉–၂၀၁၀တာ်သိဉ်လိနံဉ်အပူးကိုာ်မှာ်အတီကို အိဉ်တု(၉)တီးနှဉ်လီး ကိုသရဉ်သရဉ်မှဉ်ခဲလာဉ်အိဉ် စ(၁၄)ဂၤဒီးကိုဖိခဲလာဉ်အိဉ်စ်(၂၅၃)ဂၤနှဉ်လီး.

ကည့်ဳိကိုသရဉ်တ႑်သိဉ်လိခ်ဳလှဉ်ကိုဖြံစြိန် သ႑ဖုခ်ဳိးဓာတ႖ိစ႑ဖိုဉ်လိဉ်သးဓာမူး

စလါမှဳ၊ ၁၃ သီ၂၀၁၀ နံဉ်, ကညီကိုသရဉ်တာ်သိ လိခိလ္ဉ်ကို, ကိုဖိဖိုထိဉ်ဝဲနဉ်(၃)ဖုယု်နီးလံာ်အုာ် သးလာအဘဉ်တာ်ဟဲ့ဉ်လီးအီးလာပနိဉ်လါစုကညီကျဉ် သုဆဲးလာလဲကျိုးခိဉ်လီးခာဉ်သးအပှာပာလိုးဆဲ့ဉ်နီးနှဉ် လီး. ကိုဖိတာတဖုမှာ်ဝဲပှာလာအမာလိတ်ာ့တာ်လာကညီ ကိုသရဉ်ခိလှဉ်ကို ပွဲ၊ ထိဉ်၂ နံဉ်ဝံးနီးဖိုထိဉ်ခဲ လာ (၁၅)ဂာ, ခံ ဖုတဖုမှာ်ဝဲပှာလာအဖိုထိဉ်၂ နံဉ်ဝံးအလီး ခံကုံးသိဉ်လိက္၊တာ်လာအလီးကဝီးပူးပွဲ၊ထိဉ်၂ နံဉ်ခဲ လာာ် ၄ နံဉ်(၂၃)ဂာ, နီးပှာသာဖုတဖုမှာ်ဝဲပှာလာအဖို ထိဉ်အဆိကတာ်တဖုစ်၂၀၀၅နံဉ်လာကညီကိုသရဉ် တားသိဉ်လိခီလှဉ်ကိုအကိုအံးနီးမာတာပြာထိဉ်(၅)နံဉ် တဖဉ်(၁၄)ဂာနှဉ်လီး.

လာတာ်ဟုဉ်လာဟုဉ်ကပီးကားကိုဖိဖိုထိဉ်သှဉ်တဖဉ်အ ဖိခိဉ်ကညီကျဉ်သဲ့ဆုံးလာဝဲးကျိုးခိဉ်လီးချဉ်သးပနိဉ် လါစုကတိုးဟုဉ်က်ဟုဉ်ဘါကိုဖိဖိုထိဉ်သှဉ်တဖဉ်စတာ အိုးထိဉ်အမူးအုံးနီးစုံးဝဲ "ပူလာအအိဉ်နီးအထံအကို, နီးအပူးကိုဖိလာအဖိုထိဉ်သှဉ်တဖဉ်န်အဝဲသှဉ်အပ

ಕೆಂದರಿಯಾಗೆ ಅಂತರ ಅನ್ಯಯ ಪ್ರಾ

ဒီဉ်ဒဉ်ဝဲစုဉ်စုဉ်ဟ်ပနိုဉ်ဝဲအသီးပဝဲဒဉ်စ့၊်ကီးပဟ်ပနိုဉ် သုဒ်ပဟ္ဉ်လီးသုတ်လေတါကပီးအံးပစ်းလာသုမှါတါ ဒ်သီးသီးလီး. ပဝဲစ့၊်ကီးပဟ်ကဏလာပသးလာသုတါ မာအပူးနှဉ်လီး.

ခံမံးတမ်းကိုဖိလာအဖြိထိခိုင်းးိုးနှုံဘဉ်တာ်လာကပီးတ ဖဉ်နှဉ်ဒ်ပတ်လုာ်တို့ပူးဆင်သူဉ်တဖဉ်အသီးသုဝဲသူဉ် စုံကီးသုတ်လုုံတိပ္မွားလီးသုသးနော်ဝဲနီးသျဉ်မံသးမှာ် လာသုတာမာအပူးထိဘိနီးယနာ်ယဲလာကမှာ်တာသးခု လာသုဂိုံထိဘိနှဉ်လီး. သာမံးတမံးဒ်တာ်ဟုဉ်သါပျာတာ ဆာကတီးနီးတာ်ခွဲးတာ်ယာ်အသီးတာ်လာပ ကြားမားနီး တာလာပမာနှစ်တဖဉ်နှဉ်မှစ်တာ်ဘျုံးတာဖြိုခဲ့လက်နှဉ် လီး. တလိဉ်လာပျာအကတဲဟုဉ်နှုံပျာမေးပတာ်မာအားကဲ ထိဉ်လိဉ်ထိဉ်ဘဉ်."

မးကဒီးဖဲ ၁၄ သိ ၂၀၁၀ အနံး မှာ်ဝဲဒဉ်ကညီကို သ ရဉ်တာ်သိဉ်လိခ်ီလှဉ်ကိုတာ်စာဖိုဉ်အမူးဒီးအဒိဉ်အအါဖဲ နှဉ်ကိာ်ရှဉ်နှံ့ဘုဉ်အကျဉ်သဆဲးလာဝဲးကိုးလဲဒေ့သှဉ်တ ဖဉ် ဟဲထိဉ်ဟ်ယှာ်မးသကီး ဝဲဒီးကညီကိုသရဉ်တာ် သိဉ်လိခ်ီလှဉ်ကို, ကိုဖိဖိုထိဉ်တာ့် တဖဉ်စာ့်ကီးဟဲကာ့ ကဒါကာ့ဒ်သီးဒီးဖဲမဟိတနံဉ်တာ်စာဖိုဉ်အသီးဒ်သီးက ဟုဉ်ခ်ီဟှဉ်နီးလိဘ်ကာ့အသးအတာ်ထံဉ်တာ်လဲးခ်ီဖို့အ

တာ်သုဉ်ညါနာ်ဟာလာအတာ်သိဉ်လိတာ်လဲးခ်ီဖိုအပူးဒီး အါနှာ်အနှဉ်ဒ်သီးကမၤလိဒီးနှာ်ဘဉ်အါထီဉ်တာ်သုတာ် ဘဉ်ဒီးတာ်သုဉ်ညါနာ်ဟာ်သူဉ်တဖဉ်နှဉ်လီး

ဘဉ်ဃးဒီးတ်၊ဟ္,ဉ်ခီဟ့,ဉ်နီးလိဉ်သးတစ်ဖြဉ်အမူးဘျိ ဝဲအံးကညီကိုရဉ်လဲ၊တရံးတစ်အခိဉ်သရဉ်စီးမှာ်ထံစံး ဝဲ "တာမေတာ်ဟာ ခိုခီဟာ ခိုနီး ဘျိဝဲ ဆုံးဂုံးလဲ ဒီ ခိုမေးခီ ဖိုပင် သာ့ ခိုတဖခ်ပကသျဉ်ထိခို ကုံးကညီ ကိုသရဉ်တာ်သးသ ဟိခ်လာကဆုံးမေး ေတာ် လာခါဆူ ညါ အင်္ဂါ, ကိုဖို့, ကို သရဉ်တဖခ်စ်ကြီး တာနှာ်နှုံးလီးသားလာတာမေးပို့မူးဂုံး ထိခို အပြဲထိခိုခ်ဖို့ ဒီးနှုံးဘဉ်တာ် ဟာ ခိုကျဉ်ဟာ ခိုမေး ေတာ် ထုံးစုနဲခ်ကျဲ အပြဲထိခိုင္ပါး ထိခိုင်း အင်္ခိခ် အခေါ်ကိုသရခိုင်း ကိုဖိတဖဉ်တာမေသ ကိုးတာ ဂုံးထိခ် အပြဲထိခိုတာ နာ် ဟာ လိခ်သား အပြဲထိခဲ့သည် သော့ လောင်္ခရီ မိုခိုခန်းသည် တပော် ရေးထုံး တစ်ခံစိုမိုခိုခန်းသည် တဖဉ်တီ မေသ ကိုးတာ ကို လော်သည် သောကို သော့ ခေါ်မှုခိုင်း သည် တစ်ခံစိုမိုခိုခန်းသည် တဖဉ်တီ မော်သက်းတာ လောဘို ဝဲဆုံးအယိန္နခ်လီး."

စမဟိတန်ဉ်ကညီကိုသရဉ်တာ်သိဉ်လိခိလှဉ်ကို, ကို ဖိဖိုထိဉ်ဝဲ ၂ ဖုဒီးတကတိုးယိတာ်မေးစုာ်ကီးဝဲတာ်စာဖိုဉ် အမူးဒ်သီးအားနှဉ်လီး. ကညီကိုသရဉ်မေသကိုးတာ်က ရုံအားဒုးအိဉ်ထိဉ်ဝဲခြေဘဉ်မားတာ်ဟုဉ်လာဟုဉ်ကပီး ဒီးတာ်စာဖိုဉ်အမူးသးဖုံဒ်သီးအားနှဉ်ခံသီးကကွာ်ကဒါ ကာ့တာဖြီးတာမေးအကျိုအကွဉ်တစဉ်အတာ်လဲထိဉ်လဲလ ထိဒီးတာ်ကွာ်ကဒါကာ့တာဖြီးတာမလာအပူးကွဲဉ်တစဉ် ဝံးဒီးယိထံကွာ်ကာ့တာမြေးထာတ်လိဉ်တစဉ်အဂဲ့အကျိုး ဒ်သီးတာကသူဉ်ညါဘဉ်တာဂံုစ်တစဉ်လာတာမြေးဂဲ့ ထိဉ်ကွားကိုသရဉ်အကားအစီဆူညါအဂ်ိန္ခြာလီး.

ဝက္ခ္မွာသမ်ာ့ခွယ္ပဲသရဉ်မည္

သရဉ်မှဉ်နီး ရဉ်စ်နှာ်,သီးနှံဉ်၂၇နံဉ်, အိဉ်သဝိစ်ဉ်ယဲ အသဝိဒီးလဲ၊သိဉ်လိတ်၊ စဟးထိပာတီ၊ ဖုဉ်ကို, အက်ဉ်နဉ်ဘဉ်နိ လ၊ပယီးသုံးခားအီး စလါဖှာ ဤြား အါရုံး ၂၃သိ အနံး စပယီးသုံးဟူး ဂဲ စက စ(၇) အဖိ လာ ဓမရ(၄၂၇)နှင်လီးသဝိဒီးခီးသံစဲအပါစီးတာနိဉ်ဝါအ ခါနှဉ်လီး တာကဲထိဉ်သီးအံးမှာ် စစ်ပယီးသုံးနှင်လီး ဟူးဂဲးဝဲစစ်ဉ်ယံအကဝီးဝံးနှင်လီးဆူသဝိသတူကလာ အခါခေဝဲပျပိတ်ခွါလာအက်ိဳးဝဲတနှာ်တစဉ်အယိခ်းဘဉ် ဒိယုဉ်နှားရှာခံစနန့်ဥလီး

စီးဆီးဖိလာအဟားမူဒါစဲလိုက္လင်္ဂအပူးစီးဝဲ "ပယီး သူးဟူးဂွဲက္ကေဖြာမွာန်နာလီးဆူသဝိပူးနှာခ်းပူးကိုးဂုဒ်း

သရဉ်မှဉ်စူစဲန ဂ်ခုးနဲဉ်အကင်္ဘခြင်လဂပယီးသုံးစးအီး

စဲအကိုးဝဲမှာ်တနှာ်အခါနှဉ်လီး အဝဲသှဉ်ဆိကမိဉ်ဝဲ ကယ်းပှာစဉ်နှဉ်မှာ်ဝဲကညီသုံးဖိလီး နှီးနှီးတခ်ဳပှာသဝိ ဖိတိန္ဒါအါကစဉ်စဉ်စ်သီးကပူးဖျုံးလာကဘဉ်ဝံတာနှဉ် လီး."

ပယီးသုံးတဖဉ်ခႏဘဉ်ဒိသရဉ်မှဉ်စူဉ်စဲနှစ်အပါဝံးစာဝဲ လာပျံးထးဒီးကားခႏသံချဉ်လီးဝဲစဲသဝီချာနှဉ်လီး. စံဉ် ဃဲ့ အေးပားထိပားသဝီအိုဉ်သူဉ်လီးအသေးစဲဃိခံကဝီး, ထီတထုဉ်ကိုစ်ဆဉ်, တီအူကိုရှဉ်နှဉ်လီး. cooperate better in the future with those who are not using the IHE curriculum." Added Saw Law Eh Moo.

The IHE curriculum contains General English, Reading and Writing, Social Studies, Science, Math, Karen (compulsory), Thai or Burmese, Orientation for Higher Education, Philosophy of Education, Physical Education and Computer skills.

133 IDP Students Flee Attacks but Still Sit Exams in the Jungle

133 students from Htee Nya Lee Day middle and Htee Baw Hta nursery school who were forced to flee Burma Army attacks in early February joined together to finish their school year and sit their final exams under the trees in the jungle.

Saw Baw Boe, from the Free Burma Rangers (FBR), said, "This is exam season, even though teachers and students are hiding in the jungle, they still manage to sit their exams. Perhaps, they will finish today (18th February 2010)."

He went onto to explain, "LIB (Light Infantry Battalion) 362, 363, 366, 367 and 368, which are under MOC #10, have been attacking Kwee Lah and Keh Der village tracts since early February. 11 schools with more than 500 students have become displaced and most of the schools won't be able to sit their exams."

3 Dead and 1 Wounded by SPDC Troop Whilst Returning Home

On the 22nd March, 2010, at 4:30PM, Burma Army troops LIB 369, from MOC#10 entered Kaw Hta village, Ler Doh Township, Kler Lwee Htu District and shot and killed 1 woman and 2 children. The incident occurred while Naw Pah Lah, a Ko Lu villager, was traveling back from Ler Taw Lu after visiting her parents. Naw Pah Lah's daughter, Naw Paw Bo, a 5 year old girl and her friend Naw La Pwey, a 37 year old woman died immediately. Naw Pah Lah was shot in the back as she carried her 5-month-old son, Saw Hta Pla Htoo; the baby was hit in the thigh. The 5-month-old child did not die immediately, but two and a half hours after the 4:30 p.m. attack. Sourced from a Free Burma Ranger internet report.

Kaw Mu Der School, Kler Lwer Htoo District, Becomes a High School

In March 2010, the Village tract leader, school committee, parents and teachers decided to extend Kaw Mu Der School level up to Standard 10. This will be effective for the next academic year.

The District Education Coordinator, Saw Calvin, said, "This school has been running for over 26 years, and during this time there has been a fluctuation in the standards taught. This fluctuation is due to difficulties in finding teachers and as a result of fighting in the area. At this moment, we believe that we can provide a higher level of education to the students."

The aim is to encourage them to study in their local area and so not to have to travel to refugee camps to finish their studies. Many students from all over the district will be able to complete their High school education in their own district. Kaw Mu Der School committee leader, Saw Yo Shu, said, "We will try very hard for the school to provide Standard 10 to the students. Whatever problems arise, we will face them together to find a solution. Students will be able to remain in their village whilst

studying, and thus enabling them to help their parents in the fields during the school holidays."

Saw Calvin added, "We are very happy to have this opportunity to support Kaw Mu Der School in providing Standard 10 to students in the area. This is the only school in the district that provides Standard 10. We are very proud of it. We believe the students, parents and teachers will be satisfied with the support that we are offering." During the 2009-10 academic year, there were 14 teachers and 253 students in Kaw Mu Der School which provided up to Standard 9.

3 Groups of KTTC students Graduate and Reunion

On 13th May, 2010, three groups of KTTC (Karen Teacher Training College) students graduated with a Diploma. The Diplomas were awarded by the Karen Education Department(KED) Chairperson P'doh Lah Say. The first group to graduate were the 15 students who have just completed the two-year teacher-training course at KTTC. The second group were those who graduated from KTTC in May 2008 and have now finished two years teaching in the field. The final group to graduate were the first class to complete their training at KTTC, who have now been teaching for 6 years.

P'doh Lah Say, the chair person of KED (Karen Education Department), addressed the graduation students in the opening ceremony and said, "In other countries, when students graduate like this, their governments are keen to value them, we also want to show how much we value you through this graduation ceremony. We have a wonderful opportunity here at KTTC to train teachers and we have shown we can do it, for this we are grateful. Once again it proves that we don't need other foreign a accreditation since we have our own colleges."

The following day another significant event took place, the KTTC Reunion. This repeated the success of last year. The MTT (Mobile Teacher Trainer) Coordinator Th'ra Mu Htee said, "I feel good because we are now more active than before. This reunion also provides us the opportunity to build up the strength and energy of Karen teachers who are willing to work for the future. Teachers and students have full confidence in their fieldwork because they see the good work we have done with them as we have shared at the reunion. In addition, as the township and district leaders were able to participate at the reunion, this gave the teachers and students the opportunity to build up the leaders' understanding of the teachers' fieldwork and situation."

Last year two groups of KTTC students graduated at the same time and there was also a KTTC reunion. And so for the second year running KTWG (Karen Teacher Working Group) provided a reunion, an opportunity for all to share in evaluating their work and to celebrate the progress of the students.

Burma Army Shot and Wounded Ha Toe Per Teacher

On 23rd February, Burma Army LIB 427 which is under MOC#7 entered See Keh Der village and shot Naw Susanna, 27 years old, a primary teacher from Ha Toe Per village wounding her in the thigh while they shot dead Saw Ta Doh Wah, her father. The

ဟီာ်ခြာချကာရာကျည်သည်ကျည်သမှသေနကည် International Education News

တင်္ဂ ကျဉ်သဉ်ကျဉ်သပတိဂ်ီ ဗုဉ်တပယုဉ်သီ ဖွဲနှံဉ် ၃၀တင်္ဂသဘျှ နှင်္ဂပံအလိဂ်ီခံ

ဇှဉ်ဘဉ်ဘူ ့ဉ်အထံကို၊ အံးဘဉ်တဂ်သှဉ်ညါတ္၊ အီးလ၊ အမှုဂ်ရိုင်းငှစ်၊ထံကို၊ ဒီးအိုင်သူဉ်လီးအသးဖဲကလံးထံး အဖရံးကၤ, ဖဲခေါ်ဘံဉ်စံဉ်ဒီးလုပ်ဉ်ပိဉ်ထံကိုအဘာဉ်စာ၊ နူဉ်လီး ထံကို၊လာအဆာအိုဉ်ဘူးအီးတဖဉ်မှ ပြဲလကလံး ထံးအဖရံးကၤ, နော်ဘံဉ်ယဉ်, ဘိဉ်စ်ဝဉ်န၊ ဒီးမိဉ်နော် ဘံးဒီးထံဖိကို၊ ဖိခဲလက်အိုဉ်ပဲအါနှုံ ၁၂ ကကွဲ၊ အိုဉ်ဆီး ဝဲလာအပူးနှဉ်လီး.

ဖဲခရံဉ်နံဉ်၁၈၀၀ နံဉ်အပူးနှဉ်စ္နဉ်ဘဉ်ဘု့ ဉ်အထံအကိၢ် အံးဘဉ်တာ်ပာဆူဉ်ပာစိုးအီးလာကိုာ်အဲးကလံးအပူမလေ်ာ် အီဉ်ကို်သ့ဉ်တဖဉ်တုလာ ၁၉၈၀ လါအူဖြှဉ်ကတို်မး င်းနှုံဘဉ်ကူးတာ်သဘျ့ နှဉ်လီး ဆာကတိၢိဖဲနှဉ် ဇ့ဉ် ဘဉ်ဘူ့ ဉ်အံးဖျါဝဲနဉ်ထံကိၢ်တဘ့ဉ်လ၊ အလဲးထီဉ်လဲ၊ ထီကတၢ်လာအဖရံးကလော်ခဲလာၵ်အကျါ, တာ်ကျဉ် ဘဉ်ကျဉ်သံ့ လာအပတိါ်ထိ ဒီးမှါဝဲထံကိါတဘဲ့ဉ်လာအ အို ခိုနီးတာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သဲ့ အပတို၊်ထိုဉ်ဘးနီးလဲ၊ ထိုဉ် လဲးထီဝဲဒဉ်နှဉ်လီး. ပူးဒိဉ်တာ်ခိဉ်ပုံး၉၀မျးကယာမ့်၊ဝဲပူး သ့ကွဲးသံ့ဖးဒီးတၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သံ့ကျိုကျဲအသိတဖဉ် ဘဉ်တါမၤဂ့ၤထီဉ်အီးလၢန်သိုးပူးဖိုဒံဖိသဉ်ကိုးဂၤနဲးက ဒီးနှုံဘဉ်တၢ်လိဘဉ်အဂ်ိုနှဉ်လီး.. ဖဲတာ်သဘျှ နှုံကဲ့၊ အလိုးခံပူးတဂၤလာအမ္ $\mathbf 1$ Robert Mugabe လာအမ္ $\mathbf 1$ (ကို $\mathbf 1$ မိ်းပြာအဖရံးကာကိုစ်စုံ နို – အဲန်ကလှာ်သူး)တဂၤအားက ထီဉ်ဝဲနော်တၢဴပနီဉ်ခ်ိန်သူဉ်လၢဇ္နာ်ဘန်ဘု့ န်ကိၢ်သီအဂ်ၢိ န့ဉ်လီး.

အဝဲသှဉ် နီးနှုံဘဉ်တာသဘျ ဝံးဆံဖိုဉ်နှံဉ်အတိုးပူးနှဉ် စှဉ်ဘဉ်ဘွဲ့ ဉ်ဆျအပှာထံဖိကို၊ဖိဆူပှာသုတ်သွဲလာက တာါစဲ ဆဉ်ဟဉ်ရး–အဉ်ဖရံးကာထံကို၊အဒ္ဓတဖဉ်အ ကျါနီးဟ်ကဖာစ့၊်ကီးအသးလာအတာ်ပညိဉ်တုာထိဉ် ထိဉ်ဘးအယိနှဉ်လီး. ပနိဉ်လာအထိဉ်သိတဖဉ်မာလဲ၊

ထီဉ်ဝဲနော်တာ်ကျဉ်ဘန်ကျဉ်သံ့အကျိုးအကွာ်နပစ်းတစ်အ သိုးသျဉ်ထီဉ်ဝဲကိုအသီ တဖင်နဲ့ ဟုန်ကိုသရဉ်တစ်သိုင် လိန် မော့ဂဏီဉ်ဝဲတစ်အိုင်ယားအကျိုးအကျဲနီးမေသကိုး ဘူးဘူးတစ်တစ်နီးလိုက်တီးပျာတစာသည်တဖင်နန်ခဲ့လီနေပါတ် ကျဉ်ဂံ၊ခိဉ်ထီးသည်ကျဉ်သံ့သဘျ ဆူထံဖိကို၊ဖိက်းဂာအ ဂိုးလာအမှာ်မလိသဘျဲ့ ဘဉ်တဂ်(၇)စဲတီးဖုဉ်နှင့် (၆)နှံခိုစဲ တီးထီတချုံးဒီးလာအနော်လီးဆုဖွဉ်စိမ်းအဆာကတိါနည် လီး. စဲ၁၉၈၈နှံခ်လီးလံုးနည်ပနိဉ်တဖဉ်စီးထီညီလက် နာ်လီးကိုအလဲတစ်းဘဉ်တစ်းဝံးမားအထြီဉ်ဝဲတစ်နာ်လီး ကိုအလဲနောက်သဘုံ့ အခါတာ်ယုံကိုအလဲနည်နှိုင်းတ ချုံးလာနီးနှုံးတာသဘုံ့ အခါတာ်ယုံကိုအလဲနည်လီနှင့်လီး ပ နိဉ်တာ်ဆာတဲာ်သူဉ်တဖဉ်အီးမာဘဉ်နိဘဉ်ထီးဝဲနှင်ထိ ကိုအမုံးကျိုးဝဲးကွာနနှင့်လီး.

စ ၁၉၉၀ နံခ်အတိုပူကို ခြံခို Mugabe အံးစးထိခ်တို့ ဘဉ်ဝဟီခိုခိုခ်ကပ်ာတာလို၊တာကျွန်အမှု၊စံခို၏ပူ၏ ေး တာသူခ်တာဖြူးအလို၊အကျွဲတဖဉ်လာအမှု၊ ပူဝါဖုံးဖိတ ဖဉ်အဟီခိုခိုခိုလို၊ ကျွဲတဖဉ်နိသိုးဟီခိုခိုခဲ့ တာ်လို၊ တ ဖဉ်ကကဲထိခ်ကူးပူးသူဖုံးဖိအဟီခိုခိုခဲ့ တာ်လို၊ နှဉ်အ ဂိုးလီး. ပူးတနီးနီးနှဉ်ထံခိုဝဲလာဘဉ်ယားတာ်ပုံးနှုံဆူခို

တဂ်လိဂ်တဖဉ်အံးဇီးနီးဖးဝဲဝံးဟုဉ်လီးဝဲဆူပှာအဂၤသှဉ် တဖဉ်အယိတဂ်န္ဉါတအိဉ်ဇီးတဂ်သုတ်၊ဘဉ်လ၊ကပာဆု၊ ဝဲဟိဉ်ခိဉ်• တဂ်လိ၊ နှဉ်ဘဉ်• ဘဉ်သှဉ်သှဉ်ကကဲထိဉ် တဂ်ကိတါခဲလ၊ပှာနှဉ်ဘဉ်ဘူ့ ဉ်ဖိအတဂ်သျဉ်တဂ်ဖျးအမု၊ ကိုးဝဲးကွဉ်အင်္ဂါနှဉ်လီး• တသုတၤသဉ်လ၊အဟးထိဉ်စဲ စံဉ်ပူးသှဉ်တဖဉ်နှဉ်တဂ်တလီးကဒါကူးပှာဝါဖံးဖိသှဉ်တ ဖဉ်လာသဉ်• မှမ့ဂ်တခ်ဆျဝဲဆုထံဂၤကိဂ်လီးတဂ်အံးဇုး လီးတသြုံးဝဲတဂ်ထုံးထိဉ်တာသုတာသဉ်အတဂ်မာနှဉ်လီး• တဂ်တဒီးနှဉ်ဘဉ်တဂ်ဖံးတဂ်မာစုဂ်ကိက်ထိဉ်အသးတ လီဂံလိဂ်လာပုာသုဖံးဖိလ၊အမာတုဂ်တဂ်တဘိုအခါစဲပှာဝါ ဖံးဖိတဖဉ်အစံာ်လိဂ်ပုံးလိဂ်အပူးနှဉ်လီး•

ညါသူး,ဘဲဘ္, ထူနီးတဂ်ဂုလာဂါလာအဟးထိုဉ်တဘို ခါအံးနုးဒီဉ်ထိဉ်ဝဲစလာတာဟိဟးထိဉ်ပုဂါဖံးဖိအါနှာ် အက ၄၀၀၀တဖဉ်ဖဲအတာ်လိုတာ်ကျဲအလိုခံနှဉ်လီး ကျိဉ်စ့အလုံအပူးရာလီးနှဉ်အမျးကယာအတာ်ထိဉ်ယူ လာအဘဉ်တာမနှိဉ်အီးတနှံဉ်တဘိုအံးဖဲ ၁၉၉၈ နှံဉ် အံးအိဉ်ဝဲ ၃၂ မူးကယားနီးလာတာ်ခးတယာ်ကွာ်အီးနှဉ် စံ ၂၀၀၇ နံဉ် နှဉ်ကအိဉ်ဝဲ ၁၅၀,၀၀၀ မူးကယားနီးဖဲ ၂၀၀၈ နံဉ်နှဉ်အါထိဉ်ဝဲတုံလာ ၂၃၁,၀၀၀,၀၀၀ မူး ကယာလီး ဖဲ ၂၀၀၈ နံဉ်အတိပ်ပူးကီးမုံနံးနဲးနှဉ်တာဖိ တာ်လံးတဖဉ်အပူးနိဉ်ထိဉ်ဝဲခံစးလာ၂သိ၃သီအတိပ်ပုနှင့်လီးသင့်ကွှင်းကွှင်းနှင့်တိုး ထံကိပ်ဖိဉ်တဖဉ်အတာ

မှ်၊ လာ တ ခီ တာ ဆီ တ လဲ၊ ကာ့၊ ဝဲ စ္ အ လုံ၊ အ ပွား ၁,၀၀၀,၀၀၀,၀၀၀,၀၀၀ ဒီလဉ်ဆူ ၁ ဒီလဉ်နှဉ်က မာရာလီ၊ဝဲကိုဉ်စုအလုံအပွားလီးရာအဂ်ိနဉ်လီ၊. မု်းကိုး ဝဲးကွာ်အတာ်လီးတသြုးချင်းချင်းဆုံးထံရုံးကိုသဲးတာ် တာထိဉ်တာလီးတပဉ်အါထိဉ်ဝဲဒီးတာ်ထုံးထိဉ်ဆါတာသူ တာသဉ်စုံးကီးရာလီးဝဲနဉ်လီ၊. တာ်အားနားအိုဉ်ထိဉ်ဝဲပွား ဖိုဉ်ဖိယာ်ဖိလာအကထိတဖဉ်အကထိလာအတာ်မုံးလာ အိဉ်ထဲနော်တစ်းဖိလာခါဆူညါအင်္ဂါနှဉ်လီ၊. ဘဉ်ဆဉ် ဒီးအရာကတာ်၊နှဉ်ဖိုင်ဖိသဉ်သှဉ်တဖဉ်အိုင်းစုံးကီးဒီး တာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သုတဆုံးတကာ့်၊နှဉ်လီ၊. ကမ္နာ်စုံးကီး ခါ

စးထီဉ်စဲ ၂၀၀၀ နှံဉ်မှါ်ကိုုပဲးကွာ်အတါဆီတလဲအပူး တါကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သဲ့တဖဉ်အီဉ်ဝဲလာတါမးပျုံးမးဖုံးအပူး,

ကိုသရဉ်တဖဉ်ဘဉ်တ်စု်ကွာ်ထံကွာ်အီးလာMugabe နှဉ်လီး အဝဲထံဉ်ဝလာကိုသရဉ်သှဉ်တဖဉ်အံးအတမှာ် ပွာဆိုဉ်ထွဲ အီးဆင်္ဂဆိုဉ်တပုလာအတာပါတာပြားအင်္ဂိ ဘဉ်နှဉ်လီး စဲဆံဖိုဉ်နံဉ်၂ဝီအတိုးပူးကိုသရဉ်သှဉ်တ ဖဉ်နေးနှဲဉ်ဖြါထိဉ်ဝဲအတာ်ဘဉ်သးပူးဘိုပူးဘဉ်ယးနီးအ တာနီးနှာ်လါလဲ စုအဆယ်နှဉ်လီး ကိုဖိတာ်ကူတာကာတ ဖဉ်အပူးနှီဉ်လီး မဲ့းကိုပ်အေါက်ဆိုကမိဉ်ဝဲကိုတာကြတာကာတ သံ့ဘဉ်ခ်ဖိျအဝဲသှဉ်သဉ်ဝဲးလီးနောယ်နှဉ်လီး စဲ၂ဝဝ၉ နှံဉ်နှာ်ကိုသရဉ်တပဉ်တာဟုဉ်အီးအဘူးအလဲ စုးနှာ်နီး ၁ဝဇီလာ်(အဓရကာ)လာတလါအတိုးပူးလာနပူးအိဉ်တိဉ် ဘုံးအဘိုဉ်(၁ဝ)နှဉ်လီး ကိုသရဉ်သပ်ာတဖဉ်စားထိဉ် ယုံဝဲလါလလာအဓရကားနီလါခ်ဖို့အနီးကစာအစ္အအားတ ကာ်တကျာဝဲအယ်နှဉ်လီး ကိုသရဉ်တပဉ်စားထိဉ်ဟူးဂံး

ဝဲလ၊တာ်ကမားအါထီဉိန္၊်အီးအလါဘူးလါလဲလ၊အထဲ သိးးနီးအာဖရုံးကာထံကိုက်ဖဉ်စု ရဲ ၁၅ဝဝဝရဲလ၊အ လီးလ၊ထဲသိးးနီးအမဲရကားနီလာ၁၅ဝဝနီလာ်လ၊တလါ အင်္ဂါန္ဉ်လီး. တချုံးနီးလ၊တာ်ယ့ထီဉ်တဖဉ်အီးလ၊ထီဉိ ပုံးနီးဘဉ်နှဉ်ကိုသရဉ်စုးဂားနီးနှာ်ဘဉ်ကျိဉ်စုမှတမှာ်တာ အီဉ်တာ်အီထဲလ၊အမိါအပါအိဉ်နှဉ်လီး.

ခ်ီဖြိုတာ်ဘူးတာ်လဲစုးဒီးထံရှာ်ကိုာ်သုံးအတာ်ဆိုဉ်သနှံးယိ ကိုသရဉ်တဖဉ်ဟးထိဉ်ဆူထံဂးကိုာ်ဂးလာတာ်ခေးတယာ် အိုဉ်ဝဲ၄၅ဝဝဝဂးလာအပူးကွဲဘီအနှံဉ်(၁ဝ)နှဉ်အသိဉ်လိ တာ့်တာဖဲခဲ့ဉ်ဘဉ်ဘူ့ ဉ်နှဉ်လီး.

စဲ၂၀၀၉နံဉ်နှဉ် Chikowore,လာအမှာ်ကိုခြေဘဉ်ဘူ့ ဉိ အကျဉ်သဲ့လဲကျိုးမူဒါခိဉ်လာအဘဉ်ထွဲနီးကိုသရဉ်မာသ ကိုးတ်ကရုာ်အံး(ZIMTA) ထိဉ်တယာ်ကျာ်လာကိုသ ရဉ်ထဲနော် ၃၅ မူးကယာနှဉ်မာပွဲလဲနော်တီးဖုခ်ပတိုာ်, နီး ထဲနော်ကိုသရဉ် ၃၃မူးကယာနှဉ်မာပွဲလဲနော်တီးထိပတိုာ် နှဉ်လီး တာ်အံးဟဲခ်ီဖြီ အသားလာကိုသရဉ်တစဉ်တာ် ဟာ့ဉ်ဘူးဟာ့ဉ်လဲအီးစားနီးမှာ်တာ်မာတခါလာအလာ်ဆာ လာာ်ကတို်လာင်က်လာ်ဘါအယိပျာအေါဂးကသား၏ဆာ လာတာမေဝဲအံးနှဉ်ဆံးလီးစာလီလဲနော်နိုင်မာအယိက်ထိဉ် ဝဲတာ်လီးဖျာလီးဟိုအနိုင်အမှာ်နှဉ်လီး

ထံကိါအကျိဉ်အစ္တတဖဉ်ဒိတ်၊ကသူအီးလာအဘဉ်ထွဲဒီး ထံလိါက်ိါပူးတာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သံ့အကျိုးအကွာ်တဖဉ်စ့ါ ကီးဆံးလီးစုးလီးဝဲ နဉ်လာဒီးနှုံ ဘဉ်ကုံးတာ်သဘျ အ ကတ်ိါလုံးလုံးလုံနှဉ်လီး စဲ ၁၉၈၀ နှံဉ်အတိါပူးပူးကိုဖိ တဂၤလာအဒီးနှုံ ဘဉ်ဝဲ အမဲရကာဒီလဉ် ၆ ဒီလဉ်အံး နှဉ်, ဒီးစဲ ၂၀၀၉နှံဉ်စုံးလီးတုံးလ၊ ဝ.၇၀ ဒီလဉ်နှဉ်လီး လာတာနှဉ်အယိတာ်ဆံးမာဘဉ်ဒီဝဲနော်ကိုဖိနီးကိုသရဉ် သူဉ်တဖဉ်အဒိဉ်အအေါ်လီး

ထံကိါအဘားကွဲးလာတာကြဉ်ဘဉ်ကျဉ်သံ့အင်္ဂါဆုံးလီး စုးလီးဝဲစးထိဉ်လာအဒီးနှုံဘဉ်တာသဘျ့ လုံးလုံးနှဉ် လီး. စဲ၁၉၈ဝနံဉ်နှဉ်ပုံးကိုဖိတဖဉ်ဒီးနှုံဘဉ်တာ်ဆိဉ်ထွဲ မေးစားအိဉ်ဝဲအဓဲရကား(၆)ဒီလာဘဉ်ဆဉ်စဲ၂ဝဝ၉နံဉ်နှဉ် အလီးတုံးဝဲဆူအဓဲရကားဒီလာ ဝ.၇ဝန္ဉာလီး. အဝဲအား မှာ်တာအအာကတာကြာကိုဖိဒီးကိုသရဉ်တဖဉ်အင်္ဂါနှဉ် လီး. တာ်ထိဉ်နှုံးတယာဝဲလာစုာပူးကိုဖိအင်္ဂါလာဖာအ တာ်ထိဉ်ယူလီးကာ့ဆုပုံးကိုဖိ(၁ဝ)ဂန္ဉာ်သူသကိုးကိုအ

Education Level Reaches All Time Low After 30 Years of Independence

Zimbabwe, formerly known as Rhodesia, is a

country situated in southern Africa, between the

Zambezi and Limpopo rivers. It is bordered by South Africa, Botswana, Zambia and Mozambique and has a population of over 12 million people. During the late 1800's it was colonized by the British until they gained independence in April 1980. At the time of independence, Zimbabwe was seen as a model country to the rest of Africa; with high levels of literacy and developing levels of education. Over 90% of the adult population was literate and a new education reform was implemented to enable all children to gain an education. After independence, the election of Robert Mugabe, from the Zimbabwe African National Union - Patriotic Front (ZANU-PF) symbolized a new beginning for the people of Zimbabwe. During the first decade of independence, Zimbabwe could boast one of the highest literacy rates in Sub-Saharan Africa and be proud of their achievements. The new government was systematically enlarging their education system, including providing new school buildings, teacher trainings, improving access to resources and working in partnership with local communities. They were committed to providing free public education to all citizens on an equal basis, with 7 years in Primary school, followed by 6 years in Secondary school before entering University. Since 1988, the government has introduced and been steadily increasing the fees attached to school enrollment, and it currently exceeds the charges required before independence. This is due to decisions made by the government and reflects the countries economic difficulties. In the late 1990's, President Mugabe implemented a Land Reform program, as the majority of fertile and agricultural land was owned by the 'white' farmers and he wanted to give the land to 'black' Zimbabweans. Some people were

With the eviction of over 4,000 'white' farmers, and Zimbabwe's exportation of tobacco, cotton, gold and other goods declining, amongst other factors, the economy was becoming rapidly worse and less stable. Inflation rates rose from an annual rate of 32% in 1998 to an estimate of 150,000% in 2007 and a high of 231,000,000% in 2008. As of 2008, the prices of some everyday items were doubling every 1.3 days. The government changed the denomination of their Zimbabwean dollars, with

concerned that taking large sophisticated farms and

sub-dividing them into plots to give to people without

the means to manage them properly could be

disastrous for the Zimbabwean agricultural

economy. Farm acquisition, without compensation

for their 'white' owners, alienated many in the

international community, and caused sharp falls in

production and rapid unemployment amongst the

labourers who used to work on the 'white'-owned

farms.

Z\$1,000,000,000,000 being exchanged for a new Z\$1 dollar, in the hope of curtailing inflation.

As the economy rapidly declined, political violence was increasing and food production was dropping. This left tens of thousands of people impoverished and destitute; with little hope for their future. But at least the children had their education, didn't they? Since the economic changes in 2000, education has been under threat and teachers have been targeted by Mugabe, as he believed they were not strong supporters of his rule. During the last two decades large numbers of teachers have frequently been on strike protesting about their low salaries; in addition the price of school uniforms has escalated so high they have become a luxury item and children are often unable to concentrate on learning due to hunger.

In January 2009, teachers were paid less than the equivalent of US\$10 for the month, which was enough to buy 10 loaves of bread. They are now asking to be paid in US dollars, as their own currency is so unstable, and are campaigning to increase their salaries to meet the regional standard of 15,000 South African rand, approximately US\$1,500 a month. Until this is accomplished, teachers are receiving subsidies, in monetary and food contributions, from the few parents who are able to offer additional support.

Due to the low salaries and political tensions, there has been a mass exodus of teachers, with an estimated 45,000 teachers leaving teaching during the past 10 years. In 2009, Chikowore, President of Zimbabwe Teachers Association (ZIMTA), estimated that 35% of teaching posts in primary education are not filled, whilst 33% in secondary schools. This is due to low morale within the teaching sector and salaries declining.

The national budget for education has been shrinking since gaining independence; in 1980 an average of US\$6 was allocated per student and has dropped to US\$0.70 in 2009. This has had dire consequences for students and teachers. It is estimated that the student-textbook ration has dropped to 1 textbook for every 10 pupils in city schools, whilst in rural schools the ration is1 textbook for every 40 students.

Approximately 46% of the population is under 18 years old, and should have graduated Secondary school; but around 80% of the children have left school, or been turned away as they could not afford the fees, US\$5. In 2007, 85% of children attended school, but this number has dropped to below 20% in 2009. This huge decline, in such a short period of time, is mainly due to unaffordable school fees and a shortage of teachers. According to the education department in November 2009, 50% of students have not progressed past primary education and over 20,000 teachers have left the country since 2006, leaving a shortage in teachers. This has also caused a steadily decrease in adult literacy numbers, leading to a larger number of illiterate citizens.

ဟီာိုခ်ီခိုချကာရိကျဉ်သဉ်ကျဉ်သမှသေနရဉ် International Education News

လဲာ်ဖးတဘဲ့ ခ်နှဉ်လီး. မှမ့်၊ ခံခြင်္ဉကိုဖိတခ်ဳပျကိုဖိ(၄၀) ကနေ့ ခိုဘင်္ခသူသကိုးစဲကို ဆလဲာ်ဖေးတဘဲ့ ခ်နှဉ်လီး. တာ် ထိခ်နှာ့ စဲလာပျာထံဖိကိုဖြို့ နိုခ်င်္ဂါ ၄၆ များကယာနေ့ ခ်မှု် (၁၈) နံခိုဆူ အဖိလာ်တဖင်္ခလာကဘဉ် ဖြိုထိခ်တီးချာခ်သား နေ့ခ်လီး. ဘဉ်ဆဉ်ပျာကို ဖိ ၈၀များကယား အါတက်ုံဟာ ထိခ်ကွဲခ်ကိုလာတာ်ကို အခါမီး အကျုတ်ယုံာင်းအစ်သည့် တဖဉ်ကထိခ်ကို အင်္ဂါကိုခ်စ္တာတော်ကို တားခဲ့တို့ အင်္ဂါကိုခ်စ္တာတော်ကို တားခဲ့ရကား လှစ်ချီးလာနေ့ခ်လီး.

စ ၂၀၀၇ နံဉ်နှဉ်ပုံးကိုဖိ ၈၅ မူးကယးယဉ်ယဉ်ထိဉ်စဲ ဒဉ်ကိုနှဉ်လီး. ဘဉ်ဆဉ်အနှိဉ်ဂ်ုံတခ်တနံဉ်ဒီးတနံဉ်နှဉ် လီးစုံးကွဲဉ်စ်ကွ့် ရကွ့် ရက်တုံးလ၊ ၂၀၀၉နံဉ်နှဉ်အိဉ်တံ့၊ ကုံးနေထဲ ၂၀ မူးကယးစီးနှဉ်လီး.

လာတာ်ဆာကတိုးဖုဉ်ကိုာ်အပူးတာ်အိုဉ်သးဘဉ်ကဲထိုဉ်ဝဲ ဒ်ဆံးနှဉ်အခ်ီဉ်ထံးခ်ီဉ်ဘိဟဲဝဲလာတာ်ဟုဉ်ကိုဘူးကိုလဲ တနားဒီးကိုသရဉ်တလာတလိဉ်အယိန္နဉ်လီး. တာ်ကျဉ် ဘဉ်ကျဉ်သဲ့ဝဲးကိုုးအတာ်ဟ်ဖျစ်လါနိုဉ်စ့ဘာဉ် ၂၀၀၉ နှံဉ်အပူးပူးကိုဖိ ၅၀ မူးကယးဟားထိဉ်ကွဲာ်ဆူကို နှဉ်လီး. ကိုသရဉ်သရဉ်မှဉ်၂၀,၀၀၀ဘျဲဉ်စုက်ေးဟာထိဉ် ကွဲာ်ဆူကို်ပူးစဲ ၂၀၀၆နံဉ်အပူးနှဉ်လီး. ဟ်တုာ်ကွဲာ်တီး အးလာကိုသရာဉ်တလာတလိဉ်နှဉ်လီး. တာ်ဂ့ဂံဝဲဆီးကဲ ထိဉ်ဝဲတာ်ဂ့ဂ်ကိလာပျဒိဉ်တုာ်ခ်ိဉ်ပွဲးတဖဉ်တာ်သဲ့လာံသဲ့ လဲအနိုဉ်ဂံဂံလီးစု၊ဒီးပျထဲဖိကိုုဖိအတသဲ့လာံသဲ့လဲ၊အနိုဉ်ဂံ၊ဆါထိဉ်နှဉ်လီး.

လာဇှဉ်ဘဉ်ဘွ. ဉ်အထံကိုပြုဖဲကိုစးထီဉ်ကဒါက္၊အက တိုန္ဉ်ပျကိုဖိ ၁,၁၁၅ ဂၤဟဲထီဉ်ကဒါက္၊ကိုလ၊ကမာ လိကနီးတာ်လာအသီတနံဉ်အင်္ဂါ နီးပျကိုဖိလာအဟုဉ် အကိုလဲနှုံ နှဉ်အိဉ်နေထဲ ၁ဝဝ ဂၤနိုးဖဲလာပနိဉ်မာရာ လီးဝဲ၁ဝနီလာ်ဆျှနီလာ်မှလာမိာ်ပါလာအတာ်မာအိဉ်တ ဖဉ်နီးနှုံဘဉ်တာ်ဘူးတာ်လဲတနံးထဲနော်တနီလဉ်နှဉ်လီး-ပု၊ကိုဖိလာတဟုဉ်ဘဉ်ကိုလဲတဖဉ်တာ်ဟုဉ်အီးတာ်ဆာက တိုး ၅သိလာကယုဝဲကိုအလဲနှဉ်လီး- တာဂ့ာ်ကီအိဉ်ထီဉ် စုက်ကီးဝဲလာကိုဖိတနီးယုဖံးယုမာတာ်လာဆာကတိာ်လီးဟိ တဖဉ်ဘဉ်ဆဉ်ကိုဖိဟုဉ်ဝဲကိုလဲတန့်၊ဘဉ်အလိုခံစဲတ နွံပူးကွဲဘ်ဆာကတိုးပူမာတာ်လာကိုအစရီပတိုာ်တာကဆု

ကဒါက္၊ပျကိုဖိအဂၤ ၈၈၉ ဂၤဆုအဟံဉ်ခီဖိုကိုဖိသ့ဉ် တဖဉ် အံး ဟ့ဉ် ၀ ကို လဲ တန္နာ် ဘဉ် အ ယိ နှဉ် လီး. ဟံဉ် ဖိယိဖိတဖဉ်မှာ်ဖြိဉ်နီးတထံဉ်နှာ်ကျဲ ဟးထိဉ်နှီ တဘိလာ ကပူပျဲးနီးတာ်ဖြိဉ်တာ်ယာ်ဘဉ်ဆဉ်အဝဲသ့ဉ်ဂုဂ်ကျဲးစား နံ သီး အ ဖိ အ လံး တ ဖဉ် က မ၊ လိ ဘဉ် တာ နှဉ် လီး. (Joseph) လာအမှာ်ကရုးစ်နီးမရှဲလ်အပါမံမိဉ်ဝဲထိဘိ လာအကန္နာ်ဆျာဘဉ်အဖိမှဉ်ဆူကို နှဉ်လီး. ဘဉ်ဆဉ်ခဲ အံးနှဉ်အဝဲသ့ဉ်မ၊တာ်တပူယီလာအမှာ်တာ်ခူဉ်ထီဉ်နှာ်ဝဲ နော်တာ်ယံတာ်ကွဲလာတာ်ကမှုံးပူာ်အကျဲနှဉ်လီး.အဝဲသှဉ် မှာ်နှာ်ဘဉ်တာ်ကံ့တာခ်ီ လာအလာပွားနှဉ်သိံလှဉ်ဟံတုံးဝဲ

ဖဲနှဉ်(Joseph)ပဉ်ဃာ်ကျိဉ်စ္သာ့လာအဖိမှဉ်ကထိဉ်ဘဉ်

ကိုလာတန္ခံအဂ်ိါန္ဉ်လီး ဘဉ်ဆဉ်ယုတာ်ယံမှု်တန္စါန္ဉ်

အဝဲသုဉ်ဆဲးမၤကဒီးတါခူဉ်နှုံတါက္တတါခ်ီကဒီးနှဉ်လီး. အဝဲနဉ်စီးဝဲနဉ်"ယမာတာ်အီးမှာ်အဘဉ်စိဖိသဉ်တာ်ခွဲး တာ်ယာ်တမ်းမံး ေါ." အဝဲသံ့၌တကြားမာတာ်ဘဉ်. ယ သးဆါလီးယသးဘဉ်ဆဉ်ယကဘဉ်မးတၢ်မနုးလဲ၌. ဇ္နာ်ဘဉ်ဘု့ ဉ်အပဒိဉ်တဖဉ်အံးသ့ဉ်ညါနှစ်က်ဝဲနာ်နီးပ လာ။်ဘဉ်ဝဲတာ်အိုဉ်သးသူ့ဉ်တဖဉ်လာကိုသရဉ်သူ့ဉ်တ ဖဉ်အံးခ်ီဖိုအတၢ်ကီတၢ်ခဲလာအဘဉ်ကွာ်ဆာဉ်မ်ာ်ဝဲအို၌ အကလှာ်ကလှာ်အယိတၢ်အိုဉ်သးကိုခဲ့နီးတၢ်ဆိုဉ်သနံး တဖဉ်လာအဟဲဘဉ် မးဘဉ်ဒိ အဝဲသံ့ဉ်တဖဉ်အံးကကဲ ထိဉ်တာ်ဂ့ာ်ကီဖးနိဉ်လာထံဖိကို်ဖိလာခံစိုးတစ်းအင်္ဂြသ ပျ်ပျံနှဉ်လီး. လာတဂ်္ဂါဝဲအံးအဖီခိဉ်ကျဉ်သံ့မှုဒါခိဉ်လာ အမ့် David Coltart, တဂၤအံးဒိသူ၌ဒိသးသပုံးပုံးလာ ကိုသရဉ်သှဉ်တဖဉ်အတၢ်တူ်ဘဉ်နီးနီးအယိအဝဲယ္ ထိုဉ်ဝဲနဉ်တာ်မာစားဆိုဉ်ထွဲ၄၅ဝကကွဲဂ်ဒီလာ်အမဲရကားနိ လဉ်လာက်ိုချု(Over Sea)မှါဒ်သီးကဒီးနှုံဘဉ်တါမာ စားဆီဉ်တွဲလာကိုသူဉ်တဖဉ်အင်္ဂါနူဉ်လီး အတာ်ပညိဉ် တခ်ိမ္၊ ဝန်သိုးကက္၊ အိုးထို ဉ်ကဒါက္၊ ကိုတဖဉ်ဒီး အါန္၊ အနှဉ်ကိုသရဉ်သူဉ်တဖဉ်ကက္မာမဟုေးတာ်အလိၢိန္ဉာ် လီး. ဘီမှါအူကွားစံဉ်တဖဉ် စွါကီးတလီးတံါလီးဆဲးဝဲ လၢက မၤ စားဆီဉ်ထွဲ ဇ့ဉ်ဘဉ်ဘွဲ့ ဉ်ခ်ီ ဖြိုတာ် မၤ အသးလါ ညါအိုဉ်ဟ်ဝဲအဃိန္ဉ်ာလီး. အဃိတာ်ကမာအသးဒီးဇ္ဉာ် ဘဉ်ဘုံ့ ဉ်အကိုသရဉ်နီးကိုဖိတဖဉ်န်လဉ် အီးစဘဲ သးနံဉ် ၁၃နံဉ်လ၊အမိါအပါဟ်တဲ့၊အီးဒီးအဖံတဂၤအ တာ်မှာ်လာ်အိုန်ဝဲလာကကဲထိန်ဘန်ကိုသရန်မှန်ဝံးက သိဉ်လိဖိဒံဖိသဉ်လာအဒူသဝီနှဉ်လီး ဘဉ်ဆဉ်ကိုတ ဖျာ်လာအတအိုးထိဉ်လာတဖျာ်တမာမျါထိဉ်ဝဲအတၵ်မံ မီဉ်ဘဉ်နှဉ်လီး. အုံးစဘဲစံဝဲ "ခုအုံးယမာလိ (γ) တီး, ယ ဟ်လီးယသးလာယကဒိႏဘဉ်စ်းတချူးလာခရံဉ်အိဉ်ဖြဲ့ဉ် ဘဉ်နှဉ်လီး. ဘဉ်ဆဉ်နီးကိုသရဉ်တအိဉ်လားလာကိုပူး လ။ဘဉ် အယိယဘဉ်ထိဉ်ကဒါက္၊ဒဉ်(၇)တီးအသီတ ဘိုန္ဉ်လီး. မ့်ာလာကိုတာ်ပီးတာ်လီဒီးကိုသရဉ်တအိုဉ် ဘဉ်အယိယတမၢလိဘဉ်တာ်လၢ၂၀၀၈နံဉ်အပူးနီတမံး

တာ် အို ခိုသမင်း အားကဲ ထိုခိုညီနှစ်အသမလာကို ကိုးဖျာခိုင်းစဲ နှစ်ဘန်ဘွဲ့ ခိုင်းပျဖိုင်ဖို့သန် အားလာကို ကိုးဖျာခိုင်းစဲ တို့မှာ်လာအသရခိုသဲ့ခိုတဖခိုထဲခိုဘခ်တာ်ကီတစ်ခဲ့အာမ်း အယ်နှဉ်လီး တချူးင်းလာတာမလာက ပီးတစ်သဘျှမှာ နံးင်းဘခ်နှဉ်ကီးခိုခဲ့ Mugabe နှဉ်အဝဲကိုးဖိုခ်ရိဖိုခိုင်း ကွဲမှာဝဲနော်ပုံးကိုဖိခဲ့လာခ်လာတာ်လီစ်ခါတီးလာကိုးပုံးနှိ

အမ့ါမူးတဘျိုညါအံးနှဉ်လီး. တာ်တနံဉ်နှဉ်အဝဲကတိုး လီးတာ်လာကိုဖိနီးကိုသရဉ်သံ့ဉ်တဖဉ်အမ်ာ်ညါဘဉ်မား ဒီးတာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သံ့အတာ်ဟုဉ်င်္ဂါဟုဉ်ဘါတဖဉ်နှဉ် လီး. (Herald)လာအမ္နါလီໂကဝီးတာ်ကစီဉ်ဟ်ဖျစ်အ သိးက်ီါခ်ိဉ်အံးကတိုးလီးတါ်နီးစံးဝဲ "ပဃ္ဝံသးစူးသုနီး ပ ဟ် က ဖာ လာ ပ သး လာ သု ခီ ဖို လာ သု မာ တာ် ဂ့ာ ဂ့ာ ဘဉ် ဘဉ်, ဘဉ်ဆဉ်တာ်ကွာ်ထွဲသုတတူးလီးတီးလီးဘဉ်အ ယိပပိါယါလီးက္နားပသးလံ. သုမာတါဘဉ်ဆဉ်သု^{င္စား}နှာ် ဘဉ်တာ်ဘူးတာ်လဲ ဒီးတာ်ဘျူးတာ်ဖိုဉ်တခ်ီတမှာ်တာ် နီတ မံးဘဉ်. တာ်ဘူးတာ်လဲလာသုိးနှစ်ဘဉ်တဖဉ်မှာ်ဧဉ်တာ် တဆံးတက္ခ်ာ လီး. တမ္နာ် တာ် လာ အတူ လီး ထိဉ် ဘး ဘဉ်." လာခံကတာ်လာတာ်သးဘဉ်နိအပူးအဝဲစံးဝဲ"ခဲ အံးပတ်ကြဉ်ဘဉ်ကျဉ်သံ့ ဒီးပပုၤကလှာ်အပတိါ်အံးလီး တို်ဝဲဒိဉ်မးလာတၢ်ကိုးကပၤဒဲးအပူးနှဉ်လီး. ဘဉ်ဆဉ် ငီးထီဘိန္ဉ်တဂ်လိဂ်တဂ်ကျဲအိဉ်ဝလာတဂ်မၤဂ္၊ထီဉ်တဂ်အ ဂိၢိဳဒီးယမှၢလၢလာတၢခဲလာဉ်နှဉ်ကဂုၤထီဉ်ဝဲနှဉ်လီး." ကိုသရဉ်တဖဉ်စ့ၢ်ကီးအိဉ်မှုဒံးဒဉ်တၢ်လာတၢ်ယံးတၢ်စ္၊ အဖိခ်ိဉ်ထီဘိယှာ်နီးလါလဲလာအတလာတလီဉ်နီးနို်က စာ်အတာ်သူတာ်စွဲတာ်လိဉ်တဖဉ်ဇီးအါန့ာ်အနှဉ်အဝဲသ့ဉ် တဖဉ်ဘဉ်တၢ်ဟဲမာဘဉ်ဒိစ္နာ်ကီးအီးလီး (HIV/AIDS) တာ်ဆါသူဉ်တဖဉ်နှဉ်လီး. တာ်မလိလီာ်လာကီာအာဖရံး ကၤကလံၤထံးတကပၤန္နဉ်ကိုသရဉ်သးနံဉ်အိဉ် ၂၅ နံဉ် ဒီး ၃၄ နံဉ် အဘာဉ် စာ၊ ၂၁ မျးက ယာ နှဉ် အိဉ် ယှဉ် ဒီး (HIV)တာ်ဆါ, မ့မှာ်လာဇ္နာ်ဘဉ်ဘွဲ့ ဉီအကိုာ်ပူးနှဉ်တာ် ထိဉ်တယာ်ကွန်အီးကိုသရဉ်လာသာပူတပူနှဉ်အိဉ်ယှာ်ဝဲ ဒီး (HIV/AIDS) နှဉ်လီး. တါဂ့ၢိဝအံးမာဘဉ်ဒိဝဲဒဉ်ပူတ ဝၢၰာိနီးကိုဖိသ့ဉ်တဖဉ်ခီဖိုကိုသရဉ်သ့ဉ်တဖဉ်အိုဉ်နီး တာ်ဆါသူ့ဉ်တဖဉ်အယိအဝဲသူ့ဉ်ကဘဉ်ဟးထီဉ်တာ်မျ ကဘဉ်ဟုံးအခွဲးခ်ီဖြိုတနီးကဲထီဉ်တာ်သံတာ်ပျာ်တနီးဘဉ် ဒိနိါကစါက္နါဂ်ီးအယိတနီးတဆူဉ်တချ လားဘဉ်နှဉ်လီး. ဖဲလၢကိုသရဉ်သူဉ်တဖဉ်မှ႞တဟဲထီဉ်လားကိုနှဉ်ကိုဖိ

သူ့ဉ်တဖဉ်ဘဉ်တာ်သိဉ်လိအီးလာသရဉ်လာအအိဉ်တ့ာ် ဒီးသူဉ်တဖဉ်မှတမှာ်အဝဲသူဉ်ဘဉ်အိဉ်ကလီကွဲဉ်ဝဲ နော် နှဉ်လီး

တာ်ထာနုဝ်ပွဲးကားကိုသရဉ်တဖဉ်နှဉ်ကီခဲဝဲသပှာ်ပျာနှဉ် လီး. ဖဲကိုသရဉ်တဂၤမားသံကွဲဝ်နှဉ်တာဂ်ာကီအိဉ်ထိဉ်ဝဲ ခီဖြိုအတာ်သုတာ်ဘဉ်းအေတာ်သည်ညါတဖဉ်တန်သီး လိဝ်အသားအယ်တာ်အားကီခဲဝန်းနီး ဒီးမေးဘဉ်ဒိယုဝ်စ့ာ် ကီးဒီးပျာတစာအင်္ပြာအဆားနှဉ်လီး. စုဉ်ဘဉ်ဘွ. ဉ်အထံ ကိုးပူးကိုသရဉ် ၈၀,၀၀၀ ဂၤလီမော်ကွဲဝဲဝဲခီဖိုု(HIV/ AIDS)တာ်ဆါတဖဉ်အဆိုဒီးတာဝဲအားကီခံဝဲဒိဉ်နှာမေးလာ တာကယုမပျားကားအားအကိုနှဉ်လီး. လာတာနှဉ်အဆိပ္ပား ကိုဖိုဒိနဉ်ဒိထာလာကိုပူးတဖဉ်ဘဉ်အိုဉ်ကားဝဲကလီခီဖိုု သရဉ်သှဉ်တဖဉ်တအိဉ်လာအယ်နှဉ်လီး.

(HIV/AIDS) တာ်ဆါအားတမှာ်ထဲအကူယှာ်က်ယှာ်ဝဲထဲ ကိုဖိနီးကိုသရဉ်တဖဉ်ဧိုးဘဉ်. ပူဖို့ဒီဖိုသဉ်အါဂၤစ္နု ကီးကဲထီဉ်စွန်ကီးတန်ကိတ်ခြဲလာတန်ဖုံးလိမ္မလိုအပူပ မှက္ကါ (Esther) ပိဉ်မှဉ်ဖိသးနှံဉ်အိဉ်ထဲ ၉ နှံဉ်ဧိးတဂၢခဲ အံးကဲထီဉ်က္၊ပူးအရူ<u>ဒိ</u>ဉ်ကတာ်လာအဟံဉ်ဖိယီဖိအဂ်ိါ မှာ်လာတာ်ဆါဝဲအုံးဟဲကဲထီဉ်အသူအာအာသီသီအယိ နှဉ်လီး. (Esther) အုံးအဝဲလုံးကူးဆူကိုတတူးလားဘဉ် တနံဉ်ဘျဉ်လံမ့်္ဂလာအဝဲဘဉ်ကွက်ထွဲဝဲအမိါ်လာအကသံ ခဲမှာ်ဆံ့ဉ်ခဲမှာ်ဟါခီဖိုု(AIDS)တာ်ဆါ, ဒီးအပုာ်ဒေ့မှဉ်၁၈ လါတဂၤန္န္ ်လီး. တာ်ဝဲအီးတာ်ဘူးတာ်လဲလာတာ်ကဟ္နှာ မာေစားဆီဉ်ထွဲဖိသဉ်အားတအိုဉ်နီတမ်းဘဉ် အဝဲကဘဉ် မာစားဆီဉ်ထွဲအုံးထွဲကွာ်ကူးအဟံဉ်ဖိဃီဖိုဒုံးဟံဉ်ခိဉ်မှဉ် တဂၤအသိုးတြဲဆာကတိုုတအို့၌ဝနီတစုုးလာအကမၢလိ တာ်အင်္ဂါန္ ဉ်လီး. (Obert)မှာပူ၊ ၁၃ နှံဉ်ဖိတဂၤအဝဲဒဉ် ဘဉ်ကုစ်ထွဲကူးအဖံစဲလာအမိအပါသံလာ(AIDS)ဝံးအ လိုခ်န္၌လီး အဝဲက်ကျွဲးယုန္ဒါတာဆကတ္ပါလာစုးနွှံအ တိၢ်ပူးန်သီးကၰန္ဒါကျိဉ်စ္နလၢအတၢ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သူ့အ ဂ်ီးလီး အဝဲနေဘန်လဲးချန်ဝဲထူလာအကိုလဲအင်္ဂါနှန် လီး. ထဲဒဉ်ထူဖိတဖီးနှဉ်ဒီးနှုံဘဉ်ဝဲအမဲရက၊ ၂ဒီ လဉ်လာအလိဉ်ဘဉ်ဝဲနှဉ်လီး အဝဲဒဉ်အဟံဉ်ဖိဃီဖိနှဉ် မာသဉ်လျှပ်ပုံတည်။ အချဲ့စုဂ်းဝျွစ်းဇွဲအယါဒ အမုံးပုံ ရှဉ်ကွဲကော်လာပူးဝါဖုံးဖို့အစုံဉ်ပူးနှဉ်လီး ဘဉ်ဆဉ်ခဲ့အုံး အဖံဘဉ်ယူကညးဝဲဒဉ်ဆူကိုပျာဘဉ်မှုဘဉ်ဒါဒ်သိုးအ လံးကအိဉ်ဘဉ်ကိုနှဉ်လီး.

"ယလံးခွါမှါတထီဉ်ဘဉ်ကိုခီဖိုလ၊တာ်ပူးတာ်ကလံးနိဉ် အ ဃိ ဒီး ယ သး က သ့ဉ် ဖး ဘဉ် အ သး လီး ယ က ဂုာ် ကျဲးစားယုကျိဉ်စ္စတု၊ယသံး"

င်းစုံးဝဲအလုံးခါ

"ဆူညါယမ့်ာတလဲးဆူကိုနှဉ်ယတာ်မုံာလာကခံးသူဒီး တူးမုံးယဒိဉ်ထိဉ်နှဉ်ယတသူဉ်ညါတာနီတမံးဘဉ်" နှဉ်(Obert)ကဘဉ်တိာ်နှုံဝဲဒဉ်နှဉ်လီး

ကိုသရဉ်တဖဉ်, ကိုဖိတဖဉ်းီးပှာတတဖဉ်သျဉ်ဆျဉ် သးဂဲးလာတာမေးလိန်းကန်းနှုံကနါကုံးစှဉ်ဘဉ်ဘွဲ့ ဉိတာ် ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သဲ့လာအမုံးဟူသဉ်ဖျစ်ာ့တ်တချီအခါနှဉ် လီး အဝဲသဲ့ဉ်ယုစု်ကီးတာမ်းအဂုာ်အဂၤလာအမှါတာ် ထာတာပဲသီးပလီတဖဉ်လာတာမှာ်လာန်သီးကအိဉ်ဘဉ် အီဘဉ်စဲအကြား, ကဟ္ဉ်လီးဘဉ်တာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သဲ့ နီးတာမေးလိန္ဉ်အဂ်ိုနှဉ်လီး ဘဉ်ဆဉ်တာ်သဲ့ဉ်တဖဉ် အံးကလီးဆီထိဉ်လာပူးလာခံတစ်းတဖဉ်အင်္ဂိကစီနီခါ့ In one typical rural school in Zimbabwe, 1,115 students arrived on the first day of term at the school, which was half finished, to start their learning. Only 100 students had paid their fees, which had been reduced from \$10 to \$2 to help struggling parents, where the average wage is \$1 a day, if employed. Those students who had not paid their fees were given 5 days from the start of term to find the money; but a week later the school accountant sent 889 students home for non-payment of fees. Even though families are in poverty and can see no way out for themselves, they continue to try everything possible to ensure their children gain some level of education. Joseph, father to Grace and Michelle, dreams of earning enough money to send his daughters to school, but for now they work together digging bones from a rubbish heap and selling them. If they can find enough bones, and the trucks arrive on time, Joseph is able to save enough money for his daughters to go to school for a week, but if not, they continue working in the rubbish heaps. "What I am doing is child abuse really," he says. "They should not be working like this. It hurts me but I don't know what else to do." The government is aware of the plight of the teachers, due to their strikes and support from teachers unions, and the effect the current education system is having on the next generation of Zimbabweans. The Education Minister, David Coltart, is aware of the hardships teachers face, even traveling to and from school costs too much for some, and he has requested over \$450 million from overseas agencies for schools, with the aim of "getting the schools reopened and teachers back to work." International agencies are wary of financially supporting Zimbabwe due to past events. So what is to become of the teachers and students of Zimbabwe? Isabel, whose parents left her with her grandparents, is a 13 year old girl who still hopes and dreams of becoming a teacher and helping the children of her village. But the closed schools are not helping her dream come true. Isobel explains, "I am in grade 7 in school. I was supposed to write my exams before Christmas, but the teachers were not there, so now I have to repeat 7th grade. We did not learn anything at school in 2008 because there were no resources or teachers." This has become the situation in most schools in Zimbabwe, with more and more children not able to continue their education due to the difficulties faced by their teachers.

Days before celebrating Independence Day, President Mugabe invites children from around the country to a children's party. This year he made a speech to the teachers and children who attended. The Herald, the local newspaper, reported Mugabe saying, "To the teachers, it is with great regret and apologies that your reward has been nothing but a mere pittance, not worthy calling salaries at all just allowances." He was later to be heard saying, "Our standards have fallen, but of course there is always room for improvement and the hopes that things will get better."

As well as teachers living in extreme poverty, with low salaries and self-esteem, they are also being affected by HIV/AIDS. A study in South Africa

showed 21% of teachers aged between 25 and 34 years old are living with HIV; and in Zimbabwe approximately one third of teachers are infected. This has a devastating impact on the communities and students; as teachers with HIV/AIDS will take time off of work for illness, funerals and the psychological effects of the illness. When a teacher does not attend school, students are often taught by another teacher or left untaught. As the supply of teachers is minimal, when one dies, it has a significant impact on the students and whole community; and replacing skilled teachers is extremely difficult. Zimbabwe has lost over 80,000 teachers to HIV/AIDS and is unable to replace them, leaving many students without a teacher. HIV/AIDS not only affects teachers but also students. Many children, like Esther who is 9 years old, become responsible for family members when the illness becomes worse. Esther has not been to school for over a year because she has to care for her mother, who is dying of AIDS and her 18 month old sister. There is no support for children who care for their family members, and they take over the role of leader of the house; leaving no time for

Obert is a 13 year old who has looked after his grandmother since his parents died from AIDS. He spends a few weeks illegally panning for gold in an attempt to find money for his school fees. Just one gold 'point', the smallest amount he can sell, would earn him the \$2 he needs. His family used to be well off, working as a manager on a 'whites' farm, but now his grandmother has to plead with the school to let her grandson attend, "If my child doesn't finish high school because of school fees, my heart will break. I will die trying to find the money. Obert recognizes that his, "future is dark if I don't go to school; you grow up not knowing anything. Teachers, communities and students are eager to learn and regain Zimbabwe's renowned education system, and even take on extra jobs, including collecting bones and bottles, in the hope of earning enough to survive and provide an education/learn. But will it make a difference to the next generation?

school and education.

Continued from page 5

incident occurred when the Burma Army, in a surprise attack, were force to become potters. Saw Hsit Poe, who is involved in security for that area said, "The Burma Army shoot everyone if the villagers don't come to face them. They think that all the villagers who run away are Karen Soldiers. In fact, those men are afraid of carrying ammunition for the Burma Army."

After the Burma Army shot Susanna's father, they bound his legs with chains and killed him outside the village.

See Keh Der and Ha Toe Per villagers are located in Kho Khee track, Htaw T'htu township, Taungoo District

లాగ్లుత్స్ట్రాల్లు Focus Story

•

မှာဖေရာကည်ဳိက်ဳိရီခဲ့ခဲ့တရိကျဉ်သဉ်ကျဉ်သှစေ ဆိုကတရစ်ဆေရိလဲးမှာတွဲ့ခဲ့မှာ

နိုဂ်လွှုံစဉ်ဘဲစာဉ်, ၆၉နံဉ်လ၊အမ္နာ်ပူးအဆိကတာ်အကျါ တဂၤလ၊အဆိဉ်ထွဲမ၊စားကြီးသူလုံးကညီတာ်ကျဉ်ဘဉ် ကျဉ်သဲ့ ဟ်တဲ့ာ်ကွဲဉ်အဟံဉ်ဖိယိဖိဒီးအသမူသက်းဖိတ ဖဉ်ဖဲ ၂.၀၂.၂၀၁၀, ခဉ်လံဉ်ဖိနံယါခ်ီဖြိခဲစာဉ်တာ်ဆါနှဉ် လီး

နိုးလွှုံစဉ် ဘဲစားအိဉ်ဖျဉ်ထီဉ်စဲ ဝှုံတကျဉ်စဲ၁၉၄၁နံဉ် နှဉ်လီး. အဝဲမးလိတ်ဖဲဝှုံတကျဉ်တုအဖြိထိဉ်အတီး (၁၀)နီးလဲးမာလိကနီးဖွဉ်စိမ်းစဲ ထားဖ်, ဘီးစထာဉ်ကို၊ စဉ်, ကိုးအဝဲရကာနှဉ်လီး. စဲအမာလိတ်အဆာကတို၊ ဘဉ်စဲနှဉ်ဝဲ့သုံးပနိဉ်ထီဉ်ပာတ်အခါနှဉ်လီး. နိုးလွှုံစါ အပါတာဆိုးအီးလာတဘိုအခါဆီဉ်ထွဲမာစာဝဲစီးဘးအူ ကွံလာကျိဉ်စ့တာမာစာလာအဘဉ်ယးနီးတာလီးကဲ့လယီး ပနိဉ်လာကညီသုံးဖိထိဉ်ပားနှုံပယ်းပနိဉ်အစုတားနှဉ် လီး.

7 12 10 1000.0 10.000.000 1

စဲနှိုလွှုံစပ်ဘဲကားနှင်လီးဟးဆူကိုပ်ငယ်လုံးနီးနှဉ်ဝဲ့သုံးပ နိုင်တပွဲလားအီးလာကဟးထိုဉ်ကဒါလားဘဉ်အယိအဝဲ ဘဉ်ထိဉ်ဝံးကားဖွဉ်စိမ်းစဲဝှါတကျဉ်နှဉ်လီး. စဲ၁၉၅၆နီး ၁၉၅၈ နံဉ်နှဉ်အဝဲနီးနှုံဘဉ်စု၊်ကီးကိုပ်ပယ်မှဉ်ယံလာ (၂)ဘိုနှဉ်လီး. စဲ၁၉၆၃နှံဉ်သုံးခိုင်လဲ့ထာ့ဉ်ကာမာသကိုး တဂ်နီးနှဉ်ဝဲ့သုံးပနိဉ်အခါထံဉ်လိဉ်အသုံးဝဲးနီးတဲ့နီးဖြီးအ သးစဲ၁၉၆၄နှံဉ်နှဉ်လီး. စဲ၁၉၆၅နှံဉ်တာကျဉ်သံသုံးခိဉ် လဲ့ထာ့ဉ်လာနှဉ်ဝဲ့သုံးပနိဉ်အလို၊ခံနီးလွှုံစဉ်ဘဲစာဉ်နီးပှာ သုံးဖိတိအခံတဖဉ်ဟဲကားထိဉ်ကဒါကားဆုသုံးက ၅(ခဲ အံးသုံးက ၁, ရသထျဉ်ကိုရှဉ်)ဟိဉ်ကဝိးနီးစားထိဉ်က ဒါကွာတ်ပြာဆနဉ်လီး.

"ခဲအံးယကဘဉ်ဟံးထီဉ်ဖီဉ်ထီဉ်ယဝးအတၢ်ဖံးတာ်မာ လီး. စးထီဉ်မုါတနားအံးဒီးဆူညါနှဉ်ထံဉ်လာယာဒ်သိး ပိဉ်မှဉ်တဂၤလာတဂ္ဂာ, မှမှါတခီထံဉ်ယာဒ်သိုးပိဉ်ခွါတ ဂၤအသိုးတက္နာ်." သူးကသံဉ်သရဉ်သုံးခိဉ်ဂိၢိဂ္ဂါစီးအံ သဉ်(စံခ့ခါဆာကတိဂ်ဝဲနှဉ်)နိုဉ်ဘဉ်ကဲ့၊သရဉ်မှဉ်အတာ် ကတိဂစ်အဝဲလဲ၊လီးအိဉ်သရဉ်မှဉ်နိုဂ်လွှင်စဉ်အခိဉ်စဲ ဘိဉ်တဲစခါ, ဒူယူဆူးအခါနှဉ်လီး.

သရဉ်စီးလါ(တမ့်္၊မံးနီ်၊ကိ်)သးနှံဉ်(၇၃)နှံဉ်လ၊အအိဉ် စတးပိသဝီလ၊ကဲထိဉ်ကို့ ခိဉ်တနှံဉ်ယီနီးသရဉ်မုဉ်နီ်၊ လွှုံစ်ကူးသုဉ်နီဉ်ထိဉ်ကူးဝဲ

"စဲအဝဲဟဲကု၊ထိဉ်ကဒါကု၊သိသိစဲသထုဉ်အဝှါဒီးချံစဲး အခါနှဉ်အဝဲဟဲ ကု၊တီယုဉ်ကိုလာ်လါတၢပြီးတၢ်လီလ၊ လာပုံပုံနေ့ဉ်လီး."

သရဉ်မှဉ်နှိၢ်လွှာ်စဉ်မှာ်ပှာတဂလာအအဲဉ်တာ်ကျဉ်ဘဉ် ကျဉ်သူ့ ဒီးအါနှာ်အနှဉ်အအဲဉ်ဘဉ်ကညီဖိုဒီဖိသဉ်နှဉ် အိဉ်ဖျါစ်တြာ်ကလာ်လာနှဉ်လုံးလုံးနှဉ်လီး သရဉ်မှဉ် နှို်လွှာ်စဉ်စအဟဲကာ့တီခိဉ်ရိဉ်မဲစဲအဝအသုံးအကတိုံ နှဉ်သိဉ်လိစ္နာ်ကီးတာ်စဲပယာ်ရီသဝိဒ်ကိုခိဉ်တဂအသီး နှဉ်လီး

သရဉ်မှဉ်နှို်လွှုံစစ်အပှာကိုဖိလိုလံးနှိုဂဲ့၊ (တမှုာ်မံးနှို ကိုာ်)လာအအိုဉ်သဝိယိဖိပျုံသူဉ်နှိဉ်စစ်ကီးသရဉ်မှဉ်နှို လွှုံစစ်နှဉ်လီး. "သရဉ်မှဉ်နှဉ်သိဉ်လိပှာကိုလာဝါကျိဉ် လီးတံုဂဲ့မေး, အဝဲဟဲသိဉ်လိပှာတနွံတဘျိတနွံတဘျိန္ဉ် လီး. စဲအဝဲဟဲသိဉ်လိပှာတဘျိလါလာနှဉ်ယကွက်ထံအီး, လာယသးပူတခ်ီယဆိုကမိဉ်ယမှုစ်နိဉ်ထိဉ်နှဉ်ယနိုဉ် တာကြင်္မလုံးဒိသို့အီးလီး."

လိါကဝီးစဲသရဉ်မှဉ်နှီါလွှစ်စဉ်အဉ်ဘဉ်တဲ့စြဲအလိါနှဉ် အါတက်းပူးသည်ဆါအီး, အဲဉ်ဘဉ်အီး, ဟ်ကဲအီးဒ်အ မှစ်ခြဉ်နှစ်တဂန္ဉာ်လီး စဲဆာကတိုစ်နှဉ်အစဲမှမ့စ်နော်တိ မှဉ်ခိဉ်နှစ်သူစေတဂဏာဉ်ဆဉ်ခြင်နစ်သို့ ရတဖဉ်အဲဉ် ဘဉ်အီး, ဟ်ကဲအီးဒ်ခိဉ်နှစ်နှစ်ကလေးဆိုးနှဉ်လီး အ စနာ်စုစ်ကီးစဲလာပျာတကလုာ်ကဒီးနှစ်တစ်သာချအဂိါနှဉ် တစ်အလိဉ်ဒိဉ်ကတစ်မှစ်တစ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သုနှဉ်လီး

"သရဉ်မှဉ်နှဉ်ထီဘိတဲပုးလာပဝဲပုးကညီဖိတဖဉ်ပစ်းခံ လာတ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သဲ့တကပားခါမႈအယိအဝဲနဉ်ဟုဉ် ဂ်ာဟုဉ်ဘါပုးလာပကမၤလိတ်ဆျဉ်ဆျဉ်ဒီးမှာ်တနာံးနှဉ်ပ ကကဲပပုံးကလုာ်အစုနဉ်စုတီးနှဉ်လီး." စီးကလး, အိဉ်သဝိယိဖိပျိုဒီးမၤလိဝဲ၄တီးစဲသရဉ်မှဉ်နှို်လွှုံစဉ် သိဉ်လိတ်စဲပယာရီအဆာကတိုံသှဉ်နှိဉ်က ဒါကုံးသ ရဉ်မှဉ်အတာ်ကတိုးတဖဉ်နှဉ်လီး.

အဝဲစံးကဒီးဝဲ "သရဉ်မှဉ်နှဉ်အိဉ်ဒီးအထွံဉ်ဒီမိါပါခံ လာနယုတ္တံဉ်အကလုာ်လာလိုကတီလဲအံးတဘဉ်ဘဉ်နှဉ် လီး. ယုာ်နှစ်သာပါတနအမုံးလာဟဉ်ချိဉ်ဒီးအမိါတနတ ခီအမုံးလာမညူးနှဉ်လီး."

တုံးမှာပယာရီကို ဟားဂိုးကွဲဘိဝံးအလိုခံပျာကိုဖိတဖဉ်စုံ ကီးလီးပြံလီးပြါ, ဟားအိုခ်ကားကိုက်ပျာကတီးနှဉ်လီး သ ရဉ်စီးလါစံးဝဲ, "စပယာရီကို ကားအိုးထိုခ်ကဒါကာတ သံ့လားဘဉ်ဘိုနှဉ်သရဉ်မှခ်အမှာကိုဖိစ်ပယာရီတဖဉ်ဟဲ ကားယုနာ်လီးအိုခ်ကားကိုလာတားပီကိုအယိုန်ယမှာ်ကိုခိုခို တာကအသိုးယတုက်လီခံအဝဲသူဉ်ခဲလာခ်နှဉ်လီး."

အဝဲတီခိုင်ရှိဉ်မဲဝဲသုးက္(၅)တနံဉ်ဝံးတာ်ဆျထိဉ်ကဒါ ကုးအီးဆူကိုသူလုံးအလိုခ်ာဉ်သးစန္ဉ်ဝံးအလိုခံသုံး လိုသုံးကျဲဆုစု်ခါလဲဉ်ဖိနံယါ, ကိုးအမဲရကာန္ဉ်ာလီး. စဲ၁၉၆၇နံဉ်နှဉ်အဝဲဒီးတဲ့ဒီးဖြိုကဒီးအသးဒီးပူအမဲရ ကၤဖိ ကရဲ ခရုလာအထဲဉ်လိုာ်တဲ့၊အသးစဲလာအလဲ ထိဉ်ဖဉ်စိမ်းစဲထားဖ်အဆာကတို၊ဒီးထိဉ်ဖိဝဲအဖိမှဉ်(၂) ဂၤဒီးအဖိခွါတဂၤနှဉ်လီး. အဝဲမှုဂ်တဖိဉ်ပူးစုကဝဲးဖိလာ ဘဉ်ဆဉ်ထိဘိနှဉ်ဂဲးပျုုဂ်းဆုံးတာ်လာအပူးကလုာ်အင်္ဂါ နှဉ်လီး. စဲအဝဲလဲးအိုဉ်ဆီလီးကဲ့းအသးစဲကိုအမဲရကာ နှဉ်ကိုကျဲးစားတာ်လာကို၊ပယီးတာ်မှဉ်တာခုဉ်ဒီးတာသ ဘျာအင်္ဂါနှဉ်လီး. အဝဲမှုပြုအခိဉ်အကျါတဂၤလာအနီး အိဉ်ထိဉ်ဝဲ"ကို၊ပယီးပွဲ၊စြံး"(Burma Forum)နှဉ်လီး.

နိုးလွှုံစဉ်မှု်တာ့်၊ပူးတဂလာတီခိဉ်ရိဉ်မဟူးဂဲးတာ့်၊တာ ကိုုပယ်းတာမှာ်တာရခု်င်းတာဆီတလဲအင်္ဂိုလာလိုုသ နာဉ်အါတီးဇ်အမှာ U.S. Campaign for Burma (Washington D.C.), and Alternatives for Burmese Children (Seattle) နီးတကတိုုယ်တီခိုခိုရှိခဲ့ မဟူးဂဲးဝဲတာ်လာပူးကညီဖိလာအလဲးသုံးလိုုသုံးကျွဲဆူ ကိုုအခဲရကာတဖဉ်အဂ်ိုန္ခြာလီး

သရဉ်စီးသဲ့လက်လာအမ္ခါ US Campaign for Burma အ Board of Director မာသကိုးဘဉ်တာ်နီးသရဉ်မှဉ်ဘူး ဘူးတာ်တဲ့ လာတာ်ဆာကတို၊ ဖေးပဲဘဲအပူးတကသေ့ဉ်ညါ ဟ်ပနိုဉ်ဝဲနဉ်သရဉ်မှဉ်ဟိပနိုဉ်ဝဲသရဉ်မှဉ်နီး၊ လွှာ်စဉ်ဘဲ စာဉ်အတာ်ဟိသးလာ "တာ်အိုဉ်ယုာ်ဆီးယုာ်လာအအိဉ်နီး တာ်နာ်နှုံလိဘ်သးယာ်ခ်ီယားခ်ီ" နှဉ်လီး

အဝဲစံးဝဲ, "လွှုံစဉ်မှာ်ပျာတဂလာထိဘိန္ဒဉ်အဲဉ်ဒီးဝဲလာပှာ ကညီဖိသှဉ်တဖဉ်ကအိဉ်ဝဲဆီးဝဲမှာ်မှာ်ခုခုခုခိုဒီးကလှာ် ရဉ်အဂၤတဖဉ်နှဉ်လီး ဘဉ်ဆဉ်ဒီးအဝဲသှဉ်ညါဝဲဒဉ်ဂဲ့၊ ဂုးလာ "တာ်ဟ်ကဲလိာသးယာခ်ီယာခြဲ "ဒ်သီးကတုာထိဉ် ဝဲဆုတာ်မှာ်တာ်ခုဉ်အင်္ဂြန္ဉာလီး ပယီးကလှာ်မှာ်တဟ် ကဲပျာကညီ မှတမှာ်ပျာကညီမှာ်တပာ်ကဲပယီးကလှာ် ဘဉ်ဒီးတာ်မှာ်တာခုဉ်အိဉ်ဝဲဆီးဝဲတသုဝဲဘဉ်နှဉ်လီး."

သရဉ်မုဉ်နှိုလ္ဂုံစဉ်ကိုကျုံးစားဘူးစဲအတာ်ကရာကရိစ္စါ ကီးဒီးတာ်ကရာကရိအကိုအဂလာအအိဉ်ဆီလီးအသး လာကိုအဂလာမဉ်နှဉ်လီး အဝဲနာ်စွာ်ကီးဝဲလာတာ်ဆဲး ကျိုးဘူးစဲမာသကိုးတာ်လာကိုပယ်လာာဆီတလဲအဂ်ီ၊ နှဉ်အကါဒီဉ်ဝဲဒီဉ်မာနှဉ်လီး အဝဲဘဉ်တာ်သှဉ်ညါအီး လာထံဂုံးကိုဂ်င်ပစ်းတာ်အသီးကညီမဲ့တမှာ်ပယ်းတာ်က ရာကရိအမြားဒီးပှာအါကသှဉ်ညါဟ်ကဲအီးအမြားနှဉ်လီး သူဉ်စာ်သားဘိဉ်အါ ဒံအါကလာအထံဉ်ဘဉ်အီးတမဉ် သှဉ်ညါဟ်ပနိုဉ်ဝဲလာနိုံလွှုံစဉ်ဘဲစာဉ်နှဉ်မှာ်ပှာတာလာ ထိဘိဒီးထိဘိနှဉ်ဟုဉ်က်ဟုဉ်ဘါသူဉ်စာ်သားဘိဉ်သှဉ် 11

တဖဉ်ဒ်သီးကဃုအါထီဉ်တာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သ့ဝံးမာစား ကူးအပူးကလုာ်နှဉ်လီး

နါဇိဉ်ယဉ်ပါလာအမှ်International Coordinator of Burma Campaign UK စုံးဝဲ့ "ယစးထိဉ်ထံဉ်မုဂ်ဂနီဂ် လွှုံစဉ်ဘဲစာဉ်စ၂ဝဝဝနံဉ်အတိဂ်ပူး(ကဘဉ်စ၂ဝဝ၃)အ ကတိဂ်စတာ်မာဝဲတာ်အိဉ်ဖိုဉ်အရုဒိဉ်တခါစဲကိုာဆာတာ် လိုံတတီးနှဉ်လီး အဝဲဟုဉ်ဂ်က္နာဘါယားဒ်သီးယက မာလိတာ်ထိထိဝံးမာစားကူးယပူးကလှာ်နှဉ်လီး."

နါဇိုင်ယဉ်ဖါစံးကန်းဝဲ, "ယပလာ်ဘဉ်လာအဝဲနှဉ်အဉ် အပှာကလုာ်လာသူဉ်နီ ဖျဉ်သးနီ ဖျဉ်နီးတကတိဂ်ယီဟိ သူဉ်ဟ်သးစုဂ်ကီးကလုာ်အဂလာကို၊ပယီးအပူတဖဉ်ခဲ လက်နှဉ်လီး အဝဲနာ်သပုဂ်ပျာ်ဝင်္ခာမိုဉ်ကရျဉ်စံဉ်နီးတာ် သူဉ်လီးဆီလီးကိုရာဖြဉ်စဲပျာကလုာ်လီးဆီလိုာသးအိုဉ် ဝဲအါခြေလာ်မှာ်လာသးဖုံသက်းဝဲတာ်ထဲသီးတုံးသီးအ တာခွဲးတာ်ယာ်နှဉ်လီး."

ငိုရှင်ပှာကေတက်သော်စော်ရော်ရှိချိန် အိုင်လူသော်လေးမောက်ကိုအစ

ပမ့်၊ကွန်ကူးနှိုလ္ပုံစဉ်ဘဲစာဉ်ခရုအတါအိဉ်မူတါလဲးခ်ီဖို တဖဉ်အုံးအို့ ဉ်ဝထဲတာ်ဂဲးလိပ်တာ်လာကို ပယီးတာ်မှာ်တာ် ခုဉ်ဖီးတာ်ထဲသီးတူသီးအင်္ဂျီပသူ့ဉ်ညါဘဉ်လံလာအသ မှုဖိသကိုးဖိလာအမလာဉ်တာ်နီးအီးတဖဉ်အအိဉ်နှဉ်လီး. အဝအုံးမှာတြနိုင္ပာတာဘာ၌တခါလာပဝန္ဦသူ၌တဖ၌ပ ကဟုံးနှုံအီးဒီးကိုကျူးစားပဝဲဒ်သိုးပကဒိုးနှုံဘဉ်ပပျ ကလှာ်ဂ်ုံခ်ီဉ်ထုံးတာခွဲးတာ်ယာန္ဦလီး အဝဲအနိုုက၏ မှုစ်တတ်၌ဘဉ်ဝဲကို ပယီးတာမှာ်တာ်ခုဉ်လာအဆာထံ၌ ဘဉ်ဝဲ လ၊ အ ဂုာ် ကျုံးစားစ့ၢ် ကီးဆူဉ် ဆူဉ် လ၊ အ နီး၊ က စၢ် နော်ဝဲဘဉ်ဆဉ်ပဝဲလာအအိုဉ်လီးတာ်တဲ့၊တဖဉ်ပတာ်နှာ် မှါဝဲတါတမ်းယီဒီးအီးအယိပကဂုာ်ကျဲးစားသကိုးပဝဲနီါ နှိုတဂၤလၢပသနာဉ်ဒဉ်ဝဲတုၤပတုၤထိဉ်လာအဝဲအတာ်ဆာ မှာလာန္၌လီး. ဒိဉ်နှုံအါန္နာ်အန္၌နှိုလွှာ်စဉ်ဘဲစာဉ်အ တ်၊ ဟိတ္နာ်ကွဲဘ်ပူးအုံးမှာ်ဝတ်၊ လီးမာ်ဖူးနို့ ခိုလာပဝကညီ ကိုစဉ်တာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သံ့အင်္ဂါအယိပဆျယီးတာ်သး အူးလျပဝဲကညီကိုစဉ်ကိုသရဉ်, သရဉ်မှဉ်နီးကိုဖိတ ဖဉ်အချဉ်စးနှဉ်လီး.

လာခံကတာဂ်ပအဲဉ်နိးခံးနိအံး, "သရဉ်မှဉ်၏, မှတမှာ် လာနားနီးAlternatives For Brumese Chilldern (ABC) ဘဉ်နှဉ်ပကညီကိုစဉ်တာတိ၏မာ၏ကရုံအေးဟဲဆိဉ် ဖြဉ်ထီဉ်ဝဲတသုဝဲဘဉ်ပသမာအလိုတအိဉ်ဘဉ်နှဉ်လီး. ပစ်းဘျူးဘဉ်နားနိဉ်မးနီးပအဲဉ်ဘဉ်နားနိဉ်မးနှဉ်လီး."

"အိဉ်ဘုံးအိဉ်သါက္။လာတာ်မှာ်တာ်ခုဉ်အလီ၊"

Karen Education Assistance's First Supporter, Naw Louisa Benson, Passes On

Naw Louisa Benson Craig died on 2nd February, 2010, age 69, surrounded by her family and friends after battling cancer for many years. She was born in Rangoon in 1941 to a Portugese father and a Karen mother, where she studied until she completed Standard 10, and then traveled to America to study at Tuffts University in Boston. When Ssaw Ba U gyi began organizing the revolution, his soldiers withdrew money from the Burmese Government banks, but when they were unable to repay it, Naw Louisa's father, Saw Benson gave Saw Ba U Gyi the money ensuring they were not indebted to the government. General Ne Win controlled the country whilst Naw Louisa was studying in America, and he never forgot that is was her father who helped Saw Ba U Gyi. He didnt want Naw Louisa and her family to gain a higher education or rise in power, so when she returned to Burma after graduation from Tuffts University, he did not allow her to travel abroad again for further studies, therefore restricting her to study at Rangoon University.

Naw Louisa won the title of 'Miss Burma' in 1956 and 1958 and appeared in several films. In 1963, Naw Louisa met General Lin Htin, commander of Brigade 5 forces (which is now Brigade 1, Doo Tha Htoo District) who had surrendered with Saw Hunter Tha Mwe to the Burmese regime. Lin Htin and Naw Louisa were married a year later in Rangoon. In 1965, Lin Htin was assassinated by Military Intelligence whilst preparing to return to the jungle to meet with Karen leaders, leaving Naw Louisa a widow at the age of 24. After his funeral, she led her husband's followers back to Brigade 5 to continue struggling for the revolution.

"Now I have to take the duty of leader instead of my husband. From this moment onwards, do not see me as a woman, see me as a man" recalls a military medic, Saw Ei Tha, remembering what Naw Louisa told him as he escorted her from Bo Tae, Du Yin Seik to a safer place. Naw Louisa cherished education and promoted it to her people. While assuming the role of her late husband, she also became the principal of Pa Ya Raw school; showing her love for children and an enthusiasm for learning. Saw Lah (not his real name), a 73 year old man from Ta Paw village, became principal of his village's school in 1965, the same year that Naw Louisa became principal in the neighbouring village. He told Phru Pwgo, "When she came back to Doo Tha Htu district, she brought enough school materials for everyone to use."

Naw Lousia believed the most important thing for the future of her people was education and freedom. In 2002, Naw Louisa, then living in the United States, became an active supporter of the Karen State Education Assistance Group (then known as the Kawthoolei Education Fund) which provides teacher subsidies, school material, sports equipment and basic health to teachers and students throughout Karen State. This project continues to be active in Karen communities where people suffering from a lack of food, poor security and abject poverty struggle to provide subsidies for teachers, who themselves have no time to farm due to their classroom responsibilities. Without teachers the schools can not open and therefore children would be unable to gain an education and help develop their nation.

Naw Gay (not her real name), a former student of Naw Louisa when she taught in Kaw Poe Plei village, remembers, "Naw Louisa taught English perfectly. She came to school and taught us once a week. When she

was teaching I remember gazing at her and hoping I would be as beautiful as her when I grew up." Naw Louisa travelled extensively throughout Brigade 5 and was known, loved and respected by many people for her leadership despite being a young woman.

Saw Ka La, who was studying Standard 4 when he met Naw Louisa, explains, "She always said that the Karen were late with their education. In the past, the Karen did not focus on education. We focused on survival and our traditional knowledge. She always encouraged us to study hard so that one day we could help towards building a better nation. I remember that she had 2 dogs, not normal dogs from the area, but special dogs, called Han Cho and Ma Nyut, she cared for them deeply."

After Pa Yaw Raw School and village were destroyed, students' and teachers ran into the jungle, finding new areas to live. Students and teachers wanted to continue their studies. Thra Saw Lah remembers, "Pa Yaw Raw School was destroyed, and it couldn't continue providing education to its students. The teachers and students wanted to attend Ta Baw School, and as I was principal, I accepted them all."

Naw Louisa led Brigade 5 for a year until she left Kawthoolei central government in preparation for resettling to America. She moved to California and rekindled her friendships with her university friends. She started seeing an old university friend, Glen Craig, and they later married in 1967, building a loving family with two daughters and a son. Even though she didn't always live in Kawthoolei, she always thought about her people and how she could help them. She continued to struggle for the freedom and equality of the Karen and other ethnic groups. In the U.S.A., she was a co-founder of the Burma Forum, an organization dedicated to empowering grassroots Burmese people and organizations in their struggle for human rights and freedoms. She was also on the board of directors for both the United States Campaign for Burma based in Washington and for the Alternative for Burmese Children based in Seattle. The latter was the first organization to support KSEAG. She faught tirelessly to raise awareness of the atrocities happening to her people in her home country. She was also involved in helping newly resettled Karen settle into life in America. Over the years many people have met, worked with and been inspired by Naw Louisa. We have all gained from her wisdom and generosity. Saw Steve Dun, a Board of Director from United States Campaign for Burma (USCB), worked closely with Naw Louisa over the years warmly remembering their relationship as one of "peaceful coexistence with mutual respect. Louisa always wanted the Karen to be able to live in peace with our neighbours but she fully understood how critical 'mutual respect' was to achieving that peace. Because, if Burmans do not respect the Karen, or vice versa, there can be no peaceful coexistence."

Naw Louisa recognized the importance of connecting organizations who were focusing on helping the people in Burma. She believed that communication is the key to changing the situation in Burma. She was known by all Karen and Burmese organizations, gaining their respect and admiration. Many young people knew Naw Louisa's ideas and dreams, including the importance of gaining a good education in order to help their nation. Nant Zoya Phan, from the International Coordinator of Burma Campaign UK said, "I first met Naw Louisa Benson on the Thailand-Burma border around 2003 during an important Karen meeting. Before meeting her, I had already heard about her and her great work for the Karen

Continues on page 9

ကည္ကီကိုရဲခဲ့ခဲ့တက်တို့စကမေးစက KSEAG

လော်ပရကရာကည်ီကီဂိခဲ့ခဲ့တာဂိကျဉ်သဉ်ကျဉ်သန်ခို နှင့်, ကိုတာမီးတဲ့ခဲ့, ကိုသရဉ် ဒီးမိဂ်ပဂိုအင်္ဂိဂိ

ယအဲခ်ိုင်းခုးသှဉ်ညါလီးယသးတစ်းဒီအာံလီး ယမံးမှာ စကီးအိခ််သြုယာခ်လီး ယစ်းထိခ်မာသကီးတာ့်တာ်င်း ကည်ကိုသရခ်မာသကီးတာ်ကရာ Karen Teacher Working Group (KTWG) လာ ၁၉၉၇ လုံးလုံး ဒီးယကဲ ကည် ကိုးတာ် ကျဉ် ဘဉ် ကျဉ် သဲ့ တာ် မာ စား ကရား(KSEAG) အပြာနှဲခ်တာ်စးထိခ်လာ၂ဝဝ၇လုံးလုံးနှာခ်လီး ယစ်ဘန်ကလၤဂုံးဒီးဘန်ဘူးဘန်ဖိုန် ဒီခိုမာလာ မာသကီးဘန်တားဒီးကည်ကိုးစန်အာကိုတစန့်နှာလီး

လာတာ်အိုခ်သူးအကိုအခွဲတဖဉ်အပူးနော်လာနေ့ခ်ယကမာ ကမဉ်ဘန်မီးယသူးလာကည်ဖိတဖဉ်အတာဂြဲးလိုဘ်လာ တားဟုခ်ဖိလုံးတဖဉ်အတာမြေးလိမ်းနီးလာကိုတကပါနေ့ခ် လီး. သုတာသွတာ်ဘန်လာသုတာကရာကရိထိခြဲကိုတ ဖဉ်အားလာသုကိုခ်နော်သုဝဲ, သုသရဉ်နော်သုဝဲနီးသုတာ မာလိမ်းပြာနော်သုဝဲ, လာကိုပယီးသုံးအတာ်ဆိုခ်တာမေး အာထဲထဲအားအဖိလာအား, ကဲထိခ်တာ်ထိခ်ဂြဲးသူခ်ထိခိ ဂြဲးသူးဆုပျာလာဟိခိုခ်ခိုနီတဘုခ်သုံခ်တဖခ်အင်္ဂါနေ့ခ်လီး

စးထိဉ်လ၊ ၂၀၀၅ လံးလံး, ခုဉ်စံး Karen Education Department (KED), Karen Teacher Working Group (KTWG) and Partners သုဉ်တဖဉ်ကျုံးစားဆိဉ်ထွဲ က ညီကို၊ စဲဉ်ကိုသ ရဉ်ဒီးကို ဖိတဖဉ်ခဲ့လက် လီး. ဘဉ်ဆဉ်, ကညီကို၊တာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သုတာမေးစားကရု၊ အ တာပညိဉ်နီ၊ နီ၊ နီ၊ နှဉ်, တမှါလာကဆိဉ်ထွဲကိုတဖဉ်လံံး လီးဘဉ်, မှမ့ါတခီကမာစားပုံးတစာဒီးကိုဖိမ်ားပါတဖဉ်လာကဆိဉ်ထွဲအကိုတဖဉ်တခီနှဉ်လီး. ပဆဲဉ်ဒီးမော့၊လီး တာဝံဃာလာပျာတစာအဖဉ်အစီခိဉ်ဒ်သီးဖိုဒံဖိသဉ်ခဲလက် ကန္ါဘဉ် အခွဲးအယာ်လာကန္၊ ဘဉ်တာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သုံ့နှင့်လီး.

(ခုဉ်စံး)ကညီကိုစ်ဉ်တာ်တိစာမေစားကရုံသွဉ်ညါလာကို တဖဉ်အါတကုံနှဉ်ဘဉ်တာ်သူဉ်ထိဉ်ဆီလီးတာ့်လံဆီး လာပျာတတဖဉ်အသီး, မှစ်ပျာတတဖဉ်အမူအဒါလာ ကဆိဉ်ထွဲမေစားအီးဒီးလာကကရာကရိအီးနှဉ်လီး. ကို တဖဉ်မှစ်ပျာတတအတာ်တီတိ, ဒီးတမှာ် ကညီကိုတာ် ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သုတာ်မေစားကရုံအတာ်ဘဉ်, ဒီးတမှာ်စုာ် ကီးပျာဆီဉ်ထွဲမေစားတာ်အိဉ်လာတာ်ချာနီတဖုနီတစားအတာ် ဘဉ်.

စဲလါမှး ၂၀၁၀ နှဉ်, ယကဟုဉ်လီးအးလီးကုံးယ(ခ့ဉ် စံး)ကညီကိုစ်ဉ်တာ်တိစာမာစာကရုပြုနှဉ်တာ်အလိုအ လာဆုစီးယိဉ်လိဉ်ထု, ဘဉ်ဆဉ်ယကအိဉ်ဘူးဘူးတံာ် တံာ်လာတာ်စံးတာမေး ရေးဟုဉ်ကျဉ်တာ်တကအသိုးနှဉ် လီး. စဲယဟးထိဉ်လာယလိုစ်အံးအကတို်နှဉ်ယအဉ် ဒီးစံးတာ်ရှာမံး ဆုသုစ်ခဲလာာ်သူဉ်တစဉ်နှဉ်လီး.

စာတဲ့ မည်သင့်လည်သုံ့သို့ နက်လည်

န်ယနီးတဂၢန်ဉ်ယ်အတ်၊ထံဉ်တ်၊ဆိကမိဉ်အသီးနှဉ်, တာ်သုတာ်ဘဉ်လ၊တာ်ကရာကရိထီဉ် နီးပ၊ဆျရဲဉ်ကျဲ၊ ကူးပျာတကလုာ်နေဝဲအတာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သုအကျိုးအ

ကွာ်နှဉ်မှာ် နိုဉ်ဝံာ်ခံလာကျဲဆူတာ် မာနှာ် "တာ်စံဉ်ညီဉ်ပာ သး ိန္ဝါဝန္ဝါလီ ေစးထီဉ်လ၊၂၀၀၁န္ဝါ, ပထံဉ်ဘဉ် လာကိုအနီးဂ်ဴးလာအိုဉ်¢ဉ် ၅၂၅ ဖျဉ်နှဉ်အါထိဉ်ဝဲတု၊ ဆူ ၁၀၄၉ ဖျဉ်နှဉ်လီး အဝဲအုံးမှာ်တာ်ပနိဉ်အဂူးတခါ လီး. ဒီးတက်ိုခါယီနှဉ်ခိဉ်နှစ်တဖဉ်အမူအဒါအိဉ်အါ ထီဉ်လ၊ကဘဉ်တီခိဉ်ရိဉ်မဲကဟုံးစုနဲဉ်ကျဲလ၊ကိုတဖဉ် အံၤန်သိုးကမ္နါကိုတဖဉ်လ၊အတၢ်မ၊ကဲထိဉ်လိဉ်ထိဉ်တ ဖဉ်နှဉ်လီး (ခ့ဉ်စံး)ကညီကို်စဉ်တာ်တိစာမာစာကၡာ် အတာမြာကဲထီဉ်လိဉ်ထီဝဲအဂ္ဂါနှဉ်, မှာ်လာတာ်လီာသည် တဖဉ်ပလဲးတူသူ, အုံးကျွာ်ထွဲသူ, ပြာထံဖူးပူးကူးပတာ် ဟုဉ်မၢၜၢာဆူကိုသုဉ်တဖဉ်အုံးသုအဃိန္ဉ်ာလီး. ပဒိးသ န္ ပသးလာသုတၢ်ကျဲးစားလာသုတာ်မာထွဲ ဖီလစံဉ်ဒီးတာ် မၤကျဲလၢပဟ်ဖိုဉ်ဟ်လီးတ့ာ်တဖဉ်လာတာ်သူဉ်တီသးရၤ အဖီခိုဉ်နှဉ်လီး ခိုဉ်နာ်တဖဉ်အတာ်ဟ်သူဉ်ဟ်သးတက လှာ်လာအလီဉ်ဖျါထီဉ်တၢ်ပညိဉ်လာအမ့ာ်"တာန့ာ်ဘဉ် တာ်မာစားပုံးသိုးသိုး နှဉ်မှာ်တာ်အကါဒိုဉ်ဝန္ဉ်ာလီး. တာ် သူဉ်တီသးရၤ, တာ်လီးတာ်လီးဆဲးဒီးသးတာ်ဂ္စာတ်ဝါ သံ့ဉ်တဖဉ်နှဉ် မှါလှါလါခ်ိဉ်သံ့ဉ်လာတါကဲခ်ိဉ်ကဲနာ်လာ

အဂုၤန္ဉ်လီး. တဂ်္ဂါကိမ္ဂါကဲထိဉ်လ၊လိါကဝီးတခါနှဉ် ဘဉ်နိဝဲလိါကဝီးခဲလာဉ်နှဉ်လီး.

ဆူကိုကမံးတံၵိခ်ဳိးပူသတင်္သာညီတမဉ်

လိါကဝီးပှာတတဖဉ်နှဉ်မှါပှာလာအကရာကရိထီဉ်ကို လာအိဉ်လာကညီကိါစဉ်တာလိါစဲလာာိနီးကိုသှဉ်တဖဉ် နှဉ်မှါအဝဲသှဉ်အတာနှဉ်လီး. ပှာတဝါတဖဉ်နှဉ်ယုထာ ထီဉ်ကိုကမ်းတော်တဖဉ်လာအမှာ်ပှာဘဉ်မူဘဉ်ဒါလာက မာနှာ်ကိုတာသည်စီခွဲ, ကက္ကါထွဲကိုအတာ်လာအသး, နီးကိုသရဉ်(တဖဉ်)လာတီးပူးအိဉ်တအိဉ်နှဉ်လီး. တစ် အံးမှာ်တာကိတ်စဲမးနိုင်လာပှာတဝါတဘျုံးခါအင်္ဂါမှာ်လာ တာဖြိုင်တာ်ယာဝီးတာဘဲဉ်တာ်ဘာအတာဂ်ဂုံကီသှဉ်တဖဉ် အယိနှဉ်လီး. (ခုဉ်စံး)ကညီကိုစ်ခုံတာတိစားမာစားကျော်

အ တာ် ဆီဉ် ထွဲ နှဉ် မှာ် လာက မာ စုး လီး တာ် ဝံ တာ် ယီး ဝဲ အံး, ဒီးတမှာ်လာကဟံးမူဟံးဒါလာသုက္ခိသူဉ်တဖဉ် နှဉ် ဘဉ်. ကိုတဖဉ်နှဉ်မှာ်သုတာ်ဒီးသုကဘဉ်အံးထွဲကွာ်ထွဲ အီး, ဒီး(ခ့ဉ်စံး)ကညီကိုစဉ်တာ်တိစာမာစာကရုံအိဉ်ဝဲ စံအံးလာကဆီဉ်ထွဲသုနှဉ်လီး.

ಕುಲ್ಲಿಕ್ಟರ್ಕ್ ಎಸ್ಟರಾಕ್ಟ್

သုဝဲသှဉ်နှဉ်သုမှ၊ဖိလံ၊သှဉ်တဖဉ်အနိဉ်ဂံ၊တာသရဉ်တ ဖဉ် ဒီးမှ၊သရဉ်အဂု၊ကတာ်၊တဖဉ်နှဉ်လီ၊ ဖိလံ၊တဖဉ် အသးနှံဉ်တု၊ယီးအိဉ်ကိုကတို၊တဘိုနှဉ် သုဝဲအါဒံအါ ဂ၊ဆု၊သုဖိသှဉ်တဖဉ်ဆုကိုနှဉ်လီ၊ ကိုဒီးကိုတာ်ပီးတာ် လီအတာ်လာာ်ဘူဉ်လက်စ္၊အဖီခိဉ်, ပသ္ဉဉ်ညါလာသုဝဲ အါဒံအါဂ၊ဆု၊ဖိလံ၊ဆူကိုတန့်၊ဘဉ် (ခုဉ်စံး)ကညီကို

စဉ်တာ်တိစားမာစားကရုံအတာပည်ဉ်အါခါအကျါတခါ နှဉ် မှာ်လာကမာရာလီးတာ်လာ်ဘျဉ်လာာ်စာ့ခီဖိုမာစာဆိုင် ထွဲတာ်မေလိအပ်ိုးအလိ, တာ်လိာ်ကွဲအပ်ိုးအလိ, လော်ဖေး နီးဆိဉ်ထွဲမာစားသုဖိသုလံးအတာအိဉ်ဆျဉ်အိဉ်ချ့ နီးတ ကတိါယ် မာစာဆိဉ်ထွဲကိုသရဉ်တဖဉ်နှဉ်လီး တာမေး လိတာ်နှဉ် မှာ်တာ်အကါနိဉ်တမံးလာ သုဖိသုလံးအတာ နိဉ်ထိဉ်လာ သႏှ နှီးခိ, တာကျဉ်တာ်ဆးနီးလာပှာကိုဝိ တကပာနှဉ်လီး ပဆာမုာ်လာလာသုကဟုဉ်က်ဟုဉ်ဘါနီး ဟုဉ်အဝဲသှဉ်အခွဲးအယာ်လာကလူထွဲအတာ်မာလိမာနီး နှဉ်လီး ပမုာ်လာလာသုကမာဘူးဘူးတာ်တာ်နီးကို့ စံး ကတိုးသကီးနီးကိုသရဉ်တဖဉ်, နီးမာသကိုးတာ်လာ ဖိ လံးအကိုတာကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သုအပူးနှဉ်လီး

ဆူကိုသရဉ်တဖဉ်

င်ကို သရဉ်တဂၤအသီး, တာ်ကရာကရိထိဉ်တီးတတီး ငီးဆျကိုဖိတဖဉ်လာအတာမ်းလိန့ာ်တာနှဉ် ကိုခဲထဲလဉ် နှဉ်ယနာ်ဖာ်လီး တာ်သိဉ်လိတာ်နှဉ်, စဲလဉ်စဲလဉ်မှာဂ္ဂာ မှာ်တာ်လာဉ်က်လာဘာါငီးမှာ်တာ်မာလာအလီးဘုံးလီးတီး ငိဉ်မးနှဉ်လီး ငီးသုမာတာ်လာတာ်အိဉ်သးအကီအခဲငိဉ် မးအာံအပူနှဉ်, မှာ်င်သီးသုမာပျာအရအယ်အတာ်မာနှဉ်

လီး ယသူဉ်အိုဉ်သးအိုဉ်သုအဲဉ်ဘဉ်သုသပုဂ်ကတာ် လီး ယနာ် ဟစ္စ်ာကီးလာသူ ကဘဉ်ကွာ်ဆာဉ်မ်ာ် နီးတာ် သူဉ်ဟးဂ်ီးသးဟးဂ်ီးဇီးတာ်သူဉ်အ့န့သးအ့န့လာသုတာ် ဖုံးတာမြာအပူးနှဉ်လီး. ယနာ်ပာစြာကြီးလာ သုဝဲတဘျူး ဒံတဘူးဂၤနှဉ်သုကဘဉ်သိဉ်လိတာ်ထဲတဂၤဇိၤလာသု ကို, ဒီးဒီးနှစ်္ကာမောကောက်ချာထဲတစ်းတမ်း၏နှဉ် လီး. အါစုအါဘိုဖဲလာသုသႏွနီလီးသုသႏမ့်ာဂ္နာ, လာ သုတ်မြားအဂ်ုံမှုဂ်ုံဂန္ဦ, ဝံသးစူးသုံ့ဉ်ညါလာသုတ်ကြုံး စားနှဉ်အကါဒိဉ်လာသုက္ခိဖိတဖဉ်အင်္ဂါ, သုပုလတအ ဂိုးဒီးသုပျာကလှာ်အင်္ဂိုထဲလဉ်နှဉ်တက္နာ့ သုတအိဉ်ထဲ တဂၢဧိ၊ဘဉ်- ကညီကိုသရဉ်လာအဒ်သီးဒီးနာနှဉ်အိဉ် လာအကထိလီး ပဝဲကညီကိုသရဉ်မာသကိုးတာ်ကျစ် င်းခ့ဉ်စံးကညီကိ1်စဉ်တၢ်တိစားမာစားကၡာ်တဖဉ်အိဉ်လာ သုလိါခံလီး ဆုံးကူးစားဆူညါအဂ္ဒာကတာ်, ဟ်တို်သု သးလာသုတာ်သိဉ်လိနီးသုပုၤကိုဖိတဖဉ်, နီးကျဲးစားကိုး မှာ်နှံးဖွဲးဖိသိုးနကကဲထီဉ်ကိုသရဉ်လာအဂ္ဂၤ, ဖွီးသူ့ဖိုဉ် ထို့သည့် ကျွော်တက္ခါ.

ಹುರ್ದಿಯ್ಟಾ

ပူးကွဲာ်တဘျူးနံဉ်လံ လာကိုခဲနော်အပူးနှဉ်, ပှာထုလံး သးပှါတရား, ဒီကနဉ်ဝဲယတ်ကတိး(မှာ်လာထိက်ာဆီး) ဘဉ်ထွဲတာ်ပာ်ဆားီးထံရုံကိုသံးအတာ်ဆီတလဲအသး အလိုခံနှဉ်, ကျွစ်ယာလာတာနံးကမှံ ဒီးလာ်တာနာ်ပာ အပူး, ဒီးအဝဲဟ်လီးအစုလာယခ်ိန်လှုံခိုင်းစီးဝဲနှာ်ကို တော်ယာဆိုခဲ့မှာ်တာ်ဆီဉ်မှုအစုံးအဘဉ်ကီးမှာ နံးလီး. "ခံရှိတာမာရာထိခိုင်းပားယာသုကစာ်နေသုဝဲ အတာကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သူ, ဒီးပာဆာသုတီးနော်သုဝဲ စား ထိဉ်လာတီးဆံးဆံးဖိလာနိဉ်ဖေးခိုင်အနိခိုင်ကိုတာမျာ ဒီးတုံလာဆိုဆံတဲ့အနည်တာစားနှင့်လုံးလောက်သည်လည်းဆုံးတဲ့လာနှင့်မှားခဲ့ခဲ့သည် လာသုကစား အကျိခ်နှင့်သည်လဲ လာသုကစား အကျိခ်နေသည်ထဲ့အောင်သည်လှုံမေးပုံးရပုံးယီးဒီးမှာ်တာ်ပာ အကျိခ်နေသည်လဲအဲ့အောယ်သုမှာမေးပုံးရပုံးယီးဒီးမှာ်တာ်ပာ ဆာအနှိုအသံးနှင့်လီး

A Letter To Karen State Education provide a school building, to oversee the running

Dear All Karen State education leaders, school committees, teachers, and parents,

I would like to introduce myself. My name is Scott O'Brien. I have been working with the Karen Teacher Working Group (KTWG) since 1997 and have also been acting as the Executive Director of the Karen State Education Assistance Group (KSEAG) since 2007.

I feel very fortunate and grateful to be able to work with Karen State schools. I have always been amazed by your Karen peoples' struggle, under the most difficult circumstances, to provide schooling to your children. Your ability to organize these schools in your own language, with your own teachers and your own curriculum – despite Burma Army oppression - is an inspiration to people around the world.

Since 2005, KSEAG (KED, KTWG and Partners) has attempted to support all Karen State teachers and students. Actually, the purpose and goal of KSEAG is not to support schools directly but to help communities and parents to support their schools. We want to relieve the stress and burden on communities and to make sure that all children have a chance to get an education.

KSEAG recognizes that most schools have been set up by the community and it is the community's responsibility to support and organize them. Communities are the owners of their own schools – not KSEAG, nor any other outside supporter. In May 2010, I will hand over the position of KSEAG Executive Director to Saw Ko Lo Htoo but I will remain close to our activities as an advisor. As I leave this position, I would like to say a few things to all of you.

To Education Leaders

In my opinion, the ability of a People to organize and manage their own education system is a key element in the struggle towards self-determination. Since 2001, we have seen the number of schools jump from 525 to 1049. This is a very positive sign but also places greater demand on you, the leaders, to ensure that these are functional and effective schools.

KSEAG's success is due in large part to our ability to access, monitor and evaluate our assistance to these schools. We rely on your sincere effort to implement the processes and policies that we have developed together. It is important that leaders behave in a way that reflects the goal of equal education assistance for all. Honesty, thoroughness and integrity are essential characteristics of good leadership. If problems occur in one area it affects all areas.

To School Committees and Communities

Local communities are the owners and organizers of schools throughout Karen State. Communities select school committees who are responsible to

provide a school building, to oversee the running of schools and ensure that there is a teacher(s) in the classroom. This has been a very difficult task for many communities because of poverty and security problems. KSEAG's support is meant to relieve this burden but not to take responsibility for your schools. The schools are yours to take care of and KSEAG is here to support you.

To Parents

You are your children's first and best teacher. Many of you send your children to school when they are of age. We know that many of you could not send your children to school because of costs for school materials and fees.

One of the main goals of KSEAG is to reduce these costs by providing learning materials, sports equipment, texts and health support for your children while also helping out with the costs of teacher subsidies. Schooling is an important element in your child's mental, physical, emotional and social development. We hope that you encourage and give them a chance to follow their studies. We also hope that you stay close to the school, talk with the teacher and participate in your child's school education.

To Teachers

As a teacher, I understand how difficult it is to organize a classroom and guide your students through their learning. Teaching, anywhere, is a strenuous and exhausting job. The fact that you do this under such difficult conditions makes your work heroic. I admire you, I really do. I understand that you face disappointments and frustrations in your work.

I understand that many of you are teaching alone in your schools with little to no outside help. In times when you doubt yourself or your work, please know how important your efforts are for your students, your communities and your People. You are not alone. There are thousands of Karen teachers just like you. We at KTWG and KSEAG are behind you. Continue to strive for your best, to refocus onto your teaching and your students, and to try everyday to become a better and more competent teacher.

To Everyone

Many years ago, in Canada, an Aboriginal Elder, after listening to me talk (for far too long) about revolution and political change, looked at me with a knowing smile, put his hand on my knee and said, "Revolution is everyday good living".

By developing and sustaining your own education system, by running your own classrooms, from a small room on the tops of Daw Pa Ko Mountains to the largest high school in the Gru Htu lowlands, with your own teachers, in your own languages, despite the oppression you endure, you are doing revolutionary work in its truest sense.

တာမိတ်သေနကို **Interview**

စးထိဉ်စလါယ နူး အါရုံး၂၀၁၀ နံ့ ဉ်ပယီးသုံးပုံ ဒိုဘက် ထီဉ်နးဖဲချာဉ်လွှာ် ထူဉ်ကို်ရှဉ်လာ၊်ဒိဉ်ကို၊ဆဉ် အယိပျ ထံဖိက်ိုဖိ, ကိုဖိ, ကိုသရဉ်သရဉ်မှဉ်, မှဉ်ကမဲဖိဉ်လ နီးပူ၊ ထူလံ၊ဖိအလို၊အိုဉ်လီ၊ဆိုးသ့ဉ်တဖဉ်ဘဉ်စံဉ်မုံ ပားဖိုးကွဲဉ်ဝလ၊ပျ်လာကျါဒီးက ဘဉ်ပဉ်တ့ာ်ကွဲဉ်အလို အို််ုလို်ဆိုးတာ်လို်တာ်ကျဲသူ့ဉ်တဖဉ်အယိက်ထို််ုဉ်ဝတာ် ဘဉ်ဇိဇိဉ်ဇိဉ်မှါမှါလာပုကမျၢိဖိသ့ဉ်တဖဉ်အင်္ဂါန့ဉ်လီး. ဒီးလာအကျဲလၢ်ဒိဉ်ကို်ဆဉ်အတာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သူ့စွာ် ကီးဘဉ်သင်္ကျနီးတာ်ကီတာ်ခဲ့နိုင်နိုင်မှာ်မှာ်လာကိုသူ့ဉ်တ ဖဉ်ဘဉ်စံဉ်မံဟးဖြိုး, ကိုသရဉ်ဒီးကိုဖိသ့ဉ်တဖဉ်ဘဉ် စံဉ်အိဉ်လီးမှာပြုံပြုကွဲ5်ဝန္ဉ်လီး ပဃူပပိုးသမံထံဝဲ လၢၢိဳန္ခ်က္စီးဆဉ္ခ်က္ခန္ဘည္ခဲ့ဆုံးလၤလဲကြိုးခ်ိန္ခ်သရန္ခ်စီးဝါစ္ ဘဉ်ယးအလိၢကဝီးပူးတာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သံ့အတာ်အိုဉ် သးနှဉ်လီး. သရဉ်စီးဝါစ္စစးထိဉ်မာလိတၢဴဖဲအဒူအသဝိ ဝံးမၤလိတၢ်တဆီဘဉ်တဆီဒီးလၢခံကတၢၢ်လဲးဖြိုထီဉ်ကို စ်စ်ရှိမြို့ဘဉ်ကီဘဉ်ခန့်ကဝီးစ

သံကွၢ်–တဲဘဉ်ယၤတာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သံ့အတာ်အိဉ်သး စီးဆာ–မ္နာ်, ခဲလာ်လီး စီးထီဉ်လာလါယနူးအါရံးလံံး ဒီးအတၢ်ဆီလီၤသးအက္နာ်အဂ်ီးလာနက်ီာဆဉ်အပူးတစ်း

စံးဆာ-စဲပလိၢကဝီးအပူးပထံ၌ဘဉ်လာပဝဲနေ်တာ်ကူန် ဘဉ်ကူဉ်သံ့အကျိုးအကွာ်တဖဉ်ဂုၤထိဉ်ပသိထိဉ်စု၊ခ်ီဖို လာတၢ်အို္သည္မႈကိုခဲ့ဝဲလာန္ဦဒါတကပၤအယိမ္နာ်တာ်လာ အမ၊တာ်တာ်ပူးနှိုကြိုန္ဉ်လီး. ဒီးလ၊တါအို၌သးဒ်အံး အယိပဝဲကျဉ်သဲ့ဆဲးလၤဝဲးကျိုးစုံးကီးပကဆီလီးအီးအ က္နာ်အဂ်ီးလီးတာ်လီးဆုံးဒူးပဆီလီးတသုံ့အာဉ်. နာ်သ က္တသစ္ပဲအသူပဂုဉ်ကျုံးစားဒ်သိုးတနံဦးီးတနံဦပပျာကို ဖိလာအသံ့အိဉ်ကိုတဖဉ်ပကျဲးနှုံတာ်လာအဝဲသံ့ဉ်အင်္ဂိ၊ တနီးလာမိုးပါဆီဉ်ထွဲတန့်၊ဘဉ်တဖဉ်ပကျဲးစားထဲးင်္ဂါ ထဲးဘါအယိပထံဉ်ဘဉ်စ့၊်ကီးတနံဉ်ဒီးတနံဉ်နှဉ်တာ်ချံ တၢ်သဉ်ဟဲဖျါထိဉ်ကစီဒီ.

သံကွာ်–ပနာ်ဟူဘဉ်နဉ်ဒါဟဲထိဉ်ဖဲလာ၊်ဒိဉ်ကို်ဆဉ်အ ပူးဟဲစဲပုံးနုံးပုံးသိပုံးလါဒီးဟဲသူးရှဉ်ပုံးဘဲ့ဉ်လဲဉ်. စံးဆာ–နဉ်ဒါဟဲထိဉ်တဘိျအံးမှ1်ဝဲစကခ၁ဝအဖိလာ် သူးရှ $\beta(9)$ ဘဲ့ β လာစာမှ1၃၆၂, ၃၆၃, ၃၆၆, ၃၆၇နီး ၃၆၈တဖဉ်နှဉ်လီး. ဒုဉ်ဒါဟဲထိဉ်အဆာကတိၢ်ဒုဖဲလါယ နူးအါရုံးလုံးလုံးလုံးမီးဟဲထိဉ်ဝဲတဆိဝုံးတဆိ, ဒီးအဆိ ကတၢ်နှင့်ပါတဖဉ်နှင်လီးနွဲ့ ဉ်ဝဲဃဲ့အသဝိ, မးကဒီးစဲလါ ဖ္းဘြူး အါရံး (γ) သီအနုံး နဉ်ဒါတဖဉ်ဟဲဆူပအိုဉ်တi ကျွဲးကူးလာနပူးကိုဖိအင်္ဂိုဒ်လဉ်း

က္က်႒်ပဝဲထံညဉ်လံဉ်ဒ္တတီးထီကိုန္ဉ်ာလီး.

သံကွန်–နဉ်ဒါဟဲထီဉ်ဘိုဝဲအံးနွဲဉ်အူကွံဉ်ကိုပုံးဖျာဉ်လဉ်. စံးဆာ–နဉ်ဒါဟဲထိဉ်ဘိုဝဲအံးနွဲဉ်အူကွံဉ်ပကိုစဲလၢ်နိုင် ကို၊ဆဉ်အပူ၊ခဲလာဉ်၂ဖျဉ်လာအမ့်၊ထံညဉ်လံဉ်ဒ့တီ၊ထိ ကိုနီးထံဘီးထဉ်တီးဘျိကိုနှဉ်လီး နဉ်ဒါအတၢ်တိာ်အိဉ် ဝဲလ၊ကနွဲဉ်ကွံ့ဉ်ပဒူပသဝီဒီးပကိုခဲလက်ဒီးကမၤသံကွံဉ် ပဝဲသံ့ဉ်ခဲလက်နှဉ်လီး. ဘဉ်ဆဉ်ဒီးအတဂ်တိဉ်ကျဲးဝဲနှဉ် တကဲထီဉ်ဘဉ်ခီဖြိုပဝဲကညီနီကလှာ်တာ်ထူဉ်ဖြုံးသုံးမှာ် දී\$Karen National Librated Army (KNLA)ලිනාශ ဝဲသံ့ဉ်လ၊တၢ်သး ဒူ အပူး အဃို အတၢ်တိာ်ကျုံးလ၊ အတိာ် ကူးယာ်ဝဲနူ့ဉ်ပတှာ်ကွဲဘ်ဝဲနဉ်နူ့ဉ်လီး လာပကိုသရဉ်ခဲ လာဉ်အဆဉ်စးအဲ့ ခိုင်းစုံးဘျူးစုံးဖို့ခိုဘဉ်ယံအဖိခိုအအါပ ဒီပုၫိဝ်ၫ(KNLA) လာအတြီဆာက္ဂံ၁ိနဉ်ဒါအတၢ်ထိဉ်နးလာ ဘျိဝဲအံးလာတၢ်သႏဒူအပူးနီးလာအဲဉ်ဘဉ်ပဝဲသ့ဉ်လာတၢ် အဲဉ်ပုကလှာ်ယိယသးအိဉ်ဟ် ဈါဒီးစီးဘျူးအဝဲသ့ဉ် ဒိဉ်မးခီဖြိုပယူပပိုးအလံာ်တာ်ကစီဉ်တဘာ့ဉ်အုံးနှဉ်လီး. တမ်္ဂဏ်ပည်လျှင်မျှအပြုနိုင်မှာစာရှင်မျှတာရှင်မျှတာကိုယ်မှာ နှောကမာသံမာဟါမာ်ကွဲဘ်ပူးလီး.

သံကွါ-ကိုဖိ, ကိုသရဉ်, ကိုဖိမ်းပါဒီးကမျာ်ထံဖိက်ိုဖိ တဖဉ်အံးစံဉ်အိဉ်စပုဂ်လ်ကျါအံးပုံးလါလံလဉ်. စံးဆာ-ကိုဖိ, ကိုသရဉ်, ကိုဖိမိုးပါဒီးကမျာ်ထံဖိက်ိုဖိ တဖဉ်အံးစံဉ်အိဉ်စအံးအိဉ်လံ(၂)လါဘျဉ်လံကထိဉ်ဘး $\mathfrak{A}(z)$ လါန္ β လီး.

သံကျှ်–ကိုခဲလာ်လ၊နက်ိုဆဉ်အပူးဘဉ်စံဉ်ဘဉ်ယ့၊ခဲ

လံ၊ အဝဲသူ့ဉ်တဖဉ်ကဘဉ်သူးဆျဉ်ကွံဉ်အသူးနှဉ်လီး. ကို ခဲ လက် အို ဉ် (၁၃) ဖျာဉ် က ဘဉ် သုး ကွဲ ၁ အ သး ဆူ ပျံ လ်ကျါန္2်လီး

သံကွာ်–နစးထီဉ်စံဉ်လံလာလါယန္ဒာ့အါရုံအပူအယိ ၂၀၀၉ – ၂၀၁၀တၢ်သိဉ်လိနံဉ်အပူးနံဉ်ကတၢ်တၢ်ဒီးစီးန ရဲဉ်ကျူမာက္စားအီးန်လဲဉ်.

စီးဆာ-မ့ာ်,၂၀၀၉-၂၀၁၀တာသိဉ်လိနံဉ်အပူးအီးနကို အါဖူာ်တင်းစုံးဘဉ်လာဝဲဘဉ် ထဲနော်ထံညဉ်လံဉ်နေ့ကို တဖျာဉ်အံးဒီးက္နာစားလာပျာလာကျါန္နာ်လီး. ကိုအဂၢတဖဉ် ပန်းစုးစုံကြီးတသုလာဘဉ်. ပစ်ဉ်ပယ့်ကြိုနတာ်တအိဉ် ဒီးလားပူးနီတမုံးလားဘဉ် လာပုဂ်လာ်ကျုံစွာ်ကီးတမ့ာ်တာ် လာအညီဘဉ်. နီးအါန္စ်ာအန္ ဉိစးထီဉ်လာပစ်ဉ်ပယ္စ်ာနီးပ ကိုတၢ်ဖိတၢ်လုံးမှုၢဂ္ဂၤ, ကိုတၢ်လိဉ်တဖဉ်လာကိုဖိကိုသ ရဉ်တဖဉ်ကဆီးကါဝဲအဂ်ီ၊မှု၊ဂ္ဂၤန္ဉ်ာအိဉ်တ့၊်ခဲလာ်နှဉ် လီး. ပစိ႒်အီးတန္၊်ဒီးပဟ်တစာအီးစ္၊်ကီးချူးဆာချူးက တို်ဘဉ် တစ်လက်မှါဝဲတာ်သတူကလာ်အယိန္ဉ်လီး လာတာ်အိုဉ်သးကီခဲ့န်အုံးအယိုပက္ခိတနီးတွင်းစုံးဘဉ် လာလာနံဉ်ကတာရ်တာဒိုးစုံးအုံးဘုဉ်နှဉ်လီး.

သံကွါ်–လာနကိုတဖဉ်တဒီးစီးဘဉ်လာဘျီဝံအံးနကရဲဉ်

လီ႞ၜကို႞ဆဉ်ဝဲၤလီ႞ဒီးနွဲဉ်အူကွဲာ်ဝဲတကးဒီးဘဉ်နွဲဉ်အူ စီးဆာ– ပခ်ိဉ်ပနှစ်တဖဉ်ဟ်က်၊ဟ်ကျာဝဲလာခဲမဟိတါ ကစိာ်ခီကွဲာ်အတီးဆူအသီနှဉ်လီး အယိပဝဲသရဉ်သူ့ဉ် တဖဉ်ပကဘဉ်ပွဲဖြိုကွံဉ်ပပုံကိုဖိက်းဂၤဒဲးနှဉ်လီး မ့မ့်၊ ယၤတဂၤနယသႏဘဉ်ဒိခ်ီဖြိုပပုၤကိုဖိတဖဉ်မၤလိတၢ်လီၤ ဘုံးလီးတီးလာဒီတနံဉ်ညါအပူးဘဉ်ဆဉ်ဒီးတဒိုးနှစ်ဘဉ် ဝဲတါချံတၢသဉ်လီးတံၢ်လီးဆဲးဘဉ်အဃိမ္နာ်ဖြိထိဉ်တတီး ဝံးတတီးပဘဉ်ယိဉ်တၢ်လာအဝဲသ့ဉ်အင်္ဂါဒိဉ်မႈအယိပ သးကိုးတာ်လာအဝဲသူ့ဉ်အရီးနှဉ်လီး ဘဉ်ဆဉ်သနာ် က္တတါခဲလာပ်ယနာ်လာကမၤအသးလာတာ်အဂ္နာန္ ပိုလီး.

> သံကွာ်–လာနဉ်ဒါတာ်ထိဉ်ဒူးဒီးနွဲဉ်အူမူးဟားဂိုးကွဲဘ်ကွိဒီး ဒူသဝီသံ့ဉ်တဖဉ်အံးတာ်လာအလီးမာ်အဒိဉ်ကတာ်ကမ္နာ် ကီတၢ်မနုၤသ္5်တဖဉ်လဲ၌.

> စီးဆာ–လာနဉ်ဒါတၢ်ထီဉ်နးဒီးနွဲဉ်အူမၤဟးဂ်ီးကွဲဘ်ကိုဒီး <u>ရသဝိသ္</u>န်တဖဉ်အာံးမဲ့မှါလာထံဖိက်ိါဖိတဖဉ်ဒီးမှဉ်ကမဲ ဖိဃတဖဉ်အဂ်ိုဒကမ္နာ်ဝတ်စုလိုခ်ီဉ်ခိုင်, ဟံဉ်ဒီးတ လိုတ်ကျဲနီးတ်ဖိတ်လံလာစိာ်အီးတချး, ဟ်ခူသူဉ် အီးတသ္, ဆဉ်ဖိကိၢ်ဖိတဖဉ်ဒီးအါန္၊်အန္ဉ်ဟိဉ်ခိဉ်လ၊ အဝဲသူဉ်အိုဉ်ဆီးဝဲဒီးဖုံးအိုဉ်မှုအိုဉ်ဝဲလာတန်းဒီးတန်း လာအလုံအီဉ်အသးသမှုလိုံသ့ဉ်တဖဉ်နှဉ်လီး မ့မ့ါ လၢပဝဲကိုသရဉ်နီးကိုဖိသ့ဉ်တဖဉ်အင်္ဂါတခ်ီကမ့ၢ်ဝဲတါ လို၊ လ၊ ပုဒိုးနှုံးဘဉ် တုံးကျဉ်ဘဉ် ကျဉ်သံ့ အ လို၊ လီးမါ က္နံဝါဝဲ နူ့ဉ်လီး ကိုဖိတဖဉ်တခ်ီအသရဉ်ကဟးသဒဉ် က္ဂ်ာ်အီးတနီးဇီးသရဉ်သ့ဉ်တဖဉ်အပူးကိုဖိကပားသင့် က္က်ဴာဏီးတနိုးန္ဉ်ာလီး.

> သံကွါ– မှါလ၊နကိုတါပီးတါလီဒီးကိုတါဖိတါလံံးတါ သူတစ်စွဲတဖဉ်လီးမါ်ကွံဉ်အဖီခိဉ်ခါဆူညါတနံ့ဉ်ကကဲ ထို်ဘက်က်န်လည်း

> စီးဆာ–တၢ်ဝဲအီးမှၢ်တာ်တခါလာအလီးသးအူးအဒိဍ်က တာ်လာခါဆူညါတနံဉ်စီးတနံဉ်အင်္ဂါန္ဉ်လီး ခ်ီဖိုကိုတာ် ပီးတၢ်လီဒီးသရဉ်တာ်သူတၢ်စွဲသ့ဉ်တဖဉ်တအိဉ်လာ။ ဘဉ်အယိပကသူဉ်ထီဉ်က္၊ပက္ခိနကမ္၊်တၢ်လ၊အလီ၊ တူာ်လီးကာ်ဖးဒိဉ်တခါနှဉ်လီး.

> သံကွါ-၂၀၁၀-၂၀၁၁တၢသိဉ်လိနံဉ်အံးနဟ်လီးနသး လာနကက္နာသူဉ်ထီဉ်က္နာကိုတဖျာဉ်အားဒီးခါ. ဘဉ်မနှာအ ယိလ်ဉ်. ကသူဉ်ထီဉ်ကူးတၢ်လီးဖွဲလ်ဉ်.

> စံးဆာ-မှုန်, န်လဲဉ်ဂူးဂူးပဟ်လီးပသးလာပကသူဉ်ထီဉ် ကဒါက္နာကိုတဖျာဉ်အာံနေ့ဉ်လီးေဘဉ်မနာအယိလ်ဉ်နေ့ဉ်ပ မ္•်ာတသူဉ်ထီဉ်လπကိုတဖျာဉ်အံးလπဘဉ်န့ဉ်ပပျာကိုဖိတ ဖဉ်ကလဲးအိဉ်ကူးကိုဖဲလဲဉ်. ကိုတဖျဉ်အုံးမှု်ကိုအကါ နိဉ်ကတၢ်လၢပလၢါနိဉ်ကို်ဆဉ်အပူးစ့ာ်ကီးနှဉ်လီး. လၢ တာ်နှဉ်အယိစ်ပအိဉ်အလိၢ်ိဳးပကကားဖိုဉ်တ်ဖိုဉ်ထိဉ် လိၵ်ပသးဒီးပကသူဉ်ထီဉ်အီးလီး.

> သံကွါ – နံဉ်လာကဟဲတနံဉ်အင်္ဂါကညီကိၢိစ်ဉ်တၢ်တိစား မၤစာၤနီးလီးကိုတၢ်ပီးတၢ်လီးဒီးကိုတၢ်သူတၢစွဲသူဉ်တဖဉ် နဒိုးနှုံဘဉ်လံဓါ.

> စံးဆာ–ကညီကို႞စဲဉ်တာ်တိစာမာစာတာနီးလီးကိုတာ်ပီး တာ်လီ ဒီးကိုတာ်သူတာ်စွဲသူ့ဉ်တဖဉ်နပတဒီးနှုံဘဉ်ဒီး ဘဉ်. ခဲအံးနကီဒိဉ်မးလ၊ပကရဲဉ်ကျဲးဖံးသကိုးမာသ

ကိုးဒီးလဲးဟုံးနှုံအီးဖွဲတာ်ဟိနှုံပူးအလိုနှဉ်လီး. ခဲ့အံး ယထံဉ်ဘဉ်လ၊ပူးကိုးဂၤဇဲးအိဉ်ဒီးဒဉ်လ၊တာ်ပျုံတာဖူးအ ဖာမုံ, တကားဘဉ်ဒိသိုးကအီဉ်ဘဉ်အီဘဉ်ဝဲအင်္ဂါတန်း ဒီးတန်းအဝဲသှဉ်တဖဉ်ကဘဉ်ထဲးဂ်ါထဲးဘါဝဲအယိလ၊ ဖိလုံးတာကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သူတကပာနှဉ်ဆီကမိဉ်ဝဲတချုံး ဒီးဘဉ်နှဉ်လီး. ပနာ်လ၊ပူးကိုးဂၤဇဲးအလီ၊အိဉ်လီ၊ဆီး တာ်လီ၊တာကျမှာ်ဘဉ်လီ၊ဘဉ်စာမားဒီးပဘိုထိဉ်ကာ့ပကို သူဉ်တဖဉ်အားမှာ်ဝံးမားပကရဲဉ်ကျုံသကိုးဒီးလဲးဟံကား အားနှဉ်လီး.

သံကွ1်–တါဂ့ဂ်ကီမနု၊တမံးလာနထံဉ်ဆိဟ်စားလံအီးလာ ၂၀၁၀–၁၁တာသိဉ်လိနှံဉ်အင်္ဂါန္ဉ်လဉ်.

စံးဆာ- ခဲအာံးပ ျသဝီနတအို ဘြလာ, ပကိုစ္နါကီးတ အို၌လာဘဉ်. ပဟီ၌ခို၌လာပကဖုံးအီ၌မာအီ၌အင်္ဂါစ္နါ ကီးတအို််ုလားဘဉ် ကိုသရဉ်အင်္ဂါတာ်အီဉ်မ်ာ်ပျာ, ကို သရဉ်အတာ်ဘူးတာ်လဲ, တာ်သူတာ်စွဲနပည္ခဉ်ညါလီးပ သးလာပမာတန္ခါလာက္သာန် ခါလာအပူးကဲ့ခ်ကိုဖိမိုးပါဒီး ဒီးကိုကမ်းတဖဉ်တသုံ့ဖဲအသုံ့မာဒီးဝဲဒီးဘဉ်ဆဉ်တနှံဉ် အံးနမာဝဲတန္ ်လာဘဉ် ခဲအံးပထံ၌ဘဉ်လာပသရဉ် လီးပြံလီးပြါက္နွာ်တနီးလံ့ တနီးမွာ်ပူးလာအဟဲထိဉ်လာ ဝှါပူးနီးတူ်ဘဉ်တါန်အံးအယိသးသဟိဉ်လီးစုးကွဲဉ်ဝဲ င်းကာ့ဝဲဆူအလို၊အကျဲနှဉ်အိုဉ်ဝဲနှဉ်လီး ဘဉ်ဆဉ်ပစ်း ဘျူးဘဉ်ပသရဉ်တနီးလာအအိဉ်ဒံးဒီးပူးဒီးတူ်ဆါခ်ီဉ် ဆါအသးလာအနံဉ်လာအဆံတဖဉ်အဆံနှဉ်အိဉ်ဝဲနှဉ် လီး. ပဝဲကိုသရဉ်တနီးလဲးကူးဝဲဆူဘဉ်ကီဘဉ်ခဲ့နဲ့က ဝီးအပူးအယိတနှံဉ်အုံးပကိုအတါအိဉ်မှုအုံးနကမ္ခါတါ လာအကီအခဲဝဲဒီးတစ်ခဲလာခ်မှါဒဉ်တစ်လာပကဘဉ်ကွှစ် ဆာဉ်မ်ာ်အီးနှဉ်လီး.

သံကွင်္ဂ လာတာအြံခိုသူကိုခဲ့ရအေးအဖိခိုခ်နအဲ့ခိုင်းစုံးကို တာကတိုးလာခံကတာဂ်တမုံးမုံးပေါ့

စီးဆာ-ယသးအိဉ်စီးယဲ့စ်အီးလီး တြဂ္ဂါကီလာယက္စါ ဆာဉ်မ်ာ် ဒီးယပူးက လှာ်ခဲ အားအ ယိ ယ က ဂူးယခံ ဘဉ်. ယတဟုဉ်အယဉ်ဘဉ်. ယဟ်လီးယသးလာတသုံ့စအ သွန်တာ်သူတာ်ဘဉ်အိုဉ်နီးယာအသီးယကမာယဲလီး နီ ပုံဝါသးဘိခဲလာ်သူ့ဉ်သူ၏သးအိုဉ်စီးယဲသုဒ် အီးလီး သုဖႈဘဉ်ထဲတၢ်ကစီဉ်နှဉ်သုကသံ့ဉ်ညါလီး ဘဉ်ဆဉ် တအိဉ်ထီတ့ာ်လာသုခိဉ်နှာ်အပူးဘဉ်. သုထံဉ်ဘဉ်အင်္ဂ နှဉ်သုကထံဉ်ဘဉ်လာသုမ်ာ်နီးဆိဉ်မိဉ်မုံနဉ်အီးလီး. ယ သႏၷို၌ကွဲမှာ်ဘဉ်ကူးသုလာသုကဟဲကူးတိစားမာစာ လိာက္ ကီပသႏ္ ယနာ်ယဲသပျ်ပုံလီး လာခံကတာ် သးအိုဉ်စ်းယဲသုန်အားလီး, ပဝဲကိုဖိနီးကိုသရဉ်, သ ရဉ်မှဉ်ဒီးကိုဖိမိုးပါဒီးကမျာ်ဖိခဲလာာ်လာအိဉ်ဖဲတာ်လီစ အံးတဖဉ်ပဘဉ်စခုး, တန်းဇီးတန်းဇ်သိုးပကအီဉ်ဘဉ် အဂ်ီးပကဘဉ်မာတာ်လာတာ်ကိုးကျါ, ပဘဉ်ယုတာ်ဆာ ကတိ်ါ်န်သီးပကအိုဉ်မှုဘဉ်, ပဘဉ်ယုဟိဉ်ခိဉ်န်သီးပ ကအို်သိုးဘဉ်, ပတ်ဆာကတီးစုးဝဲနိုင်မႈလာပကမာ လိဘဉ်တာ်နီးတကးနီးဘဉ်တာ်သံတာ်မှုမှာ်တာ်တခါလာ လုံးရာစစ်္ချယူးနူးဂါလာပည်တွေ့ပါအရီ သူ့အီဉ်သူ့, လဲ၊သူ့ကူးသူ့ဒီးနှဉ်လီ၊.

In January 2010, the SPDC attacked Ler Doh Township in Kler Lwee Htu District, burning villager's homes and causing them to flee and hide in the jungle as Internally Displaced People (IDP). This traumatic, forced relocation created many difficulties for the villagers including the disruption of education, as students and teachers had to leave school and escape to the deep jungle. To understand the impact this SPDC attack had on education, Phru Pwgo interviewed Ler Doh Township Education Officer, Thara Say Wah about the situation in his township.

Q. Please tell me about the current situation of education and its organization in your township?

A. In our township, the SPDC's activities have really gotten in the way of making educational improvements. Accordingly, it is very difficult to manage and sustain the education system in our township. However, we work our best to ensure our children are able to study every year as much as possible. Part of our efforts involves supporting children to attend school if their parents are unable to support their schooling. As a result, we see that children's access to education in our township has increased year by year.

Q. We heard that SPDC came to Ler Doh Township. So, can you tell me the date of this attack and how many battalions were involved?

A. Five SPDC battalions: 362, 363, 366, 367 and 368 came to our area in January, moving forward in stages. First, they burnt Gwai Der Village. After that, on the 7th February, they moved to our township office, burning it as well. In the same manner, they burnt our secondary school which was located in Htee Nya Lee Village.

Q. How many schools did they burn?

A. They burnt 2 schools in Ler Doh Township, Htee Nya Lee's high school and Htee Baw Hta's nursery school. Their purpose was to burn all our villages, our schools and kill us all. However, their plans were not fully successful because our Karen National Liberation Army (KNLA) bravely counterattacked. For this reason, on behalf of myself and all of our teachers, I would like to show gratitude to the KNLA for protecting us bravely, with all of their strength and heart and love for their Karen people.

Q. How many months have students, teachers, parents and other villagers been hiding in jungle?
A. They have been hiding in jungle for almost 3 months.
Q. In your township, were all schools relocated?
A. Yes, all 13 of our schools were relocated to the jungle at the beginning of January.

Q. You have been on the run and in hiding since January, so how will you manage the students' examinations for the 2009-2010 academic year?

A. For the 2009-2010 academic year, almost all of the schools could not hold exams because we fled to the jungle with nothing. We were not even able to hide the school materials we had because of the suddenness of the attack. It was not easy to get school materials in the jungle and therefore, most schools did not give final exams, with the exception of Htee Nya Lee school which managed to give their final exam in the jungle with great difficulty.

Q. What are your plans for the students who could not take their exams?

A. Our leaders discussed this and decided that in the coming year they will upgrade all of the students who could not take exams. For me, I feel very sad because our students who worked so hard and were so tired after spending their time studying were not in the end able receive the fruits of their labor. For this reason, we worry that they will face the problems in their further studies. Anyway, I hope that everything will work out for the best

Q. What are the most important things that were lost when the SPDC burnt and destroyed villages during their attack?

A. Many villagers lost land and shelter as well as materials and animals which they could not hide during the attack. For us teachers, we lost the schools where we practice education. In a way we also lost each other as teachers left their students and students left their teachers during the escape from the SPDC to the jungle.

Q. As a consequence of the destruction of your schools and loss of school materials, what do you think will be the obstacles for next year?

A. There is a great feeling of depression and sorrow for next year because of the schools and materials that have been lost. We will have to rebuild again and this is the burden we face.

Q. Have you already decided to rebuild new schools in the coming 2010-2011 academic year?

A. Yes, we've already decided to rebuild. Because, if we do not rebuild, where else will our students be able to continue to study? The schools are very important for us in our township. Therefore, we are going to put in as much effort as we can to rebuild in unity.

Q. Do you already have school materials from the Karen State Education Assistance Group (KSEAG) for next year?

A. Not yet. At present, it is very difficult to manage and to collect those materials that were kept for us. I see everyone is still in fear. In addition, our villagers are putting their efforts into meeting their basic needs in areas such as food and shelter. Therefore, they do not have time to think about education for their children. We hope that after everyone's environment and shelter is sufficient enough, we can rebuild the schools and go to collect our school materials.

Q. What other obstacles do you foresee in the 2010-2011 academic year?

A. At present, our homes are destroyed and we have no schools. Likewise, we have no land for farming. We know that we cannot support food, salaries and materials for teachers. In previous years it was difficult, but students, parents and school committees tried as much as they could to support and develop our schools and education. This year the situation is much worse. Now, we see some teachers have already scattered, some have fled to the refugee camps and some who came from other cities and towns could not suffer this experience, lost their spirit and returned to their original home areas. However, we appreciate and thank so much those teachers who have stayed and continue to struggle and suffer with. We know surely that we are going face many problems in running our schools this coming year, but we strongly believe in education for our children and will continue to struggle for this goal.

Q. Finally, do you want say something else about this difficult situation?

A. I want to say that despite the obstacles that I and my people are facing right now, I will never retreat and never give up. I've decided to try as hard as I can and use the skills that I have to the best of my ability. All of my dear brothers and sisters, I would like to tell you that although you will know our situation when you have read it in this newsletter, or may see it on film and can visualize it, it is not the same as when you experience it for yourselves. I would like to invite you to come and join us and help in our struggle for education and I strongly believe that you can do so. Finally, I would like to tell you that our students and teachers and parents must, like all of our villagers, search for land to live on and then labor on this land to grow enough food to survivefarm this land, working in the heat for survival with little time for studying and supporting schools

ကွဲသရဉ်တ^နကျဉ်သဉ်ကျဉ်သံ့သနုဂုဉ် Teacher Education

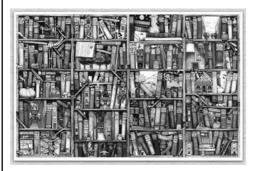
တ႑ိၜၩၹိကိုဒ်ခံကလုဒ်တကလုဒ်ဓာတ႑ိဒိဘဉ်

ဖိသဉ်တဖဉ်ဘဉ်ကွန်ဆျဉ်မဲဉ်တန်ကိတ်ခဲ့ဆါမးလာကဒီး နှဉ်ဘဉ်တန်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သူ့လာတီးဖုဉ်အတီးပတိနှင့် လာ်လီး အဝဲသူ့ဉ်ဘဉ်နှင်လီးမာတာ်လာစဲးဖီကဟဉ်တန် မာလီး အါမးခီဖိုဟံဉ်ဖိဃီဖိတာ်အိုဉ်သးဒီးတာ်ဖိုဉ်တန် ယာ်အယိန္ဉာ်လီး ခီဖိုလာတာ်ကုံဒ်အာံအယိဖိသဉ်တနီး တထိဉ်ဘဉ်ကိုဘဉ်ခီဖိုတာ်သူဝဲနော်ကျိဉ်တာနနာ်လီးနှဉ်

ခီဖိုတာ်အိုခ်သးန်အံးအယိက္ခိသရဉ်သံ့ဉ်တဖဉ်တသိဉ် လိဘဉ်ဖိသဉ်သံ့ဉ်တဖဉ်လ၊အနီးကစါနှစ်အကျိုခ်မိုး ပျံဘဉ်- ကျိုခ်အဆိကတာ်တြမ်းလိန်းအီးခီဖိုပျာတကမ္ တမာ့်ပျာထူလံးဖိလိုက်လီးကျိုခ်လီး- လာတီးဖုဉ်ကိုတီးပ တီးနန်းတာ်တယးဝဲနော်လာကိုဖိအါနှာ့်၂၀၀ကကွဲန်လာဟိုခဲ့ ခီဉ်ချာအံးတန်းနန်းဘဉ်တာခွဲးတာယာ်လာကမ်းလိဘဉ်တာ လာအကစါအကျိုခ်နေဝဲဘဉ်- နီးကလုာ်နဉ်အအေါလ၊အ အိုခ်ဆီးလာထံကိုဖြဲနှဉ်သံ့ဉ်တဖဉ်နီးနန်းဘဉ်တာခွဲးတာ ယာစုရာနိုင်မေလာကမ်းလိဘဉ်အနီးကစာ်အကျိုခ်မိုးပုံ လီး- ပနိုင်သံ့ဉ်တဖဉ်ယုထာနဲဉ်လီးဝဲနော်ကျိုခ်လာအဝဲ သံ့ခ်ကစါနာ်ပေါ်ဝဲကျိုခ်စလဉ်တခါလာအရုနိုင်ကတာ်လာ တာနိုင်ထိန်ထိထိခိုနီးလာထံကိုပြုတာ်ယုတာဖိုးအကိုနှဉ် လီး- လာကျိုခ်အကျုံဟ်ယှာ်စုံးကီးနီးကိုးလာဝါကျိုခ်နှဉ်

ပှာလ၊ဟူးဂဲလ၊တာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သံ့တဖဉ်ယိထံသှဉ်ညါ ဝဲနော်လ၊တာ်သိန်လိကျိန်ခံကလုန်တကလုန်အံးကဲထိန် တာ်ကိတာ်ခဲတာ်ဘန်နိလ၊ဖိသန်အင်္ဂါနှိန်မး(ကျိန်လ၊အ တမာ့်အနီးကစ်၊ ကျိန်)နီးအဝဲသံ့န်မာနီးမာယါတာ်နိဘန် တဖဉ်အံးလ၊ဖိသန်သုန်တဖန်အတာ်ကျဉ်ဘန်ကျဉ်သနီး အတာ်အိန်မူခါဆူမဲနည်၊အင်္ဂါနှန်နလီး တာ်နိဘန်အနိန် ကတာ်တခါလ၊တာ် နုးနှန်ဖျဲထိန်အီးနန့န်မှာ်ဝဲတာ်လ၊အ ကဲထိန်သႏနီးဖိသန်သံ့န်တဖန်နန့န်လီး ဖိသန်သံ့န်တ ဖခ်ခီဖြိုတာ်သိန်လိကျိန်ခံကလုန်တကလုန်အယ်အဝဲ သံ့န်ဘန်ဟားထိန်ကွဲန်လ၊တာ်ကျန်ဘန်ကျန်သံ့အတက္ရနိန် ပူလ၊အသးနံန်တပွဲးနောန်နှန်လီး တာ်အံးမာအသး အါနော်တကုံလ၊ခံခိန်လီးကဝီးပူးနန္နာလီး

လာတာ်သိုဉ်လိဝဲနဉ်ကြိုဉ်ခံကလုာ်တကလုာ်အံးနုးအိုဉ် ထိဉ်တာ်ကို်တာ်ဂိုးအာါမးလာဖိသဉ်သှဉ်တဖဉ်လာအမလိ နှုံတာ်အဂ်ီး နှဉ်လီး. တာ်အဆိကတာ်လာအဝဲသှဉ်က လိဉ်ဘဉ်ဝဲနှဉ်မှာ်ကြိုင်လာတာ်သည် နှုံအေးတဖဉ်းောံအ လိုခံမလိလာကသက္ကုံးသွမားနှဉ်လီး. တာ်အံးနားကဲထိဉ် တာ်ကိတ်ခဲလာအဝဲသှဉ်အင်္ဂါနိဉ်မာမှာ်လာကြိုင်အံးတမှာ် ကျိုင်လာအဝဲသှဉ်သုဝဲလာအဟံဉ်အယီးအတာ်အိုဉ်မှတ နံးနီးတနံးဘဉ်နှဉ်လီး. ကျိုင်လာတာ်နဲဉ်လီးအီးလာတာ်က

ဘဉ်သူအံးကဲထိဉ်တဂ်ကိတဂ်ခဲတာ်ဘဉ်ကွာ်ဆျဉ်မှာ်လာဖိ သဉ်သှဉ်တဖဉ်အတာ်နာ်ပဂ်လိာသႏႇတာ်ဒီဉ်ထိဉ်ထီထိဉ် ဒီးတာ်ရှလိာ်မှာ်လိဉ်အင်္ဂါနှဉ်လီး

ဖိသဉ်တဖဉ်မလိ နှုံတာ် အသိနီးတာ် ဆိ ကမိဉ်ခီ ဖိုတာ် သူဉ်ထီဉ်တာ်သူဉ်ညါ နီးတာ် နှာ်ဟာလာအဆိုဉ် ဟိစားသူဉ် တဖဉ် နှဉ်လီး. တာ်မးလိ နှုံ တာ်လာကျိုာခံ ကလှာ်တက လုာ် နှဉ်မှာ်ဝဲတာ်ကီတာ်ခဲ့လာနှက သူ့ကွဲးသူဖေးနီး နုးနိုဉ် ထီဉ်လဲးထီနတာ်သူဉ်ညါ နီးနတာ်သုတာ်ဘဉ်လာနှမးလိ နှုံဟိနီးတဘျိတခီဉ်ကဲ ထိဉ်တာ် နာ်ဟာကမဉ်လာဖိသဉ် သူဉ်တဖဉ်အတာ်သူဉ်ညါ အဖိခိဉ်နှိုးနှုံနှင့်လီး. ဖိသဉ်

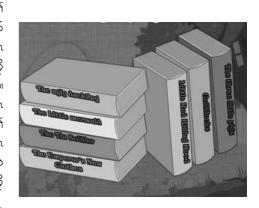

သံ့ဉ်တဖဉ်ဘဉ်ကု၊ အိဉ်ကု၊ အတီးလီးလီး, ခီဖိုလ၊တာ် သိဉ်လိပူးတာ်သူဝဲကိုဉ်ခံကလုဉ်တကလုဉ်ဒီးဖိသဉ်သှဉ် တဖဉ်တနာ် ဖာဝဲကိုဉ်ဘျဲးဘျဲးဘျီးဘျီး ဒီးအဝဲသဲ့ဉ်တမာ နား, တဖြဲဝဲတာ်ဒီးစုံးဘဉ်နှဉ်လီး. ခီဖြိုတာ်ဂုံးဒီအံးအယိ ဖိသဉ်သဲ့ဉ်တဖဉ်အတာ်ဟင်္ဂလုံးဟိပ္ပာလီးသားစု၊လီးဝဲအ တာနဉ်နှာ်လီးသားစုက်ီးစု၊လီးဒီးတာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သဲ့လာ အမုါလာ ဆာဒီးနှာ်ဘဉ်ဝဲနှဉ်က ဘဉ်ဟိပတုဉ်ဝဲဒဉ်နှဉ် လီး

တာ်သုဉ်တဖဉ်းဆံးညီနှစ်တမှာ်ကိုသရဉ်သုဉ်တဖဉ်အတာ် ဆာတ်ဘဉ်. မှစ်ဝင်ဉ်ကိုအတစ်ယုထာကျိုင်းအတာနှဲ့ခဲ့ ကျဲနှဉ်လီး. တစ်သုဉ်တဖဉ်းဆံးဘဉ်တစ်နှဉ်လီးအီးလာပှာ လာအအိဉ်းတစ်တစ်ကမီးလာအထီတဖဉ်နှဉ်လီး. ကို သရဉ်တဖဉ်မှစ်တစ်ဉ်းတစ်ခဲ့းတစ်လာကမာထာ ကျိုင်လာအတစ်သိုင်လိပူးဘဉ်ဆဉ်သနာ်ကုအဝဲသုဉ်မာ စားဟုဉ်က်ဟုဉ်ဘါကိုဖိသူလာအတစ်မာလိပူးဘဉ်သားတစ် မာလိကျိုင်ခံကလုဉ်တာလုပ်နှံ့ဉ်လီး. ခီဖြိတ်နစ်ပေါ်တနီး ကိုခံဝဲလာဖိသဉ်အဂိုအဝဲသုဉ်တဖဉ်ကဘဉ်မေးဘဉ်ဂိုစ် လာကဆိုင်ထွဲဝဲဒီးမာစာဝဲလာကလိုတ်စ်ခုအိုဂ်လာပုံးကို ဖိကမာနားတာ်နီးကသးအိုဉ်ထီဉ်ကို နှဉ်လီး တာ်အစဲ နှဉ်ကမှစ်ကျဲတဘိလာသရဉ်သှဉ်တဖဉ်ကသဲ့သူဝဲလာ ကမာစားပုဖိသဉ်ပုလာအမာလိတ်လာကျိုာ်ခံကလုာ်တ ကလုာ်နီးနီးသနားထိဉ်အသးလာနှိုကစာ်တာ်ဖံးတာ်မာ နီးတာ်သုတ်ဘဉ်လာသရဉ်မိာပါပုတေဝါနီးဖိသဉ်သှဉ် တဖဉ်နှဉ်လီး.

ကိုသရဉ်သှဉ်တဖဉ်လိဉ်ဝလာမာနိုဉ်မာဃါတာ်နီးနှာ်၏ တင်္ဂကမာနှာ်တာသွက္ခုံးသွမ်းတာ်သွတ်ကြောင်္ဂလီးဆီနော် တာ်လာပျာဖိသဉ်လာအမာလိန္နာ်တာ်လာအဝဲသှဉ်ကြိုခံက လှာ်တကလှာ်နီးနီးသန္နာထိဉ်အသားလာတာရဲ့လိုာ်မှာ် လိာ်လာကြိုခံကလှာ်တကလှာ်အဘာဉ်စားနှီာကစင်္ကြာိ မိာ်ပျာနီးကြိုာခံကလှာ်တကလှာ်နေ့ဉ်လီး ခီဖိုတာ်နာ်ဟု တာ်လာအကဲထိဉ်သားသူဆူအဝဲသှဉ်အနှီာကစင်္ကြာိမိမိ ပျာနီးဖိသဉ်သှဉ်တဖဉ်ဘဉ်ထွဲလာအဝဲသှဉ်တာ်မာလိအ သီလာအဝဲသှဉ်နှာ်ပင်္ကတုံဝဲတာ်ဂုဂ်တဖဉ်နီးတာ်ဆိကမိဉ် သူဉ်တဖဉ်လီး

မှၢဝဲတာမၤနီဉ်တခါလာကနးအိဉ်ထီဉ်ဝဲကျဲလာဖိသဉ်က မၤလိန္နါတာ်လာကျို်ခံကလုဉ်တကလုာ်ခ်ီဖြိုအဝဲသှဉ် အိဉ်နီးတာ်ဆဲးကြိုးလာအဘဉ်ထွဲနီးကျိုင်အသိလာအဝဲ သှဉ်ကျို်င်မိါပုါအကလုုံနှဉ်လီး တာ်အားမှာ်တာ်ကိတာ်ခဲ တခါလာနးအိုဉ်ထီဉ်တီးပူးတာ်အိုဉ်သားဘဉ်ဆဉ်တသဲ့ဖဲ အသူ့တာ်တဲကျိုင်ထံကားတာ်က်တာကျိုးမဲ့တမှာ်တာဂ်ာလာ အရုနိုဉ်သှဉ်တဖဉ်လာအနီးကစာကျိုင်မိါပုုန်သီးအဝဲ သည်အသားကစာာလာအတာမာလိပူးနီးကမားနိဉ်ထီဉ် ထီထီဉ်နာ်ပာာ်ထိဉ်ကျိုင်အသိနှဉ်လီး ဆာကတိုုံလာအ ပူးကွဲာ်နှဉ်တာ်ကျိုင်ထံသှဉ်တဖဉ်စျာဝဲလာကိုသဲ့ဉ်တဖဉ် အတာမာလိပူးနီးတာနာ်ပါလာကျိုင်အတာနဲခဲ့လီး နှဉ် လီး ဆာကတိုုံခဲအာံပထဲဦဘဉ်လာဖိသဉ်တဖဉ်တို့မျိ

ထိဉ်အတာ်သူတာ်ဘဉ်လာအမှာ်အတိနီးအသးသဟိဉ် အါထိဉ်လာကထိဉ်ကိုအဂ်ိုနှဉ်လီး

လာတီးရးအပူးနှဉ်ကိုဖိအါနှုံးစီးတဂးတမားလိဘဉ်ဝနဉ် အကစ်းကြိုာ်မိုးပြုဘဉ်း ခီဖိုဖိသဉ်သှဉ်တဖဉ်အတားဟ် ယှာ်မာသကိုးစံအတာမားအဆာကတာမှုဂ်ားစီးနီး ကနဉ် တာ်ဆာကတာမှုဂ်ာ အဝဲသှဉ်မာစားလိုာသားစီးဟုဉ်က် ဟုဉ်ဘါလိုာ်သားယာခိယာခ်စီစီးသူဉ်ထီဉ်အတာနာ်နှုံးလီး သားစီးတာဟ်လုက်ဟဲမှာလီးသားနှင့်လီး အဝဲသှဉ်နှုံဘဉ် တာခွဲးတာယာလာကတာဉ်ပိဉ်တဲသက်းတာဂ်ာတာကြားစီး ဟ်မျိ ထိဉ်တာ်ထံဉ်တာဆိုကမိဉ်လာကျိုာခံခါလာာအဖီ ခီဉ် စီး မာ ဂုံး ထိဉ် တာ နာ ပာ တာ လာ ထီး တာ လီး ဆားစံတာသိဉ်လိအဆာကတာနှင့်လီး သရဉ်သှဉ်တမဉ် ကြားမာလီးတာကိုခံခါလာက်လာတာသူအီးလာတီးအားပူး စီးတဘဉ်သန္းထိဉ်အသားထဲတခါလာအကစာကိုခိုမို ပှာ တမှာ်တာကဲဘျုံးထဲလာအဝဲသှဉ်တာသိဉ်လိအပူးမှ တမှာ်တာရုံလိုာမှာ်လိုာ်အပူးဘဉ်နှဉ်လီး

ဖိသဉ်သည်တဖဉ်မလိနှုံတဂုံတက်ျိုးအသိလာအယုာ် လီးဆီလိဉ်သးစဲလာအဝဲသည်မလိဝဲလာအကစင်္ကြာမိုး် ပုဂ်နည်လီး ဖိသည်သည်တဖည်မှုံးအိုဉ်ဒီးတင်္ဂန်းတ်ဘူး လာကမလိနှုံတင်္ဂတ်က်ကျိုးအသိလာကျိုင်ခံကလုဉ်တ ကလုဉ်နည်အဝဲသည်ကဘဉ်ပားနှုံးယာာထိဉ်တာဆာက တီးလာကနာ်ပင်္ကတ်ုံးတက်ကျိုးအင်္ဂနည်လီး သရည်သည် တဖဉ်ကဘဉ်သည်ဆြာတာအိုဉ်သးဝဲအားဒီးစဲတာဆာ ကတိုးအိုဉ်နည်ကဘဉ်မာစားဟုဉ်ဂ်ုံဟုဉ်ဘါဝဲနည်လီး

ကတၢအၣန္ၣကဘၣမႋၜၢၤဟၟၣဂၢဟၟၣဘၢဝန္ၣလၤႋ တၢဴအံးဟ် ဖျဲထိၣ် ၀ နာ် တၢဴ ဂ့် တဘျူးခါ လ၊တၢဴ ယိ ထံ သုဉ်ညါတာ်ရဲဉ်တာကြုံးအပူးအံးဘဉ်ယးဖိသဉ်လာအတ အိဉ်ကို နီးဘဉ်ကွန်ဆျဉ်မှာ်အနီးက စင်္ကျာနိုင်အတာဂံ့ကိ စီဖြိတာ်သိဉ်လိအကျိုးအကျဲနီးတာ်ရုလိာ်မှာ်လိာ်နှဉ်လီးေတာ်ဆာတီ၊ ကယံာ် ၀ နော် လ၊ ဖိ သဉ်သည်တ ဖခုာ် က နာ် ပ၊် ကျိုာ်ခံကလုာ်တကလုာ်အံးဖဲလ၊အစည်သည်အိုခ်နီးတာနော် နှုံးလီးသႏအလ၊အပြဲးလ၊အတာ၊ ဟည်မားသကိုးတာ၊ လ၊ တီးအးပူးနီးဟိမျ်အတာ၊သွတ်ဘဉ်လ၊အနီးကြီးနှဉ်လီးေတာ်အဲ၊ ကော်အသႏၶိဖြိလ၊တာမ၊ စားလိုာသႏအါနှစ်အနှုံ တာ၊ အာံကေတဲ့အသႏၶိဖြိုလ၊တ၊ မ႑ာကလိုာသႏအါနှစ်အနှုံ တာ၊ ဟာ့ခ်က်၊ ဟာ့ခ်ဘါ ပျာလ၊ ပ မှာ တရာပူးနီးမ၊ လီးတာ်၊ အစဲ သည်တာ၊ ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သူအကံ၊ အစီလ၊အလ၊အပြဲးနှဉ် လီးေ

The Impact of Learning in a Second Language

Children face numerous barriers to gaining an education, even at primary level, due to various factors including poverty, location and commitments to their family. An additional reason why some children do not attend school is because of the language of instruction used.

Often, due to location or teacher ability, children are not taught in their 'mother tongue' – the language first learnt by a person or their native language. It has been estimated that over 200 million children of primary age, worldwide, do not have access to schooling in their 'mother tongue', and the majority reside in countries where there is fractionalisation. Many governments choose languages of instruction based on their understanding of which languages are important for the growth and unity of their country; often this includes English.

Many educational practitioners have researched the effects of being taught in a second language, not the children's 'mother tongue', and have recognized some of the impacts this has on their education and future life.

One main impact that has been identified is the tendency for children, who are taught in a second language to drop out of education at an early age, especially in rural areas.

Being taught in a second language increases the demands on the child as a learner, as they first need to have language acquisition skills and then use the new language to learn literacy skills.

This is made more difficult if the language is not the language used at home or in their daily life. Children with a limited understanding of the language of instruction face many difficulties academically and socially.

Children learn new concepts and ideas by building on the knowledge and understanding already attained. Learning in a second language is often an obstacle in gaining literacy skills and developing the knowledge and skills already learnt, and often lead to a misunderstanding of the child's actual ability.

Often children repeat standards, as they have not gained enough fluency and understanding in their second language to pass the exam. This can lead to low self-esteem, low confidence levels and a desire to stop their education.

It is often not the decision of the teachers within the school to choose the language of instruction; it has been dictated to them from higher authorities. Even though they cannot choose the language of teaching, they can offer support and encouragement to those children who are studying in their second language. By understanding some of the difficulties the children face, they are able to

offer appropriate support and assistance to ensure students succeed and want to attend school.

There are many strategies teachers can put in place to support children who are learning in a second language, depending on the commitment and ability of the teacher, parents, community and child.

Teachers need to recognise and understand that the acquisition of literacy skills, especially for children learning in their second language, depends on the relationship between the 2 languages (mother tongue and second language).

By referring, where possible, to their mother tongue language children are able to relate their new learning with already understood concepts and ideas.

It has been recognised the most productive way a child learns a new language is by having a transitional period where they are able to relate the new language to their mother tongue. This may be difficult to provide within a classroom situation, but where possible, translating concepts or instructions into their mother tongue can engage the child in their learning and develop their understanding of the new language.

Over a period of time the translation becomes less as the child learns and understands the language of instruction. During this time the child is able to show their true ability and increase their enthusiasm for attending school.

Within a classroom there is often more than one student who is not being taught in their mother tongue. By pairing them together, when working and listening, they will be able to offer support and encouragement to each other, raising their confidence and self-esteem.

It will offer them an opportunity to discuss concepts and ideas, in both languages, ensuring a better understanding of the concept being taught. Make sure both languages are used within the classroom, and not just rely on their mother tongue, as this will not benefit them academically or socially.

Children understand new concepts at different rates, even when they are learning in their mother tongue. If a child has the additional obstacle of learning the new concept in a second language, it will take longer for the concept to be properly understood. Teachers need to be aware of this and allow for extra time and support.

It has been shown, through numerous research projects that children who are not schooled in their mother tongue face many difficulties, academically and socially. It will take time for a child to reach a level of understanding in their second language where they feel confident enough to participate in the class and are able to display their real ability. This will come through additional support and encouragement from all members of the community, ensuring they complete their education and fulfil their potential.

ကွိတင်္ခချိန်သည်ခရိန်ချ School Health

တဂ်တာဇာလူ(Diarrahoea)

නවීပည်<u>ီ</u> –

တာ်ဟာဖာလူနည်မှာ်တာ်ဆါအတာပနီည်တခါနီးတမှာ်ဘည် တာ်ဆါတခါဘည်း တာ်ဟာဖာလူဟာဖာဟားဂိုးလာယံာ်ဝဲအါ နှုံခံနွှံ နည်တာ်ဟ်ပနီည်ဝဲလာတာ်ဟာဖာလူအယံာ်အထာ လီး (တိုးနီည်-တာ်ဟာဖာလူအယံာအထာကဲထိဉ်အသား အက်ုံနီးတာ်ကူစါယါဘျါအီးနည်တန်သီးနီးတာ်ဟာဖာလူ တက်ိုးခါဘည်) တာ်ဟာဖာလူတက်ိုးခါစီးတာနည်ပူးကွဲဘ်(၁၄)သီအတိုးပူးလဲးတာ်လိုးခံအဘိုအါထိဉ် (တန်းအါနှုံ သာဘို> 3day)နီးအည်ဟးထိဉ်အါထိဉ်စုာ်ကီး (တန်း အါနှုံ 300 gram >300g /day) နည်လီး ဟာဖာလူ တက်ိုးခါနည်ဟဲကဲထိဉ်အသားလာကျဲတဘျူးဘိ (ပုံဘိက ဖုတာ်ဆါယာနည်းတာ်အိုည်ပူတာ်စုာအိုည်တာ်ကူးကွဲးအ တာ်ကုံကိတဖဉ်နှင်းတာ်ဆါအဂုံအာဂတဖဉ်)

. မေးသံ့ဉ်ညါအတဂ်ပနီဉ်တဖဉ် ဟာဖာလူသွံ့ဉ်တဟ်, မှတမှါသွံ့ဉ်ဟ် (ဟာဖာဝံဉ် Dysentery)

တာ်ပာဆျကွာ်ထွဲတာ်ဟာဖာလူ,တာ်ဟာဖာဟးဂ်ီး

- . ဒူးကျွာ်ထံဟးထိုဉ်
- ဃုထာလာကဟ္5်ကသံ5 မှတမှါဒီးကွန်ကဒါက္ တကိုနေါတ်ဟာဖာလဲးနှဉ်တာ်ဟ်ဖျစ်ခံကလု5်– (အပနိုဉ်ကဃါဃုၵ်သးခံခါလာဂ်)

అారాయాప్తికింలక్ (Diarrhoea without Blood)

အ့ဉ်တဖဉ်ဟဲလီးဒ်ထံ(အ့ဉ်လူထံ),ဟဲလီးအါဒီးဆုံ (အလွှဲ၊ပှု၊,ဘီ).တာ်ကို၊ဒီးဟာဖာဆါကဟ်ယှာ်သှဉ်သှဉ်, ဘဉ်ဆဉ်သွှံဉ်တဟ်ဘဉ်. ကဘျဲကဘျး (Mucus) လာ အ့ဉ်ကျါတဟ်ဘဉ်.တာ်မးကွာ်အပနိုဉ်နှဉ်မှာ်ဝဲထံလီးစုး (Dehydration) လီး.

ဟဲကဲထိဉ်ဝဲအဂ့ဂ်တခီ,ဘါရားသ္,ဘဲးထံရံယါသ္ (Cholera and Escherichia Coli)မှတမှာ်တာ်ဆါယာ် လာအဆူးအီဉ်တာ် (Parasite) င်း (Giardia) နှဉ်လီး. တိဂ်နိုဉ် တာ်ဟာဖာလဲး ဒီးတဟ် ယှဉ် သွဲ့ဉ် ဘဉ် နှဉ် တာ် ထံဉ်နှစ်ုက်းတာ်ညဉ်က်နှဉ်လီး.

అారాయ్డ్రార్క్ ప్రక్టేహ్ (Dysenteric Diarrhoea -Diarrhoea with Blood)

အခိုန္ခခိုပဲှာဒီးတမှာ်ထံဘဉ်ဒီးသွံ့ခ်ဟ်ယုာ်နှခိုလီး ဟာဖာ ဆါဒီးတက်ာ်ဒီခိုသူလီး တာ်ဆါကဲထီခိုအက်ညီနှုံနှဉ် မှာ်ဝဲတာ်ဆါယာ Shigellaဒီး Campylobacter ဘဲးထံ ရံယါတဖခ်လီး တာ်ဆါယာ်ဆူးသွံ့ခ် (Parasite)ဒ်အ မံဘါ

(Amoeba) စုဂ်ကီးကဲထိဉ်ဟာဖာဝံဉ်သူစုဂ်ကီးလီး

ဟၢဖၢလူသွံ့ဉ်တဟ် အပနိုဉ်တဖဉ်

အ့ဉ် လီးဘဉ်ယိဉ်လာသးသမု ဟာဖာလုဝံ် တဘျိတခ်ီဉ်တာ်ကို်ထီဉ် ဟာဖာဆါတစ်းတစ်း,ဘိုး လဲာထံ ထံလီးစုး

တာ်ကိုးနိုင် ဟာဖာဆါနိုင်္င်္,ဘိုး လဲးနီးသွံ့ဉ် သွံ့ဉ်စုဉ်ထီဉ်

သမ္မက်တဲ့ဦခ်ီ႕သမ္မတျ

တာ်အကါဒီဉ်ကတာ်နှဉ်တာ်ကပ်ာထံနီးဖီးထံလာမိပ်ပုံပုံ လီးစုးဒီးကူ စါအီးတုံးလီးတီးလီးနှဉ်လီး တာ် ယု ထံဉ် သူဉ်ညါတာ်ဆါနှဉ်တာ်မီးအီးဒ်ကသံဉ်တာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ် သူ့ကျဲအဖီခိုဉ်လီး (ဟာဖလဲးလာသွဲ့ဉ်တဟ်ဘဉ်မှတမှာ

ರ್ಲಿ ಅಗಲ್ ನಿ

(Dysentery). ဒီသီးနှဲလ်ဖေးတာ်ဆါနှဉ်မှာ်ကဲထိဉ်သး လာဘါရား, ဘဲးထံရံယါမှတမှာ်အမံဘါ (Amoeba) နေ နှဉ်, နကဘဉ်မကျွာ်ပျာဆါအအခုဉ်နှဉ်လီး. ကျွာ်ဆိကမိဉ်တာ်လာလာတဖဉ်–

- . တါဟာဖာလူအကလုဉ်ခဲလာဉ်– အဆိကတာါပ်ဉ်ထံနီး ဖးထံမိါပုံပူးလီးစုး (ကွာ်လာလဉ်)
- . တဂ်ကိုမ္ ဂ် အို ခို ဒီးနကဘဉ်ဆိကမိဉ်ယှာ်စုဂ်ကီးတာ် ဆါလာအဘူးစဲလိုာ်သးတဖဉ်, ဒ်အမှ ်၊ – တာ်ညဉ်ဂိဂ်, နာ် ထီဉ်ဂီး (Otitis Media) (21.1), ပသိဉ်ညီး (Pneumonia) (21.2) ခိုဉ်နှာ်သလိည်း

(Meningitis 15.1)မှတမှ1ဆံဉ်ကြိုတာ်ဆါယာ်နုှ δ (UTI) (13.1) I

. ပူးဆါန္ဉ်အဟာဖာအတာပြနီဉ်ဒီဟာဖာကပုာ်,မဲ့တမှာ် ဟာဖာတကး(Tender Abdomen or Abdominal Distention) မှာ်အိုဉ်နှဉ်,ဆိကမိဉ်ထိဉ်လာတာ်ဆါလာဘဉ် ကူးကွဲး(ပုံဉ်ကြိုးတာ်တားမဲ့တမှာ်ပုံဉ်ထုဉ်ဖြို)တက္နာ်. မိသဉ်တဂၤအဟာဖာမှာ်ဟးဂ်ီးအယံာ်အထား(Chronic

Diarrhoea)(အါနှစ်နွှံ)နှဉ်ဆိကမိဉ်ထိဉ်တစ်အိဉ်လီး ထူးဒီးတာ်ဆါအယာ်အထာကလှာ်

.မ့မှါလာဖိသဉ်အီဉ်နုဂ်ကတိဂ်န္ဉာ်ဆိကမိဉ်ထီဉ်လာကလဲ တဂ်အီဉ်တက္နာ်. တဂ်ဟာဖာဟးဂိုးအံးကဲထီဉ်ညီနှစ်အသး ဖဲလာစးထီဉ်ဒုးအီဉ်တာ်နုဂ်ထံလာပလီ(Bottle-Feeding) နှဉ်လီး.

(ကဲထိဉ်သးလာကျဲအကသ္–တာ်ဆါကဲထိဉ်အဂ္ဂါတဖဉ် –ထံတာ်တမာသံအယာ်မှတမှာ်တာ်နှာ်ထံပလီနာအုဉ်နှဉ် လီး.

တဂိုတ်ထံနီးဖူးလာထံထီးခွာအောင့်

တာ်ဟာဖာလူ (လီးဆီနော်တာ်လူနီးအသွံ့ခ်တဟ်)နှာ်ထံ လီးစုးလာနားနားကလာသဲ့လီး အခ်ိန်ထားတမ်ာ, ဖာနပုံ ဆါထံလာမိါပုံပူးလီးစုးအပနိန်ာ်တက္နာ် (ကွာ်တီးယံ့လာစု ထွဲတဘုန်နန်ာတက္နာ်) နှင့်တျော် (Plan A) နဲ့ ငိုကျော် (Plan B) နှင့်ကျော် (Plan C) တင်ဒီးမှား တင်ဒီးမှား တင်ဒီးမှား တင်ဒီးမှားခဲ့ကြေားခဲ့ နှုံးကလဲခံခံခါတေခါ်မှတဖုခ်ခါမှုခ် တင်ဒီးမှားခဲ့ကြေားခဲ့ ခံခါ တင်ဒီးမှားခဲ့ကြောင်ချိန် ခံခါ တင်ဒီးမှားခဲ့ကြောင်ချိန် ခံခေါ် တင်ဒီးမှားခဲ့ကောင်ချိန် ခံခေါ် တင်ဒီးမှားခဲ့ကောင်ချိန် ခံခေါ် တင်ဒီးမှားခဲ့ကောင်ချိန် ခံခေါ် တင်ဒီးမှားခဲ့ခြောင်ချိန် ကလာ (မူတမှု)သီးပုံးနိုင်လီးသီး ခိုင်ငံမှာ သင်တို့ လိုးဆာဉ်တခုံး လိုးဆာကိုအောင်ချိန်သောက် ပုံလိုလီးကျာကောင်ခြင်းများ တင်သို့ သင်တို့ လိုလီးကျောက်သော လိုလီတောင်ချိန်သောက် တင်လိုင်ကွက်သေး ကိုလီးနေးကျာကောင် တင်ဆိုင်သည် မှုကြီလီးလီးလိုလို မျက်လီးနီးကျာကောင်ကြာသီတာသီ မျက်လီးနီးကျာကောင်

– တင်္ဂတူစီးယားသြားသြားသည္ သောခြင့္ (Treatment of Dehydration)

- တိုးသု(၂) တဂ်လါပနီဉိလဂကလဲဉ်ထံနီးဖႏထံမှးဓာ ဂ့ဂ်ဓာရဲဉ်ဓာကျဲးWHO ဟီဉ်စိဉ်စီဖျာဉ်တဂ်ဓစိဉ်ရောဉ်ဓစိဉ် ရူဘရာ)
- · ပူးဆါန္ဉ်တၢဴပနီဉ်လ၊ထံစုးတအိဉ် –တလိဉ်တိဉ်ထိဉ် လ၊တာ်ဆါဟံဉ် IPDဘဉ်.
- တဲဘဉ်မိါလာရးအီနု၊အဖိတဖဉ်လာကနးစု၊အဖိခဲ့အံး ခဲ့အံးဒီးတဘျိတဘျိယံဉ်ထိဉ်တစ်းတစ်း. မှါတနးအီမိါ နှုံထံဘဉ်တခီ ဟုဉ်နးအီ Oral Rehydration Solution (ORS)တက္၊(ကျွ်လံဉ်ဘျးစ)မှတမှါတါအထံအနိလာ အမှါတါအီဉ်အထံ(တြညဉ်ချိထံ,မှးရှိ–ကျွ်လံဉ်ဘျးစဲ 24.6. နးအီထံလာကိဉ်ပူ,တာန်ုံထံဆံဉ်)တုလာဟာဖပ တှာ်.
- တါအီဉ်သုတလီးထုးတဂုံးအင်္ဂိုဒုံးအီဉ်ဖိသဉ်လ၊ တါအီဉ်အါအါတက္ဂါ ဖိသဉ်အီဉ်တါအသုံးမှုာ်သံ့နေး အီဉ်တါအီဉ်လ၊အ ဟ်ဘုရိးဟုရိးကလုဉ် (Cereal) တာသူတာသဉ်လ၊အဂုံးဒီးတါရီးတာ်လဉ်လ၊အဂုံးတဖဉ် ဒီးတုနှင်တါရီးတာ်လဉ်အသိ၁–၂နီဉ်တားလာတာ်အီဉ်ကိုး ဘိုပြဲးထီဉ်ခံနွံ
- · တဲဘဉ်ဖိသဉ်အမိၢိလ၊ကဘဉ်မာနှာ်ORS ်ဖလဉ်မှတမှာ် မူးရိုထံဒံလဉ် (ကွု်လံဘ်ဘူးစ်)

လာခြီတင်္ဂြထံတင်္ဂြန်ခ်ခစညီနင်္ဂြဓာမဲခ်ည် – တဲ့ဘဉ်မင်္ဂြလာကတ္နာ်

ခံနှံဉ်ဖီလ5 o 50 - 100 ml ORS စလဲအေ့ဉ်ဆါဝံးကိုးဘို အါနှုံခံနှံ5 o 100 - 200 ml ORS စလဲအေ့ဉ်ဆါဝံးကိုးဘို

. တဲဘဉ်မိါလ၊ကအီအါထီဉ်ထံလ၊တနံးတနံးဒီးအလိါ ခံမၤထွဲတနွံခံဘို

တာ်မလှဲးထိုန်Zinc အက် တဲဘန်မိါလကဘန်ဟုန် Zinc အက်ဆံးအါ အညါစါနှါ်လေါ –တနံး 1/2 Tablet of 20 Miligram, ဟုန်တုံလုံထိုန်၁၄သီ အညါပှါနှါ်လေါ –တနံး 1/2 Tablet of 20 Miligram, ဟုန်တုံလှဲထိနီ၁၄သိ နေးနဲန်မိါလာကဘန်ဟုန်ကသံန် Zinc ဇ်လန် ဖိသန် မးလီးပုံာ်ကသံန်လာမိါနှာ်ထံတစ်း, ORS,မှတ မှာ်ထံကဆို,လာနိန်တားပုံး ဖိသန်လာအညါပှာ်ထိန် –မာအအနာ်က်ဘဲခုံးကသံန်.မှတ မှာ်ကွဲဒီးထံကဆိုတစ္စးပူး (မှ)နှိန်တားပုံး နေးသုန်နှိန်မိါလာ ကဘန်ဟုန်ဒုံးအီZincကသံန်မလှဲးတုံး

- . ဟုဉ်ကျဉ်မိါလ၊ဖိသဉ်မ့ာ်ကဲထီဉ်ဒ်လ၊လာ်နှဉ်ကဟဲဒီး ကွာ်ကဒါကူးသး
- အ့ဉ်ဆါလီးအါ
- •သာသီဝံးဖျါတကိည််
- . တါသူသးထံနးနး
- . တါကိၢ်ထီဉ်
- . မဲ့ ချီလီးယာဉ်
- . တအီဉ်တၢ်တအီ တာ်အီတာ်ဒ်အညီနှာ်

တာ်ပနီဉ်လာထား(၃)ခါ အားဟ်မျာဝဲနှာ်ဖိသဉ်တဂၤအထံ သံးနှိသ်းနှဉ်လီး.

ဟုဉ်ဒုးအီတာ်ထံအါထီဉ် –(ကွဂ်Plan A လာကဒုးအီ တာမနုးအထံဟုဉ်မးပုံးထီဉ် Zinc) ဆဲးဒုးအီဉ်တာ်အီဉ် သူဉ်ဆာဖးကတိာ်မုာ်နံးလာကဟဲဒီးကွာ်ကဒါက္၊သးဒီး ကသံဉ်သရဉ်

WHOဓာတ္ခ်က္ခြဲ PlanB လကာကူစါမှာလကတဲ လကသစဒိပူးလိုးစုး

- . တီဉ်ထီဉ်လာတာ်ဆါဟံဉ်င်IPD
- . အခ်ီဉ်ထံး ၄နဉ်ရံဉ်အတိၢိပူ၊ ဟုဉ်ORS ဒ်တိုးယ့သာ
- . ပူးဖိသဉ်မှာ်သူးလီအါထီ၌ORS ဟုဉ်အါထီ၌
- . ဟုဉ်င်္ဂါဟုဉ်ဘါမိၢ်လၢကဆဲးနားအီအနှုံ
- . ၄နဉ်ရံဉ်ဝံ၊အလိၢခံ,ကွာ်ကဒါက္၊ထံလီးစု၊ (ကွာ်တိ၊ ယ္၂)ဒီးကွာ်ကဒါက္၊

တာ်ကူစါယါဘျါအရဲဉ်အကျဲလာကမာထွဲ (မှုာ်အိဉ်ဒီး လာPlanB အပူးနှဉ်မာထွဲကဒါ Table2 အသီး၄နဉ်ရံဉ် တက္စဉ်း ကွုာ်လာတလါအစုတွဲတကပာတက္စဉ်း

လွှုံနဉ်ရံဉ်ဝံးအလို်ခံကွာ်ကဒါကာ့၊ထံလီးစုးတက္ မလုံးကာ့ထံလာဖိသဉ်ပူးဝံး –မာထွဲ Plan A ထံမှုာ်ဟာထိဉ်ဒံး– မာကဒါကာ့၊ PlanB

တီးယ့ $\left(\gamma\right)$ – တင်္ဂဒူးတင်္ဂဟုခို ORS လင်္ဂဇာစီခိုထံး 4နှခ်ရံခို

သးနံဉ်	၄လါဆူအ ဖီခ်ိန်	၄လါ–၁၂လါ	၁၂လါ–၂နံ\$	၂နံှိ>-၅နံှိ>	၅နံ\$-၁၄နံ\$	၁၄နံဉ်ဆူအဖီ ခိန်
နီဉ်ကစၢ် အတယၢ်	၆ကံလိဆု အဖီလာ်	၆–၁၀ကံလိ ဆူအဖီလာ်	၁၁–၁၂ကံလိ အဖိလာ်	၁၂–၁၉ကံ လိ	၁၉-၂၉-၉ကံ လိ	၃၀ကံလိဆူအဖိ နိဉ်
အံသဉ်ထံ အတယၢ်	J00-900	900-200	Soo-600	600-2600	o900-JJ00	JJ00-9000

WHO PlanC လက္ကက္မေစါထံဟးထီဉ်နှးနှးဓာဂ်ီရိ

- . နူးထီဉ်တာ်ဆါဟံဉ် IPD. ဟုဉ်ပွဲးကူးထံလာသွံ့ဉ်ကူး ကိုးဒီး Ringer lactate နိတ်ဃမှငှ
- . သမံသမိးက္နာပျာဆါတာအို််ိုသူး (၁၅)မီးနှီးတဘျိတ ကုု
- . တာ်မှာ်ဟုဉ်ပွဲာကားလံထံနိတာ်ဟိပနိုဉ်ပွဲာလုံးလံနီး(ဖိ သဉ်ဂြီ၆နဉ်ရံဉ်သးမျာ်ဂြီ၃နဉ်ရံဉ်)
- . ကျွာ်သမံသမိုးကာ့၊ထံတာ်အီဉ်သးဒီးသူ Plan A, B မှတမှု်C တက္ခါ.
- . ကသံဉ်ဆဲးလာသွှံဉ်ကြိုမ့်၊တအိဉ်ဘဉ်နှဉ်,ဟုဉ် ORS ခီဖြိနါ့ဒုပုထိဘိ (Nasogastric tube). 20 ml/kg/ hour လာ၆နဉ်ရံဉ်အတို၊ပူတက္၊ (နီါကစါစီးတကံ လိကသံဉ်၂ဝမံလံလံထာဉ်ဆဲးသွီကသံဉ်ဝံးတဘျိကွ၊ပု၊ ဆါတာအိဉ်သးတဘျိတက္၊
- . ဟ်ပှာဆါလာတာ်ဆါဟံဉ်အစှာကတာ႞၂၄နှဉ်ရံဉ်တုလီး လာတာ်ယုထံဉ်နှုံတာ်ဆါဟဲကဲထိဉ်အဂ္ဂာဘဉ်တက္နာ်.
- နမ့်ာဆိကမိဉ်လ၊ကမ့်ာတာ်ဆါလူဘိုး (Cholera) နူဉ်,ဆိကမိဉ်ထီဉ်လ၊ကဟုဉ်ကသံဉ်မ၊သံတာ်ဆါယာ် (Antibiotic Treatment)တက္နာ်. (ကွင်္ဂ 12.2)
- . ဗိသဉ်တဂၤ,နမၤပြဲးကူးထံဝံးလံနှဉ် –မးထွဲ PlanA တက်

တီးသံ့ 4 တဂ်ဴမာဗဲ့းကာ့းထံခ်ီ၍ Ringers Solution

	အဆိကတၢ်ဟ္ ဉ် ၃၀မံ လံကရဉ်/ကံလိ	ဝံၤအလိါခံဟ္ဉ်က ဒီး ၇ဝမံလံက ရဉ်/ကံလိ
သးနံဉ်(၁၂)လါဆူအဖီလာ	၁နဉ်ရံဉ်	၁နဉ်ရံဉ်
သးနံဉ်(၁၂)လါဆူအဖီခိဉ်	၃၀မ်းနံး	၂–၅နဉ်ရံဉ်

သူဂိုနီဂို- တမ်းနှံးအလီးစီး = $\frac{ccx}{Hr} \chi \frac{Drop\ in\ 1\ CC}{60}$

အနိ_ ယအဲဂ်ိုဒီးဟုဉ်ကသံဉ် 500cc လ15နှဉ်ရံဉ်အ တိဂ်ပူးလီး 1ccနှဉ်အလီးစီးအိုဉ် 20 လီးစီးလီး အနဉ်သတးဒီးတမ်းနုံးအပူးအလီးစီး (Drops / Min) = 500/5x 20/60 = 33 Drops / Min (တမ်းနုံး 33 လီးစီး)

သည်သည်သည် သည်သည်ရှင်သည်။

- . ဒီသဒၢမ့တမ့်ာကူစါထံလီးစုး (ကူစါဒ် Plan A,B မ့ တမ့်(C)
 - . ဒီသဒၢတၢ်အီဉ်လီးထုး (ကူစါဒ် Plan A)
 - . ဟုဉ်ပုံၤထီဉ် Zinc အက် (ဓါတ်)
- . ဟုဉ်ကသံဉ်မၤသံတာ်ဆါဃာ်ထဲဒဉ်တာ်ဂ့ာ်တ နီၤ (ကွုဂ်လၢလာ်)

· တဘဉ်ဟုဉ်ကသံဉ်ဒ်ဟာ ဖာပတုဉ်ဘဉ် (အဒိ, Loperamide) ဟုဉ်VitraminA ဆူဖိသဉ် လာအသးစါနှ! 12 နံဉ်တ ဖဉ်လာကဘဉ်ထိဉ်တာ်ဆါ ဟံ. IPDတက္နှါ.

အင်္ခတ္ပေတမောက်သည်ခွီးသို့ဉ်

ပှာဆါလာအဟာဖာလူအထံဆုံဆုံနှဉ်တလိဉ်ဟ့ဉ် Antibiotiesဘဉ်

တာဇာလူလာသ္တံဉ်တပ**ာ်Diarrhoea with** out Blood

တာ်ဟာဖာလူတက်ိုခါလာအသွံ့ဉ်တဟ်နေ့ဉ်အါတက္ခာ်တ လိဉ်ကသံဉ်မၤသံတာ်ဆါဃာ်ဘဉ်းမှာနာ်သကဲ့ ဒိန္နဉ်ဒီး (အစှာကတာဂ်)လီးဆီဒဉ်တာ်ဟာဖာလဲးထံအိဉ်ခံကလုာ် လာလိဉ်ကသံဉ်မၤသံတာ်ဆါဃာ်နေ့ဉ်လီး (Antibiotics)

ခီလရဉ်(Cholera)(လူဘိုးတ^နာဆါ)

ဟာဖာလူသတူ်ကလာ်လူထံ (အထံလီးက်ဟုထံ)န့ဉ် ဆိကမိဉ်ထီဉ်တာ်ဟာဖာလူဘိုးတာ်ဆါ(Cholera) (ကျွှ ဟာဖာလူဘိုး

တာ်ဆါ12.2)တက္၊ ဖိသဉ်ညါပှာ်နှုံယ်၊နံဉ်,မ့တမှု်ပှာ ညါပှာ်တဂးလာ်လာ၊,လာဟာဖာလူထံသတူဂ်ကလာ်ဖဲ,တာ် လိုလာအအိဉ်ဘဉ်ဝဲတာ်ဆါလူဘှီး (Cholera) တာ်ဆါ တက္၊ ဖိသဉ်အညါစါနှဉ်အဝဲနှုံတဖဉ်,နှုံဘဉ်တာ်လူ ဘိုးတဉ်ဆါသဲ့စုက်း, ဘဉ်ဆဉ်အတာ်ဆါနှဉ်နနီးဖး ဒီးတာ်ဆါဟာဖာလူထံလာဟဲကဲထီဉ်သးလာတာ်တုံအ ဂုံးအဂါ နှဉ်တညီဘဉ် လီးဆီဒဉ်တာ်လာဟဲကဲထီဉ် သးလာ Rotavirus တာ်ဆါယာ်တကလုာ်နှဉ်လီး ဒီ လရဉ်လူဘိုးနားနားတဖဉ်တာ်ကြားဟုဉ်ကသံဉ်မာသံ တာ်ဆါယာ်, အဂ္ဂါဒ်အား,တာ်ပနီဉ်အိဉ်ဝဲလာအမာစှာ လီးတာ်ကြားဟုဉ်ကသံဉ်မာသံတာ်ဆါယာ်,တာ်ဟာဖာ လူအယာ်အထာအဆာကတိုာ်နှဉ်လီး

တາ໌ဟາຫလူတကလုဉ်အံးဟဲကဲထီဉ်အသးလၢတာ်ဆါ ဃဂ်တကလုဉ် Giardia Intestinalis နေ့ဉ်လီး အါဒဉ် တဂ်တက္နာ်အတဂ်ပနိုဉ်အိဉ်ဒဉ်စုးခါဒီ,တာ်သးကလဲး,ဟာ ဖာဆါ, နိုဂ်ကစဂ်တယာဂ်လီး, အူဉ်ဆါလီးလာအထံနေ့ဉ် လီး တဂ်ကိဂ်တအိဉ်ဘဉ် တာ်ဆါမ့ဂ်ကဲထီဉ်အယံာ်အ ထာ (အါန္ဂ်14သီ)နေ့ဉ်,ကူစါအီးဒီးကသံဉ်

Metronidazole (ဖိသ β 15 mg/kg)နိုးဖလီးသာပူအီတ ပူးဒူးအီ 5 သီတက္န်း

ပှာသးပှာ် _ 2g/day OD for 3 days)

ပှၤနာ်ဟာကသံဉ်ကသီတဖဉ်သမံသမ်းကျွာ်ပှၤအ့ဉ်မှာ်သ့ နှဉ်ကမ့ာ်တာ်အဂ္ဒာကတာာ်လီး

ကျောင်းကျန်းမာရေး School Health

ဝဓ်းမျက်, ဝဓ်းလှောဉ်ခင်း

ရောဂါဖြစ်ပွားမျှကိုစောင့်ကြည့်ထောက်လှမ်းခြင်းစ နစ်(နေ၁က်ဆက်တွဲကိုကြည့်ပါ)

အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်

န၁တ၁ရှည်မဟုတ်သေ၁(ရုတ်ခြည်း)ဝမ်းလျှောရေ၁ ဂါဆိုသည်မှ၁လွန်ခဲ့သည့်၁၄ရက်အတွင်းတွင် တနေ့ အတွင်းဝမ်း၃ကြိမ်နှင့်အထက်, ဝမ်းသွားသေ၁ပမ၁ ဏမှာလည်း တနေ့တွင်(၃၀၀ ဂရမ်)ထက်ပိုခြင်းကို ခေါ် သည်. ဝမ်း လျှော ခြင်း ဆို သည် မှာ ရော ဂါ ၏ လဏ္ခာ တ ခု သ၁ဖြစ်ပြီး ရော ဂါ မ ဟုတ်ပေ ဝမ်း လျှော, ဝမ်းပျက်ခြင်း ၂ပတ်ထက်ပို၍ဖြစ်ပွားပါက ယင်း ကို န၁ တ၁ ရှည် ဝမ်း ပျက်, ဝမ်း လျှေ၁ ခြင်း ဟု ခေါ် သည်. ဖြစ်ပွားရသည့်အကြောင်းရင်းများနှင့်ကု သမှုမျှ၁းမှ၁မှုရှတ်ခြည်းဝမ်းလျှေ၁ရေ၁ဂါနှင့်န၁တ၁ ရှည်ရောဂါတို့ တွင်ကွာခြားသည်. ရှတ်ခြည်းဖြစ် ပွားသောရောဂါသည်မျှားစွာသောမတူညီသည့်အ ကြောင်းရင်းများကြောင့်ဖြစ်ပွားသည်. (အစၥအိမ် **ယေား(၁)ရတိြည်းဖြစ်သောဝစ်း**ဗျ**က်ရောဂါ** နှင့် အူလမ်းကြောင်းကူးစက်ရောဂါများ, အစာအ ဆိပ်သင့်ခြင်း, ခွဲစိတ်မှုဆိုင်ရာပြသာနာများနှင့်အ ခြားရောဂါများ)

- ဝမ်းပျက်, ဝမ်းလျှေ၁ခြင်းကိုကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခြင်းဆို သည်မှ၁
- ရောဂါလဏ္ခာများကိုသိရှိခြင်း, ဝမ်းလျှောရာတွင် သွေးမပါခြင်း(သို့ မဟုတ်)သွေးဝမ်းသွားခြင်း (Dysentery)
- ရေဓ၁တ်ခန်းခြေ၁က်ခြင်းကိုသုံးသပ်ခြင်း
- ကုသမှုကိုရွေးချယ်ခြင်း(နှင့်/သို့ မဟုတ်)ပြန်လည် လာရောက်ပြသရန်ပြောဆိုခြင်း

ရုတ်ခြည်းဖြစ်တတ်သေ၁ဝမ်းပျက်ရေ၁ဂါနှစ်မျိုးကို အောက်တွင်ဖေါ် ပြထားသည်. (လဏ္ခာ နှစ်မျိုးလုံး ရောထွေးနေတတ်သည်)

သွေးမပါသေ၁ဝမ်းပျက်ခြင်း

မစင်များသည်အရည်ကျဲကျဲနှင့်ပမ၁ဏအမြေ၁က်အ မြားဖြစ်ပြီးအရောင်အားဖြင့်ကြည်နေသည်. (အညို ရောင်-အဝါရောင်).

အဖျားနှင့်ဝမ်းပိုက်နှာခြင်းရှိတတ်သော်လည်း မစင် ထဲတွင်သွေးသို့ မဟုတ် အကျိ, အချွဲများမပါဝင်ပေ. ဆေးပညၥအားဖြင့်သိမြင်နိုင်သော ရောဂါလဏ္ခာ များမှာရေဓာတ်ခန်းခြောက်မှဖြင့်ဖုံးလွှမ်းခြင်းခံရနိုင် သည်. ပါဝင်ပတ်သက်နေသောရောဂါပိုးများမှာပိုင်း ရပ်စ်များ, ဘက်တီးရီးယားများ(Cholera Escherichia Coli) နှင့်ကပ်ပါးပိုးများ (Giardia)တို့ ဖြစ် နိုင်သည်. ငှက်ဖျားရောဂါတွင်လည်းသွေးမပါသေ၁ ဝမ်းပျက်, ဝမ်းလျှေ၁ခြင်းကိုတွေ့ နိုင်သည်.သွေးမ ပါသေ၁ဝမ်းပျက်, ဝမ်းလျှောခြင်း(ဝမ်းကိုက်ရောဂါ)

ဝမ်းသွားသည့်အခါမစင်သည် အရည်ဖြစ်ထက်စၥ လျှင်ဝမ်းပျော့ပျော့အနေဖြင့်သွေးများပါရှိနေ သည် ကိုတွေ့ ရသည်. ဝမ်းပိုက်နှ၁ခြင်းနှင့်ကိုယ်အူချိန်မြင့် တက်ခြင်းတို့ ကိုလည်းတွေ့ ရသည် အများဆုံးမှာ Shigella နှင့်Campylobacter ဝိုးများကြောင့်ဖြစ်ပွား ခြင်း ဖြစ် သည်. ကပ် ပါး ပိုး ဖြစ် သေ၁ အ မီး ဘ၁း (Amoeba) ကြောင့်လည်းဝမ်းကိုက်ရောဂါဖြစ်စေနိုင်

ရောဂါသွင်ပြင်လဏ္ခာများ

- လူနာသည်ရက်မည်မျှဝမ်းပျက်ခဲ့ပြီးပြီလဲ.
- ဝမ်းထဲတွင်သွေးပါသလ၁း. အရည်ချည်းသက် သက်သွားသလား.
- _ ိုက်နာခြင်း, ဝမ်းသွားသည့်အခါတွင် စအိုမှနာ ကျင်ခြင်း, ဖျားနှာခြင်း(သို့ မဟုတ်)အော့အန်ခြင်း များရှိသလား

အသက်အန္တရၥယ်ရှိမျ	မစင်(ဝမ်း)အခြေအအနေ		ရေ၁ဂါလက္ခ၁မျ၁း		ရောဂါရှာဖွေခြင်း အ ရေး ကြီး ဆုံး အ ချက် မှာရေခေတ်ခန်းခြောက် မှုကိုဆန်းစစ်သုံးသပ်၍ ထိ ရောက်သော ကု သ မှုပေးရန်ဖြစ်သည်းရော
ရေဓၥတ်ခန်းခြေ၁က်ခြင်း	အရည်ကျဲကျဲဖြစ်ခြင်း	နည်းငယ်န၁ခြင်း, အနိခြင်း	ရံဖန်ရံခါဖျ၁းခြင်း•ိုက်အ	သွေးမပါသေ၁ဝမ်းပျက်ခြင်း	ဂါရှ၁ဖွေမျှကိုဆေးပညာ အမြင်အားဖြင့် ပြု လုပ် သည် (ဝမ်း သွား သည့် အခါ သွေးပါခြင်း သို့ မ ဟုတ်မပါခြင်း့ပိုင်း ရပ်စ်ပိုးဘက်တီးရီးယား ပိုးသို့ မဟုတ်အမီးဘား
သွေးအဆိပ်သင့်ခြင်း	သွေးပါခြင်း	ရှိခြင်း, အနိခြင်း	အဖျားတက်ခြင်း, ိုက်နာမှု	ဝမ်းကိုက်ခြင်း	ကြောင့်ဖြစ် သည်မ ဖြစ် သည် ကို သိ ရှိ စေ ရန် ဝ မ်းစစ် ဆေးခြင်းကို ပြုလုပ်သင့်ပါသည်. နောက်ထပ်ကျန်ရှိသော အချက်များကိုစင်္ခစားသော အခါ တွင် ဝမ်းပျက်ခြင်း အ မျိုး အ စား အား လုံး
					တို့ တွင် ပ ထ မ ဦး ဆုံး

ရေ**ါတ်ခန်းခြေၥက်မှု**ကိုဆန်းစစ်သုံးသပ်ရမည်. (အောက်ဖက်တွင်ကြည့်ရန်)

အဖျားရှိသည်ဆိုပါကငှက်ဖျားရောဂါ(အခန်း၁၅.၂ တွင်ကြည့်ရန်)အလယ်နားရောင်ရမ်းခြင်းotitis media (အခန်း၂၁ႉ၁တွင်ကြည့်ရန်)**အဆုတ်ရေ၁င်ခြင်း** (အခန်း၂၁.၂တွင်ကြည့်ရန်**ဦးနေၥက်အမြေး ရောင်ခြင်း**(အခန်း၁၅.၁တွင်ကြည့်ရန်)သို့ မဟုတ် **ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်ခြင်း**(အခန်း၁၃.၁တွင်

ကြည့်ရန်)တို့ တွဲဖက်ခြင်းရှိမရှိစဉ်းစၥးရမည်. ဝမ်းအရည်ကျဲကျဲမျှ၁းဒလဟေ၁သွားခြင်း, ထပ်ခါတ လဲလဲအန်ခြင်းမျှားရှိမရှိကြည့်ပါ.ရှိလျှင်ကာလဝမ်း **ရောဂါ**ကိုစဉ်းစၥးပါ(အခန်း၁၂-၂တွင်ကြည့်ရန်) အကယ်၍လူန၁တွင်**ဝမ်းဗို က် ဆိုင်ရ၁လက္ခ**ဏ၁ **များ**ဖြစ်သေ၁ဝမ်းဗို က် အလွန်န၁ကျင်ခြင်း,သို့ မ ဟုတ်ဝမ်း^{ပို့}က်တင်းလ၁ခြင်းရှိလျှင်ခွဲစိတ်မှုဆိုင်ရ၁မျှ၁း (အစၥလမ်းကြောင်းပိတ်ခြင်း, သို့ မ ဟုတ် အူ ပေါက် ထွက်ခြင်း)ကိုစဉ်းစၥးရမည် ကလေးတယေ၁က်သည် ၂ပတ်ထက်ပို၍ **န၁တ၁ရှည်ဝမ်းလျှေ၁,ဝမ်းပျက် ရောဂါ**ဖြစ်လာချိန်တွင်အာဟာရချို့ တဲ့ခြင်းနှင့်အ ခြ၁းနၥတ၁ရှည်ရေ၁ဂါမျှ၁းကိုစဉ်းစၥးရမည် (အခန်း ၁၇.၁တွင်အ၁ဟ၁ရချို့ တဲ့ခြင်းအကြောင်းကြည့်ရန်) ကလေးငယ်မျှားတွင်ဝမ်းပျက်ပါက အ စ၁ ပြောင်း လဲ ၍ ကျွေးခြင်းကို အမြဲ စဉ်း စၥးရမည် ဝမ်းပျက်, ဝမ်း လျှောရောဂါသည်မိခင်မှနို့ 🖫 းစတင်တိုက်သောအ ခါများတွင် အဖြစ်များသည်. (ရေကို မ ကျို ချက်ခြင်း သို့ မဟုတ်နို့ ူးမသန့် ရှင်းခြင်း)

ရေဝါတ်ခန်းခြေ၁က်ခြင်းကိုသုံးသပ်ခြင်း

ဝမ်းလျှော, ဝမ်းပျက်ခြင်း(အဓိကအားဖြင့်သွေးမပါ သေ၁ဝမ်းသွားခြင်း)သည်ရေဓါတ်ခန်းခြော်က်မျှကို ဆိုးရွားစွာဖြစ်စေနိုင်သည်. ပထမဦးစွာလူနာအား ရေဓါတ်ခန်းခြေ၁က်မှုလက္ခဏ၁များရှိမရှိစစ်ဆေး ရန်ဖြစ်သည်. (ဇယ၁း၂ကိုကြည့်ရန်) ဇယား ၂ဆေးပညာအမြင်အားဖြင့်တွေ့ နိုင် သေ၁ရေဓါတ်ခန်းခြေ၁က်မျှကိုဆန်းစစ် သုံးသပ်ခြင်း (WHO- ကမ္ဘ၁့ကျန်းမ၁ရေးအဖွဲ့)

	Plan A മാമ്യാമ്ക് (തേ) (പ്രേയിന്ക്ക്:മ്രോന്ഷ്യൂള്:)	Plan B အစီအစဉ်(ဘိ) (ရေရပ်ဘိန်းရေ့ဝက်မှု အနည်းငယ်ရှိခြင်း) နှစ်ဖှနှင့်နှစ်စွဲ၏အထက်	Plan C အစီအစည်(စီ) (ဆိုးရွားသောဝရေခါတာ်ခန်းရေသက်မျ ရှိခြင်း) နှစ်ခုနှင့်နှစ်စု၏အဘတက်
ധോന്ധ്യതളേത കേ	သ၁၁မန်	စိုးရှိမကြောင့်ထြခြင်း	မေ၁ပန်းနွှမ်းနယ်နေခြင်း(သို့)သတိ လစ်နေခြင်း
မျက်လုံးအခြေအနေ မျက်ရည်ထွက်ခြင်း အခြေအနေ	သ၁မန် မျက်ရည်ထွက်သည်	အနည်းငယ်ချိုင့်ဝင်ခြင်း မျက်ရည်မထွက်ပါ	အလွန်အမင်းမျိုင့်ဝင်ခြင်း မျက်ရည်မထွက်ပါ
ပါးစပ်နှင့်လျှာအခြေ အနေ	စိုစ္စပ်နေသည်	ദ്രോനിച്ചേ, ക്രോညി	<i>အ</i> လွန်ခြေ၁က်သွေ့ နေသည်
ရေကိုဆာလေသင် စွာသောခက်ခြင်း	မရှိပါ	အရေးကြီးသည်	ရေကိုမသောက်နိုင်ပါ(အလွန်အား နည်းနေသဖြင့်မပြောနိုင်ပါ)
အရေပြ၁းကိုဆွဲ ၍ဆုတ်ကိုင်ခြင်း	အရေပြ ားကိုလွှတ် လိုက် သည့်အခါပုံမှန်အတိုင်းပြန် ကျုံ့ သွားသည်	အရေပြ၁းကိုလွှတ်လိုက်သည့်အ ခါနှေးကွေးစွာပြန်ကျုံ့သွားသည်	အရေပြဒးကိုလွှတ်လိုက်သည့်အခါအ မှန်တကယ်နေးကွေးစွ2ပြန်ကျုံ့သွ ား သည်(အဗြဲတဓ်းဖြစ်သကဲ့သို့)

ရေခါတ်စန်းခြောက်ခြင်းကိုပြုစုကုသစြင်း ကယ္ဘ**ှ**ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ ၏အစီအစဥ္ပ်ံ (အေ)အရ ဝမ်းပျက်,ဝမ်းလျှေသညှက်ခြစ်ခဲတွင်ပြုစုကုသမျှပေးခြင်း

လူန၁သည်ရေ၏တ်ခန်းခြေ၁က်မှုလက္ခဏ၁များ မရှိပါးဆေးရုံတင်၍ကုသရန်မလိုအပ်ပါးမိခင်ဖြစ်သူအား ပြေ၁ရန်မှ၁မိခင်နို့ ကိုပို၍ အကြိမ် များ စွာ အ ချိန် မှန် မှန်တိုက်ကျွေးရန်ဖြစ်သည်းအကယ်၍မိခင်နို့ မတိုက် ကျွေးနိုင်ပါက ဓါတ် ဆား ရည် တိုက်ကျွေးခြင်း (သို့ မ ဟုတ်)အခြားအရည်များဖြစ်သော စွတ်ပြုတ်,ထမင်း ရည်,နေ၁က် ဆက်တွဲ ပါး စပ် မှ တ ဆင့် ရေ ဓါတ် တိုက် ကျွေးခြင်းတွင်ရှုရန် ဒိန်ချဉ် အစရှိသည်တို့ ကို ဝမ်း ပျက်ခြင်းရပ်တန့် သွားသည်အထိတိုက်ကျွေးရန်ဖြစ် သည်း ကလေးများအာဟာခရချို့ တဲ့မှုမဖြစ်စေရန် အ စားအစာခများကိုမြေ၁က်များစွာကျွေးပေးရန်လိုအပ် သည်း

အကယ်၍ ကလေးအနေဖြင့် အစၥအဖတ်များမစၥး နိုင်ပါကနှံစၥးပြေ၁င်းပါဝင်သေ၁အစၥးအစၥ,လတ် ဆတ်သေ၁အသီးများ, အသီးအရွက်များ, အစၥးအ စၥထဲတွင် ဟင်းရွက်ဆီ တဇ္ဇန်း, နှစ် ဇ္ဇန်းခန့် ထည့် ၍ ဖြည့်စွက်စၥအဖြစ်နှစ်ပတ်ခန့် ကျွေးရန်ဖြစ်သည်. ဓါတ်ဆားဖျော်ရည်(သို့ မဟုတ်)ထမင်းရည်အားပြုလုပ် ပြင်ဆင်နည်းကိုမိခင်ဖြစ်သူအားရှင်းပြရမည်.

ပုံမှန်သေ၁က်သုံးနေကျအရည်ပမ၁ဏထက်ပိုမို၍ သေ၁က်သုံးရန်မိခင်ဖြစ်သူအားပြေ၁ပြရမည်မှ၁-- အသက်၂နှစ်အေ၁က်---၅၀-၁၀၀မီလီမီတ၁ဓါတ် ဆားရည်ကိုဝမ်းတကြိမ်သွားပြီးတိုင်းတိုက်ရန် - အသက်၂နှစ်အထက်---၁၀၀-၂၀၀မီလီမီတ၁ ဓါတ်ဆားရည်ကိုဝမ်းတကြိမ်သွားပြီးတိုင်းတိုက်ရန်

ကလေးတနေ့ တာသောက်သုံးသည့်ရေပမာဏာကိုမိ ခင်အားမေးရန်.တပတ်လျှင်နှစ်ကြိမ်ကျန်းမာရေးဌာ နသို့ လာရောက်ပြသရန်

ကလေးစား၊**ခင့်ခါတ်**(ZINC)<mark>၆ည့်စွက်မှု၊ ပေးရနိ</mark> ဇင့်ဓါတ်ပမ၁ဏမည်မျှပေးရမည်ကိုမိခင်အားပြေ၁ပြ ရန်မှ၁-

ဘသက်ပြလစောင်္က -တနေ့ လျှင် ၂၀မီလိဂရမ်ဆေး ပြားတဝက်ကို၁၄ရက်သောက်ရန်

ဘာသက်ဖြလအထက် –တနေ့ လျှင် ၂ဝဓိလိဂရမ်ဆေး ပြားတပြားကို၁၄ရက်သောက်ရန်

ထင့်ဓါတ်ဖြည့်စွက်မှုကိုမည်သို့ ပေးရန်မိခင်အားပြသ ပေးရမည်

တနှစ်အောက်ကလေးငယ်များ -ဆေးပြားကိုဇ္ဇန်းထဲ တွင်ထည့်ထား၍ မိခင်နို့ ,ဓါတ်ဆားရည်(သို့ မဟုတ်) သန့် ရှင်းသောရေထဲတွင်ဖျော်ရန်

ဘနှစ်အထက်ကလေးများ -ဆေးပြားကိုဝါးစားရန်
(သို့ မဟုတ်)သန့် ရှင်းသောရေကိုပန်းကန်လုံး(သို့
မဟုတ်)ဇွန်းထဲတွင်ထည့်၍ဆေးပြားကိုယင်းရေထဲ
တွင်ဖျော်ရန်

မြောင်ဆားသတိပေးရန်မှာစန်ခါတိဖြည့်စွက်မှုပေးခြင်းကို၁၄ ရက်လုံးပြည့်ဝစ္စ၁ပြလုပ်ရန်

ကလေးအားကျန်းမာရေးလုပ်သားများထံသို့ ပြန် လည်ပြသရန်အကြောင်းအရာများကိုမိခင်အားရှင်း ပြထားရမည်မှာ-

-ဝမ်းအမြေ၁က်အများသွားခြင်း -၃ရက်ကြာပြီးသည်အထိမသက်သာခြင်း -ရေအလွန်အမင်းငတ်ခြင်း, -အဖျားတက်ခြင်း -မျက်တွင်းချိုင့်ဝင်မှုရှိခြင်း -ပုံမှန်အားဖြင့်မစားနိုင်, မသောက်နိုင်ခြင်း

(အထက်ဖော်ပြပါလက္ခဏ၁ ၃-ခုသည်ကလေးရေ ဓါတ်ချို့ တဲ့ခြင်းကိုညွှန်ပြသည်)

တစ်စ်တွင်ပြု စုကုသပေးရနိစဦးဗျဦး၄၃မှ-တရည်များကိုပိုစိုဝင်ကိကျွေးရနိ (သတ်မှတ်ပေးထားသောအရည်များကို တစ်စာစဉ်(စော) တွင်ကြည့်ရန်) စင့်ခါတ်ဖြည့်စွက်မှုပေးရန် အစာကျွေးခြင်းကိုႀကီလက်လုပ်စေသင်ရန် ပြန်လည်ပြသရန်ချိန်းဆိုချက်(ရက်ချိန်း) ယူထားရန်

ကမ္ဘ၁့ကျန်းမ၁ရေးအဖွဲ့ ၏အစီအစဉ် (ဘီ) အရ ရေခါတ်ချို့ တဲ့မှုကိုပြုစုကုသမှုပေးခြင်း

- ဆေးရုံတင်ပါ
- ပထမဆုံး၄န၁ရီတွင်ဓါတ်ဆားရည်ကိုဇယား၃ တွင်ပြထားသည့်အတိုင်းပေးရန်
- အကယ်၍ကလေးသည်သတ်မှတ်ထားသည်ထက် ဓါတ်ဆားရည်ကိုပိုခိုလိုအပ်လျှင်ပိုမိုပေးရန်
- မိခင်အ၁းမိခင်နို့ ကိုဆက်လက်တိုက်ကျွေးခိုင်းပါ
- ၄န၁ရီကြ၁ပြီးနေ၁က်ရေခါတ်ဖြည့်စွက်ခြင်းတိုပြန် လည်သုံးသပ်ပါ(ဇယ၁း၂ကိုကြည့်ရန်)ထို့ နေ၁က်ပုံစံ တွင်ပါဝင်သည့်အတိုင်းလိုက်န၁ဆေ၁င်ရွက်ရန်ဖြစ် သည်(အကယ်၍ အစီအစဉ်(ဘီ)တွင်ဆက်လက်ရှိနေ ပါကဇယ၁း၂ပါအတိုင်းနေ၁က်ထပ်၄န၁ရီပြန်လည် လုပ်ဆောင်ရန်ဖြစ်သည်)

စယား ၃ ပထမဆုံး၄နာရီတွင်ဘိုက်ကျွေးပေးရမည်ဖြစ် သောငါတ်ဆားရည်ဿအနီးစပ်ဆုံးပမာဏ

96.00000 9 8000000	၃၀ကီလိုဂရမ် အထက်	0005-00[[
9-5-6-B	ગ્રુપ્ટું ગ્રહ્યું પ્રુપ્ટું પ્રવૃત્	ooll-oobc
- - -	ე-ე6 దూర్గంఇత్	600-0900
- 2 - 2 - 3	6-၁၀ ၁၁-၁၂ကီလို ကီလိုဝရမ် ဂရမ်အောက အောက်	00ಲಿ-000
30-6	၆-၁၀ ကီလိုဂရမ် အောဂက်	೦೦-೦೦೦೦ ೦೦೭-೦೦೮
ငွပငစေစလင်	၆ကီလိုဂရမ် အောက်	oo5-ool
င့်ပင်စေ	ခိုင်လေးလေးရှိနဲ့ မြောလိုဂရမ် ၆-၁၀ အေသက် ကိုလိုဂ	දෙකුවමු (යෙ දෙකුවමු (යෙක පැතිමයෙකුවෙක

၄န၁ရီကြာပြီးနေ၁က်ရေခါတ်ဖြည့်စွက်မှုကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်ခြင်း ကလေးအားရေခါတ်ပြန်လည်ဖြည့်စွက်ပြီး သည့်နေ၁က်တွင်အစီအစဉ်(အေ) အတိုင်းကုသမှုပေးပါ အကယ်၍ရေခါတ်ချို့ တဲ့မှု ဆက်လက်ရှိနေလျှင်အစီအစဉ်(ဘီ)အတိုင်း ပြန်လည်လုပ်ဆေ၁င်ပါ

ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ ၏ဓာစီဓာစဉ်(စီ) အရ ဆိုးရှားစွာ ရေဓါတ်ချို့ တဲ့မှ ကို ကုသမှ ပေးခြင်း

ဆေးရုံတက်၍ ကုသမှုပေးပါ. Ringer lactate ဖျော်ရည်ကို (ဇယ၁း-၄)တွင်ပြထ၁းသည့် အတိုင်း သွေးကြေ၁မှသွင်းပေးပါ. ၁၅မိနစ်တကြိမ်ကလေး၏ အခြေအနေအားဆန်းစစ်သုံးသပ်ပါ. အ ကယ် ၍ လို အပ်သေ၁ပမ၁ဏအားအပြည့်အဝပေးပြီးလျှင်(တနှစ် အောက်ကလေးများအား၆န၁ရီ, အရွယ်ရောက်သူများ အား၃န၁ရီ), ရေဓါတ်ဖြည့်စွက်မှုကိုပြန်လည်သုံးသပ်ပါ. ထို့ နောက်အစီအစဉ်(အေ)(ဘီ)(စီ)အတိုင်းလက်တွေ့ ကျင့်သုံးပါ.

အကယ်၍ သ၁အကြောဆေးအဖြစ်မပေးနိုင်ပါကနှာ ခေါင်းပိုက်မှတဆင့်ခါတ်ဆားရည်အားပေးသွင်းနိုင်ပါ သည်. ကိုယ်အလေးချိန်တကီလိုလျှင် ၂ဝဗီလီလီတာနှုန်း ဖြင့်ခြောက်နာရီကြာသွင်းပေးရန်ဖြစ်သည်.ထို့ နောက်အကြောဆေးသွင်းရန်အတွက်လူနာ၏အ ခြေအနေကိုစစ်ဆေးရန်ဖြစ်သည်.လူနာကိုဆေးရုံတွင် အနည်းဆုံး ၂၄နာရီထားရှိရန်.ရောဂါဖြစ်စေသည့်အ ကြောင်းရင်းကိုရှာတွေ့ သည်အထိထားရှိရန်. အကယ်၍ ကာလဝမ်းရောဂါဟုသံသယရှိပါကပဋိဇီဝ ဆေးများဖြင့်ကုသမှုပေးရန်ဖြစ်သည်.(အခန်း၁၂.၂ တွင်ကြည့်ရန်)

ရေဓါတ်ပြည့်ဝသွားလျှင်အစီအစဉ်(အေ)အတိုင်းလိုက် နာဆောင်ရွက်ပါ.

ဖေသး-၄Ringer'S ဖျော်ရည်ဖြင့်သွေးကြောဒမှတဆင့်ရေ ဓါတ်ပြန်လည်ဖြည့်စွက်ပေးခြင်း

-,		
	ပထမဦးဆုံး 30ml/kgပေးရန်	ထို့နေ၁က် 70ml/ kgပေးရန်
အသက်၁၂လ အောက်	၁န၁ရီ	၁န၁ရီ
အသက်၁၂လ အထက်	၃၀မိနစ်	၂န ာရီ ၅နာရီ

သတိ**ြ၊ ရန်မှ**ာတမိနစ်လျှင်အစက်ပေါင်း $=\frac{CCX}{Hr} \times \frac{Drop\ in\ 1cc}{60}$

ဥပမၥအကယ်၍၅န၁ရီအတွင်းဆေး၅ဝဝစီစီပေးချင် လျှင်ဤသို့ တွက်ချက်ရသည်ႋ၁စီစီတွင်အစက်ပေါင်း ၂ဝပါရှိသည်ႋထို့ နေ၁က်တမိနစ်လျှင်အစက်ပေါင်း (drops/min)=5005x2060=33drops/min (တမိနစ်လျှင်အစက်ပေါင်း၃၃စက်)

မပြီးဆုံးသေးသည့်ဤ**ခမ်းမျက်, ခမ်းလျှောခြင်း**ဆောင်း ပါးကိုလာမည့်စာစဉ်တွင်ဆက်လက်ဖေါ် ပြသွားပါမည်.

ထါ,တင်္ဂနံးတင်္ဂခေ့နီးတင်္ဂပိုးပိုင်္ဂသန္ဂင Puzzle, Cartoon and Poem

သ႕ယီဥဘဲခွူးအသီးတဲ့ ၁. တၢ်ကျဉ်သံ့အဘူးအလဲ ကြလေးကြလေးစိဝ်၎ိထိ န်သိုးပကရိုးနှုံဂြို လာ၇၀န္၁တႃၟဆၢကတ္မွု ၂. ဆာကတိၢိလာအိုခ်ိုဒီးပုၤ မာပဝဲလာဉ်သူဉ်လာဉ်သး တာ်ကျွာ်စိနီးတာ်မှာ်လာ မှါတနံးပကထံဉ်ဘဉ် ၃. တၢ်ကတိၤဒိအိဉ်တဘီ ဂ္ဂလၢပကြားင်္စီးစိတ်ခ်ီ ခဉ်ကတၢ႞သျဉ်ကျဉ်သံ့ထျဉ် သဉ်ထိဉ်ခီဆာဒီးနာမှ ၄. တါကတိၤဒိတဖျဉ်အံၤ စိဉ်မှစိဉ်ဂ်ာမာတုံးတုံး ရးရးရုံတုံးကတ္မိုဘဉ် အသဉ်ဆာပကအီဉ်ဘဉ်

၅. ဒ်ပဖီတာဉ်ဟ်လီးယာ

တစ်းအံးကစဲခံဝဲ

G. တ_ါစာခံတမ့်ာတာ်ဂူး

ဂလ္စ္ပ္ပါတားဓၤပႆာပံံ

န်ပတၢ်တိတ်တုံမှာလျှ

ပလိၢိသးမာသပုၢပုၢ

လၢကျဲတီးတတူ်ဃဉ်သး

နမ့််တြုံဃဉ်ဘဉ်ဖုးနဲ

၇. တာ်ကူဉ်သံ့ဒီးတာ်မလိ မုံးပူးကလှာမွာပျံဖိ မှတသုကျဉ်သုပိညါ လီးက်နှစ်ဘိုဘိုဉ်ခီဉ်ကၢ် ၈. တာ်ကျဉ်သမော်အိဉ်ဇီးပုၤ က်ဘျူးလာပုၤဂ်ိၵ်အါမႈ ကျဲးစားလူးယုတ်ကြဉ်သံ့ တၢ်က္စခုဂစ္ခရွိသံ့ ၆• တု၊တု၊ရုံပြုအတူ၊ကို ဆူညါမှာ်လုံးတှာ်လုံးတီး ဆူညါတၢ်အိုဉ်မှုအကျဲ

ತಂಸ್ಥಾರ್ವಿ ಕ್ರಾಪ್ತಿಕ್ಕಾಣಿಗಳಿಗೆ

- ၁. ဆံယါ်,သာ,ခံဝးတဆံ တာ်မာလိစးထိ\$ဝဲလံ က်ိုရှဉ်ခိဉ်န်္ဂဟ်ဖိုဉ်သး စတ်ကိရ်ခါလါမးရး ၂. မှာ်တြီးဘုသိဉ်တာ်မလိ
- သုးက္ ၂၆၇ဟ်ဖိုဉ် တၢ်လိၢိမ့ၢ်ဝဲဒဉ်တိညိ မ့်စြန်းဖုဉ်တာ်မာလိ
- ၃. ထံဉ်လိၵ်သးဖဲလါမးရး န်ကသူဉ်ညါအါထီဉ်ဘဉ် လံာ်နဲဉ်ကျဲလာပဝဲဂ်ီါ (MTT)ကရာဟုဉ်လီး
- ၄. ကိုသရဉ်မှဉ်ခွါကိုးဂၤ ကျိဉ်ဝါဂ့ၤထူသိဉ်လိပ္၊ န်သီးပကသဲ့ထိဉ်ဂျိ ဟုဉ်လီၤသးဘဉ်မၤနီၢ်ကိၢိ
- ၅. ဖဲတၢိမၤလိဆၢကတိၢိ ကဲထိဉ်ဝဲထိဉ်ဒ္ဉ်ဘနီး ထိဉ်စ္နဉ်ဘဉ်ဆဉ်သးတဆံး တာ်ကူဉ်သဲ့ဘဉ်ဟုံးနှာ်ဒီး ၇. တါမၤလိတဘျိတခ်ီဉ်
- ထံဉ်လိၵ်သးသမူသကိုး ဒီနုံးညါလာတာ်မာလိ က်ကျုံးစားပဝဲထီဘိ
- ၈. ပအိုန်ဝလာကစားဝါ ဟဲထံဉ်လိၵ်သးဒီးသရဉ် တၢိမၤလိစးထိဉ်အခါ ဟုဉ်လီးဝဲကျဉ်သုပိညါ
- ၉. သွ့ ကီလါဖိတု၊အိဉ်ပု၊ ပသးခုပဝဲကိုးက တယံာ်ဘဉ်ပဘဉ်လီးဖႈ သာဆံတာခံဝးတဆံမှါဖွဲ လာ, တာ်ကိရ်ခါပူမလိတာ်ဖိ (ဘုသိဉ်ကိၢ်ဆဉ်)

မှင့်နီးယားပမို့ချ

- ၁. ခံသာ, သာ, ခံဝးတဆံ ဆာကတိၢ်ဂ်ီးနွံနဉ်ရံဉ် နုံးဖုဉ်တၢမၤလိအိုးထီဉ် တၢ်လီးကတ်ထဉ်သဝီ
- ၂. တၢ်မၤလိအိုးထီဉ်အနံၤ ခ်ိုန်ရာါဂလာထီဉ်ဒံး ခို်နန်္ဂလာဏဟဲတဖဉ် ဟုဉ်င်္ဂါဟုဉ်ဘါပသရဉ်
- ၃. ပဒိဉ်လါစ္နတၢ်ကတိၤ မ့်္တတ်ကတိုးလှုပ္စ်ပနိုင် သရဉ်ကံၢိစိကအါထိဉ် တာ်မာလိအာံၾးအို ဉ်ထီဉ်
- ၄. ပူလာရဲဉ်ကျွဲက်မေးလိ မ့်စြဲကျဉ်သူဝါကျိုးခ်ိုင်(နသထျဉ်) တ်ျမလို့အားကကဲ့ထိုဉ် ကူဉ်သဲ့နဲဉ်ရွဲဉ်မၤစ္^ရကီး
- ၅. တာ်မၤလိအဂ္ဂါတဖဉ် သရဉ်ဖုထိဉ်ကရဲပွး တာ်ကို ခါတာမလို အံး တာ်မာတာ့်အီးယံဉ်တာ့်လံ
- ၆. လာက်ိရ္ခ်ာနွံဘဲ့ဉ်အပူး သရဉ်ဖုထိဉ်ဟးသကုၤ အတၢ်သိဉ်လိဂ္ၢဒိဉ်မး ကနဉ်ယဲမံခဲ့ဘဉ်သး(တၢ်မံလီးဒီး)
- ၇. လာတါမၤလိတဘျီအံၤ သရဉ်အိဉ်အဂၤၰဆံ ပုၤနိုဉ်ဂ်ၢအဂၤၰဆံ ဖိမ့ၤတမ့်ညီကဉ်ကံး
- ၈. သပၤသးပှါတာမြာအါ(အိသက္နံ)

- သဉ်မၤဝတာ်ဂ်ံ္ဂတာ်ဘါ တဂၤလၢအမှုအဒါ တၢ်ခဲလာဉ်လီ႞ဘဉ်စး
- ၉. လာပုအကျါတာမာအါ မ့်စသရဉ်အဲဉ်ဒိဉ်ဝါ ကန္ဂါတါကစီဉ်လီးတံၢ ဘဉ်ဒိဝတၢ်ဂီးကိုးနုံး
- ၁၀. ဖတ်သိဉ်လိဆာကတိ် အဝဲဒိဆာထာဉ်ဆ့ဉ်နီး ယက္ဂါအီးတာ်ဘုံးယသး နံးခူသူဉ်ယဲဒဉ်လာသး
- ၁၁. ဖဲအတဲတၢ်လဲးခ်ီဖို ကနာ်ယဲနော်ယိကနိ အတၢ်လဲးခ်ီဖိုတဖဉ် ကနာ်ယဲမှာ်သူဉ်မှာ်သး ၁၂. တၢ်သိဉ်လိလၢမၢလိဘဉ် လာသရဉ်ဂိါဂူးသပျ် သရဉ်မှဉ်ခံကသးပျ် လာတါလီးယံးဟဲဝဲဒဉ်
- ၁၃. သးနံဉ်အိဉ်လံယ်၊ ယုဆံ မာဝဲဒဉ်သပျ်ပျ်လံ ပဝဲလာသရဉ်သး၍ ပကြားကွာ်လိကျဲးစားမာ
- ၁၄. စိၤလၢခံဖိသဉ်တဖဉ် တာကြဉ်ဘံလွဉ်ဝှဘင်္ပ ဖိသဉ်ကဲထိဉ်ပူသး၍ သးစါမ့်ါထံကိုါဂ်ါဘါ ၁၅. ဒ်ဟီဉ်ခိဉ်ဒီဘဲ့ဉ်ဟ်ဖျါ
- ပုၤသးစ႑်မှ႑ပုၤအအါ သးစ႞ကူဉ်သ့ကန္႞ဘဉ် မ်္ချာကေၾဝျမီ ဘိနီးနံး

၈**း**တွေတန်း႕သ႕ယ^ည်ဘဲ

၁. ဖွဲ့ပမ်းလွှဲတြဲ့အခါ တၢ်ကီတၢ်ခဲ့ဘဉ်ပုံအါ ကျုံးစားဆူဉ်ဆူဉ်ဟုဉ်လီးသး ခါဆူညါမာမှာ်ပသး ၂. မၤလိတၢ်အါထီဉ်အါထီဉ် သပျ်တာပကသဲ့ထိဉ် ခွဲးယဉ်အိုင်စီးပူအခါ ပကြားယုကူဉ်သံ့အါအါ ၃. ပက္ကါကင်္ဒးတစ်းဖိ အါ၈ၤသးတအိဉ်မၤလိ ဆိမိဉ်ဆံးဃုတၢ်ကျဉ်သ့ တုဂ္ဂျက္ပါကျစုးခဲ့သံ ၄. တချူးစဲးခံတာ်ကူဉ်သ့ ဟုဉ်လီၤသးမၤလိန့ဉ်သ့ တၢ်ကူဉ်သံ့လာအိဉ်ဇီးပုၤ ပေတယ်နှုံးမှုက ၅. ကူဉ်သူမှါတအိုဉ်ဒီးပုၤ ကလှာ်ဂၤကထံဉ်ဆံးပုၤ ယယ္ပါးစားကဲ့လ်ပကဘံ မၤလိၰန္ၵ်တာ်ကူဉ်သ့ လာ- (မီးထံ)ဖဉ်အဉ်ကိုရှဉ်, တနီသရံဉ်ကိၢ်ဆဉ်

မၤလိဃုန္နါတၢ်ကူဉ်သ့

- ၁. ဖွဲ့ပမ်းလွှဲတစ်ဆချ တၢကီတၢခဲဘဉ်ပုံအါ ကျဲးစားဆူဉ်ဆူဉ်ဟ့ဉ်လီးသး ခါဆူညါမာမှာ်ပသး
- ၂. မၤလိတၢ်အါထီဉ်အါထီဉ် သပျ်တၢ႞ပကသဲ့ထီဉ် ခွဲးယဉ်အို ်င်္ဒေးပူးအခါ ပကြားယုကူဉ်သံ့အါအါ
- ၃. ပက္ဂါကင်္ဒးတစ်းဖိ အါ၈ၤသးတအိဉ်မၢလိ ဆိမိဉ်ဆံးဃုတ်၊ကူဉ်သ့ လုပ္ဖြက္လုယစုးခဲ့ဘဲ
- ၄- တချိုးစု၊ခံတာကြဉ်ဘဲ ဟုဉ်လီးသးမာလိန္ဉ်သ့ တၢကျဉ်သံ့လာအွဉ်င္စီးပုၤ ပမ်္ဂတံနှုံဒီးပူးဂၤ

သမ္မတမည်သည်ရှည်၏

- ၁. တာ်ကီတာ်ခဲ့အို ခိုဒိုခိုအါ စ်ကဲကိုသရဉ်အခါ လဲၤဖဲအံးပူးကိုးသရဉ် လဲၤစဲန့္ဉ်ပုၢကိႈသရဉ် ၂. ကူဉ်သ့တအိဉ်ကဲသရဉ် တမ့ါတါညီညီဖိဘဉ် တၢ်ကူဉ်သံ့မှာ်စုးဘဉ်ဆဉ် ခ်ီဖြိုဟူဉ်လီးတွာ်အသး
- ၃. ယဟံဉ်ယီတၢ်ကီတၢ်ခဲ က္ခါကပ်ာင္စီးကူးစားယဲ ယမ့်္သည္ပယက္ခရာဘျူး ဖိသဉ်ဆံးသ့ဉ်တဘဉ်ဘျုး ၄. ခ်ီဖြိယဒူးတာ်အားယိ ဖိသဉ်ဆုံးယဘဉ်သိဉ်လိ တၢ်လၢယတူၫဘဉ်ဒိဉ်အါ ပတိၢိထိသရဉ်မှုဒါ

လာ–စီးဇ္နဝါပ္န

<u>ಬರಾತ್ತಿಡಿಯಯಲ್ಲಿ ಅತ್ತ</u> လၢ–ထံကိုထဉ်, ဒူသထူဉ်ကိ်ရဲ့ဉ်

မ့်၊တ႞ကျဉ်သံ့အဘူးလဲ

လၢ–သရဉ်အဲဉ်ယၤနီး

- ၁. ဖဲလာယန်ိုဆံးအခါ ခုံးဒီးပဒဲမၤလိဘဉ် ခုံးမ့်ပြုလာဃ့ာ်ကဘဲး ဂဒ္ဒရုံဂါလာတုံးဖြဲ့ဉ
- ၂. ပဒဲနဉ်နှဉ်ဝချုံးဖိ ခ်ီဖိုခုံးယ္နါဃာအယိ နမ့ါစီးလာယဃ္ၵါဃာ နာဒီးယာပကယ္ခါပြာ
- ၃. ပဒဲနဉ်နွဲဉ်ချုံးဘဉ်ဆဉ် ခုံးဖိတတူ်ဃဉ်အသး လျှော့တာစးထွဉ်ကုံမှ ရုံးယုံၫဝကဘဲးကဘဲး ၄. ဖဲချုံးဖိစးထိဉ်ယ့်ရါ
- ပဒဲမံနီးဘဉ်အသး ခုုံးယာ့်တြာဆူဖီတာဉ်လံ ပဒဲမံတဂ်ၤထာဉ်ဒံး
- ၅. ပဒဲဖိယ့်ရချဘဉ်ဆဉ် ပဒဲဖိတမာနာကော် န်နှဉ်သိုးပကညီဖိ ကြားပဟုံးနှုံတာ်မလိ
- ၆. ကညီဖိသူဉ်ဘီဉ်သး၍ ယသးအိုဉ်ဟုဉ်င်္ဂါဟုဉ်ဘါ ကိုဖိတနီးဖွဲးဒိဉ်မး လာလံၵိလာလ်စကပာ
- ၇. ခီဖြိဆိမိဉ်ဒိဉ်လီးသး ပုၤလိုးခဲ့အိုဉ်တုံးဝဲနဉ် တနီးသူတာ်မူးတာ်ဘိုး တၢ်ဏိဉ်မူကဲတၢ်ဟးဂီၤ
- ၈. စိ၊ခဲအံးကူဉ်သံ့အစိ၊ က်ကျဲးစားနဲကညီဖိ နမ့််မံခဲ့မံသပ္ပာ တၢ်ဏ္ဍိခ်မီ္မန္မည္တည္တည္
- ၅. ကူဉ်သဲ့နှုတာအားနိုင်းတာခါ ဖော် ဖြောရုံတွေ့တို့လိုက်လျှတ ကကူးစားသတ္မမှုအဉ်ဒီးနား ဖဆုံးကွတ်၊အီဉ်ဒီးနား မလိယနှစ်တါကျဉ်သူ ဂုဘ်ကျွဲးစားဟုံးနှစ်နဲ့ဒဉ်
- လ၊–**ၴ(ၜီႋၜႝ)ဨခိုအၖိုက်ရခိုစံ့ဗံနီ**သရံဉ်ကိၢဆ တၢ်အို််ခူလီးက်ပနဲ တ်အိုင်မှုဒ်ပနဲဖိ ကညီဖိသုတက္ကါလိ

ကည္ခ်ဳိမိကအီဉ်အက်ဳိရိ

၁. နမ့်္ဂကညီဖိတဂၤ နဘဉ်အိဉ်ပလိ်နသး နက္နါနဂ်ိဳးဂူးဒိုဉ်မႈ ယံလၢဒိဉ်န္နဉ်ပူအဂၤ

၂. ကအို််ိုကျကုပ်ငွိးနာ ကျုံးစားဟုံးဃာ်သပျ်ပျ်

၃. လာမုံးခ်ိန်သိန်လာ်အကျါ နပူးကလှာ်အိုဉ်ဒီးအါ လိာ်ဘဉ်တာ်ကျဉ်သဲ့တဖဉ် တာ်ကျဉ်သဲ့လာအိုဉ်ဇီးနာ ပြင်မှန်မြန်ငှိထိုင်စီ

ကလှာ်တတုးတစ်ဆိုခ်ဖိ ကျိုးစားဟုံးကူးနမှုဒါ

၅. မ့ါလၢဘူဉ်ဂ့ၤတီ႞ဘဉ်ယိ ဒီးနှုံနဝဲတၢ်သိဉ်လိ စ်နမ့် ကညီယံလၤ လုပစိဝးတရံးနာ

ဝဉ်ပိန္ဦပိုနွဲတဂ္ဂၤ ဟးဆုံးနဲတၢ်ဏာတဖဉ် ဟ်ဖျါနတၢ်ဆဲးတၢ်လၤ

၇. ပကညီဖိကဒိဉ်စိ နိုင်စိုလာယွာနိုင်အယိ ထို်ပဝံအမ်္ခတထို ကညီဖိကအီဉ်အက်ို လူ၊သီကို်ဆဉ်

ಹೊರ್ಡಿಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಡಿಕ್ಕಿ

က. ဖိသဉ်ခဲ့အုံးဘဉ်ကတို၊ ဖို့ခဲ့အုံးဘဉ်ကတိုး တဒိကနာ်မို်ကတို၊ တဒိကနာ်ပါကတို၊ မာဝဲဒဉ်စဲအသူးပွာ လ်ၤဝဲနေဝဲအသူးပြု လာခံကဲထီဉ်ဖိဟးဖိုး

ခ. ပမ့်ကြာဒ်မိုးစုံးပူး ပမ့်ကြာနိပါစီးပူ မို်ကတိုးမှုံဒိကနာ ပါကတိုးမွါဒီကနဉ် ပကကဲထီဉ်ဘဉ်သရဉ် ပကကဲထီဉ်ဘဉ်ခိဉ်နှစ် မှါမိါပါအတါသိဉ်ပု၊

ပ• ဂဓိရို့စ္မွတ္ပာ့ဆပ္မ်ာ ဒိကနာ်မိုးပါသိဉ်ကူး ပမဲ့စုံစွဲအတာဘးဖႏ ဒိကနာ်မိုးပါသိဉ်ပူ ပမွမ့်ဖြဲလာဖိပြာ မ်ိုပါသိဉ်သီမာနီဉ်ဝဲ မှုကီးယီဉ်ဟ်ကဲမိုးပါ တၢ်ဆိုဉ်ဂူယွာကဟူဉ်သါ

လၢ- စီးမှ>်အီး

പയ്റരേനിള്കും രമ്പ(ഉ) ::c- ලක(G ငြံနုပ္ပါက ဝ႑မ္ ကေလါဇားတီ ၎စ္ ၎ထားစ႑ပ္ က ေဆ (၃) .ဟီဝၤတးနီးပူဌဝဝဌင္နာဍ္ပန္နန္တလ- ကဏ(၄, .ග්රද්දේශ්ලල – ඉක(_[) (၁)အစ၊ –ဘဉ်ကွ်ဉ်ဆူမူဖူးဖို့

တ႕ွယါဆဲဥဥဥမီဦ

၁. နကက္ဂံ၁ဏျဉ်ထူတဏျဉ်ဆူဉ်ဆူဉ်လီးတလဲးဘဉ်ထံး ပားဆုံးလူပစိတဖဉ် တါနီတမ်းဘဉ်တါလာကတြီယာ်တအိဉ်ဘဉ်ပုလ၊က ကွဂ်လိဖံဖုတၢသ္၌ညါ ဖိဉ်စုဂ်ကီးတအိဉ်ဘဉ်ဘဉ်ဆဉ်ဟဲကူးကဒါကူးဆူနအိဉ် လီး နကက္ခံ၁်ဒ်လဉ်တကလုာ်လဉ်း

၄. နမ္ါကျွကြိန့်နှဉ်နီး ၂. ပျံအိဉ်ဝဲတဘိအထီအိဉ်(၅၀)စ္ဉ်ထံဉ်မံးထာဉ်နှဉ် လီး နမ့်္ဂတိာ် ကွဲ်ာ် အီးတန်း ၂စ္နာ် ထံဉ်မီး ထာဉ် နှဉ်နက ဘဉ်တံာ်ကွဲဘ်အီးပုံးသီလဲ၌.

၃. ဆဉ်ဖိက်ို ဖိလံဉ်အိုဉ်ဝဲခံနကက်ဝဲဝဉ်တဘိ ယီ ဝဉ်ဆုံးဆုံးကိုဉ်ဖိလီးကဟဲသင်္ကါသူအဝဲတနမူပျဲနှဉ်က ၆. သ္⁵ဝိဂ်ိန္5ဝိဂ်ိနဲတဂ္ဂ၊ လီးတဲာ်ဒီးအန္5တနမ္နာ်ပျံနှဉ်ကလီးတဲာ်နှဉ်လီး နဆိ ကမိဉ်ကလဲးဝဲဒ်လဲဉ်.

၄. သိဉ်လှဉ်အပဉ်တဆံအိဉ်ဝဲတခ်ိဉ်ပူကညီဒီးအီး တြိုဝဲဒဉ်အဂဏယာန္ဦလီး သိလ္ဦကလာတ်လို ၃တီးတာတတီးနှဉ်ပူးကစ်ဉ်ဝဲဒဉ်(၃၅)ဂၤ, ခံတီးတတီး လာနီနီယံလ၊ နဉ်ပှာကစံဉ်လီးဝဲဒဉ်(၂၅)ဂၤဇီးသာတီးတတီးနှဉ်ပှာက ထံလီးသံးခံကို, ဃပၤက၍ စံဉ်လီးဝ(၄၀)ဂၤအယိန္ ဉ်နဆိကမိဉ်ပျာစးထိဉ်စံဉ်လီး တၢ်လီးအါကတၢစ်လဉ်တတီးလဉ်.

၅. လာဟီဉ်ခိဉ်ချာအီးတာ်လာအချဲ့ ကတာ်နှဉ်မှာ်တာ်မနှာ

၆. ပူအိုန်တဂုပူကိုးအီးလာစီးဝါလီး. ဒီးအမိါအပါ နှဉ်အိဉ်ဖျဲဉ်လီးဝဲဒဉ်အဖိတဂၤလီး ဒီးပျာဝဲနှဉ်တမှါအ ဝါ ဘဉ်နီးအပုါတမှါစွါကီးဘဉ်လာနတါဆိုကမိဉ်ပု၊ ဝန္နဉ်ကမ္နါမတၤလဲဉ်.

Continued from page 5

people. She encouraged me to try hard and get an education, and to help my people. Immediately, in her eyes, I could see her strong determination for her Karen people and her concern for them. She was a very brave and great woman leader who worked tirelessly for the development of the Karen people. She cared and loved her people deep down in her heart. And, she also cared about all the people in Burma. She truly believed in democracy and the establishment of a federal union in Burma where every one is allowed to be different but enjoy equal opportunities. Although she had been very far away from her homeland, her strong commitment and determination for freedom for her people never faded and she always worked hard for her people. She was indeed an inspiring leader and role model for the younger generations. Although she didn't live to see freedom for her people, she will remain a great leader for the struggle of our homeland."

Throughout her life, Naw Louisa has struggled for peace and equality in Burma. Since her early years, as a student at Tuffts University, she recognized the key to change was education. She took over her husband's role after his assassination, determined to fight against the injustices suffered by her people. After resettling to America, she never forgot where she came from or her countrymen and women. She strived to spread the word of the atrocities committed against them. Until her last days, she instilled a sense of self-worth in all people of Burma, and the belief that they should never stop fighting to achieve the goal of a peaceful and unified country. Her passing has left a large hole in our heart, but her life and vision will guide us always.

Naw Louisa, we thank and love you. Rest in Peace.

သရဉ်တ^{န်}ကွဲးသန**ှ**ာဉ် Teacher Talk

တင်္ဂသိန်လိတင်္ဂလဲနစီမြို့သစီဒီး တင်္ဂ ကျဉ် ဘဉ် ကျဉ် သုဓာ တီး ပ တီင်္ဂ

ယသဝိအားအို ဉ်သူဉ်လီးအသး လာသုံး ကု(၇)ဖဉ် အဉ် ကို၊ ရှဉ် တာ်ကြုံ ကို၊ ဆဉ် အ ပူး နီး အိုဉ် သူဉ် စု၊ ကီးအသီးလာတိနီး က စာ၊ မု၊ နှဉ်တက ပာ နှဉ်လီး မှ၊ မာသဝိဖိလာအမှာ်နိုင်မီးတ ဖျဉ် နှဉ် လီး ပှ၊ သ ဝိ ဖိ သူဉ် တ ဖဉ်အါ နဉ်တာ် တကုု မှ၊ ပူသူ

ခိုင်မီတဖဉ်နှင့်လီး မှုံစုံကြီးပျာသုဉ်တဖဉ်လာတဒီးနှုံဘဉ်တာကြဉ်ဘဉ် ကျဉ်သွယ်ာ်တဲ့မြီးလံနှဉ်လီး သဝီအံးမှမ့် သဝီလာအမှာ်နိဉ်မီးတဖဉ်ဘဉ် ဆဉ်ခီဖိုလာတာကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သဲ့ကိုတအိုင်ဘဉ်အယ်လီးက်ဒ်သီးကသူလာ အံသဉ်တဆားေးဘျါဝဲဒဉ်မီးတကပားနှဉ်လီး တယ်ာ်တမိါဘဉ်ဒုသဝီသျဉ် ကဲ့သီးပြာသည်တောင်ပိုင်သက်းဝဲလာက စုံးအိုင်ထိုင်တီးဖုဉ်ကို နှဉ်လီး ဒေအဝဲသှဉ်တာဉ်ပိုင်သက်းဝဲအသီးနှဉ်အာဉ်လီးတုံးလိုဝဲလာက စုံးအိုင် ထိဉ်တီးဖုဉ်ကို တဖျာ်နှင့်ပိလီး တုံးမှာ်လာတာ်ဆာကတီ၊ ဘဉ်ဒီးတာက အီး ထိဉ်တီးဖုဉ်ကိုနှဉ်လိဉ်ဘဉ်ကဒီးကိုသရဉ်လာကသိဉ်လိတာနှင့်လီး စဲနှဉ် အဆာကတိါဒိုးနှုံဘဉ်ယတာခွဲးတာ်ယာ်ဂုံမီးလာယကလဲသိဉ်လိဘဉ်တာ

> လာသဝိအာံ၊ နူဉ်လီး ေဒ်ယအာဉ် လီးသဝိဖိသူဉ်ကဲ့သးပျံသူဉ်တ ဖဉ်လာယကလဲသိဉ်လိတာ်အ သီး နူဉ် တု၊ မှာ် တာ် ဆာ က တိုာ် ဘဉ်ဒီးလဲးတု၊ယဲဂု၊ဂုလာသဝိ ဝဲနူဉ်အပူ၊ နူဉ်လီး ယလဲးတု၊ သီသိဖိအခါမဲ့တမှာ်လာကိုက မံးတာ် ခံ ၈၊ လာ အ ဟဲ ကိုး ယာ ဘဉ်နူဉ်ဒီးယတသူဉ်ညါပု၊နီတ ဂးဘဉ်နူဉ်လီး ကိုငော်လာ်ယ တသုဉ်ညါယဲလာအမှာ်ကိုဘဉ်

ယသံကွန်ကိုကမ်းတာအကျါတဂလာကိုအိုဉ်စဲလဲဦး အဝဲဒူးနှဲဉ်လီးယာ ကိုန္ဉ်ာယဆိကမိဉ်ထိဉ်လၢယသးပူ "ကိုတဏျဉ်တလီးက်ဒီးကိုမးလဲဉ်. လီးက်ဘဉ်ယၤန်ဒဲဖိတဖျဉ်အသိုးနှဉ်လီး." ဖွဲယဆိုကမိဉ်ထီဉ်တၢ်န်နှဉ် အခါကိုကမံးတံာ်တဂၤလီးက်ဒ်အသံ့ဉ်ညါယတၢ်ဆိကမိဉ်နှဉ်လီး အဝဲ တဲယာ, "ယရဉ်မှဉ်ဇာတနံဉ်အံးပကိုဒုတဂ္ဂးဘဉ် မှာ်လာပရုံာ်ပဘါစာပြဲအ ယိပကတဲ့ထိဉ်ကိုလာအဂ္ဒာပတဲ့တနှုံဒီးဘဉ်, ဘဉ်ဆဉ်တာ်ဆာကတို်မှုါဂ္ဒာ ထီဉ်နီးပင်္ဂဘါလာကျိဉ်စ္တတပၤမ့်ာအိဉ်ထီဉ်မးပကတဲ့ထီဉ်ကဲ့းကိုလာအဂ္နာ လီး." စန္နာ်လာယသးပူယဆိကမိဉ်ထီဉ်ကဒီး, "ဒူသဝီဖိတဖဉ်အဟံဉ် ခ်ီတဲ့ဝဲဖႈဒို့ န်္ချကစီဒီ, စ်ာလီးပြုလီးကျိုပနာ်၏အို့ခ်ကစီဒီလီး. ကိုဖိတ ဖျာဉ်အဝဲမ္ဟပ်ဖိုဉ်သးဒီးတဲ့သက်ိးဝဲနတဲ့ဝဲကန္နာ, ကသ္၏သာဉ်." ဘဉ် ဆဉ်ယတတဲ့ဖျဲယတာ်ဆိုကမိုဉ်ဘဉ်. ယစ်းဆာော်အဝဲသူဉ်လာကိုမှာ်တဂ္ ဘဉ်ဆဉ်အတူးတအိဉ်ဘဉ်. သုဝဲကိုးဂၤဇဲးသုမ္ခတူဂ်လိာ်တုံကူဉ်ဘဉ်ကူဉ် သံ့ ဒီးသံ့ဉ်ညါတၢ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သံ့ အလု၊် အပူ၊ နှဉ်မှ၊်တ၊်သးမံလ၊ယ ရီ၊ လံလီး. ယသ္နာညါလာအဝဲသူ့ဉ်ဘဉ်ယိုဉ်ဝဲလာယထံဉ်ကိုတလီးက်လာကို အယိယသးကဟးဂ်ီးလီးဇီးတသိဉ်လိလာတါဘဉ်နှဉ်လီး. ယသးမ့ာ်ဟး ဂ်ီး ဒီးတသိဉ်လို လားတာ် ဘဉ်နှဉ်တာ် ကမဉ်က လီးတီလာအဝဲသ့ဉ်အ လိုး လီး. မ့ါအဂ္ဂါဒ်လ်ဉ်နှဉ်ကိုလာအသူဉ်ထီဉ်ဝဲနှဉ်မ့ာ်လာအဝဲသ့ဉ်သးဆျဉ်ယိ တုၢ်လိဘ်တာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သူ့ဒီးသျဉ်ထီဉ်ဝဲအယိန္ဉ်ဘဉ်. နှို်နှိုတခ်ိမ္၊်ဒဉ် လၢခ်ိဉ်နာ်တဂၤအတာ်မာဆူဉ်လၢကဘဉ်သူဉ်ထီဉ်ကိုအယိလီး န်အဝဲသ့ဉ် မှါ စ့ါကီးသဝီတဖျဉ်လံအသိးနှဉ်ကြားအိဉ်ဝဲဒီးကို အယိတါမှာ် တါခုဉ်

ကရုခ်ိုနန်းအကျါတဂျမအဝဲသှဉ်လ၊ကဘဉ်သူဉ်ထိဉ်ကိုဝဲအံးနှဉ်လို၊ ဒီ လဲဉ်ဂုံးန်လဲဉ်ဂုံးယတတဲဖျါအဝဲသှဉ်တာနီတမ်းဘဉ် ယသးခုယ်လ၊အဝဲ သှဉ်တုါလိဉ်လှုံးယတတဲဖျါအဝဲသှဉ်တာနီတမ်းဘဉ် ယသးခုယ်လ၊အဝဲ သှဉ်တုါလိဉ်လာ၊ဂုံဂုံးအယ်လီး ဘဉ်ဆဉ်စဲယတုုံးလိဉ်ကိုဖောကဟဲထိဉ် ကိုလံနှဉ်ယထံဉ်ဘဉ်အဝဲသှဉ်တာအိုဉ်ဖျါတဖဉ်ယသးဟးဂိုးတစ်းဖိညါလီး အစုုံးစ်လဲဉ်နှဉ်ကိုလာ၊သှဉ်ဘဉ်သူတဂုံးနီတစ်းဘဉ် ဟိဉ်ခိဉ်ဝါစု၊ ကိုးတလာတပုံးဘဉ်ဒီးတာ၊ပိုးတာ၊လီလ၊ကဘဉ်သူလာကိုဂ်ီးတအိုဉ်ဘဉ်အစဉ်ညါကိုဖိသုဉ်တဖဉ်ဟဲထိဉ်ကိုနှဉ်အလီးဒီဂုညါဘဉ်အာထဲဟိဉ်ခိဉ်က ဟိန္ဉ်ာလီး ဒီးအကူအကာသုဉ်တဖဉ်ဘဉ်အာဘဉ်သိဝဲဒိုခ်မးလီး လံဉ် ထာဉ်လာဝဲဝစု၊်ကိုးတကဆိုဘဉ်အမဲဉ်ညါအထာဉ်နှဉ်ညာဝဲဆုအံးတကဲ့ဆု နုံးတက္နန္ဉ်ာလီး မ့မ့်၊ကဖျူသနားခါကမာကဆိုအသားနှဉ်တဘဉ်ဆိမိဉ်

လားတဂုံး. မ့ ် ဖျူ နာ် သ ကဲ့ သ နးခါ နာ်သက္ ယဆိကမိဉ် နတ ဖျါလားဘဉ်. မှဘဉ်တဲတိတိနည် ယစးထိဉ်ထံဉ်ပုံးကိုဖိသိသိနည် ယသးဘဉ်တံာ်တာဝဲဒီ ဉ်မးနည် လီး. ယသံကွ ်အဝဲသည် ဘဉ်မ နုး သု ဘဉ် ဟဲ လာ ကို ဘဉ် အာ ဘဉ်သိန် အားလည်. တနီးစံးဆာ ယာလာလား ယု အီဉ် ညဉ် ဝံံး ဟဲ ကုံးနီးကရီ အယို တနီးစံးဆာ ယာ လာ လဲ၊ သူဉ် ဘု ဝံံး ဟဲ ကုံး

ထီဉ်နီးကရီအယိ, တနီးနီးစံးလ၊ကူကၤလ၊အဂၤတအိဉ်ဘဉ်အယိစံးဆ၊ ယးအမ္ခ်ိမှိန္ဉ်ာလီး. ဒ်အဝဲသ့ဉ်မ့်၊ဖိသဉ်အယိစ်းဆာယးလီးလီးဘူဘူနှဉ် လီး. ဖွဲ့နှဉ်ယဟ်လီးယသးလာယကဘိုဂ္ဂၤထိဉ်က္၊အတၢ်အိဉ်သးသ့ဉ်တ ဖဉ်လာယထံဉ်ဘဉ်တဖဉ်နှဉ်လီး ယစးထီဉ်သိဉ်လိအဝဲသ့ဉ်ယတဲဘဉ် အီးလာတၢ်လာပကဲပူးကိုဖိနူဉ်ပကဘဉ်အိဉ်မှုတာ်မှုာ်ကဆိုဒီးပကဘဉ်ဂှာ် ကူးစားလာပတာ်မာလိအပူးဆျဉ်ဆျဉ်နှဉ်လီး ယတ်ဘဉ်အဝဲသ့ဉ်လာသု မ့်္၊ဟဲထိဉ်ကိုန့ဉ်မ်ယသုတထံဉ်ဘဉ်သုလၢသုဘဉ်အာဘဉ်သီတဂ္ၤဇီးလံာ် လာယဟ္နာ်လီးသုန္နာ်သူကဘဉ်ဟဲဖးလာအဘဉ်ကိုးဂၤဒဲး. ယတဲအဝဲသ့ဉ် န်နှဉ်ဝံးန်ယတဲဟ်အဝဲသူဉ်အသီးယထံဉ်လာအဝဲသူဉ်ဟဲထီဉ်ကိုနှဉ်မျါက ဆိုထိဉ်ကိုကိုးဂၤဒဲးနှဉ်လီး. တကးဒံးဘဉ်လံာ်လဲ၊သူဉ်တဖဉ်က်ကျဲးစားဝဲ ဒဉ်ကစီဒီနှဉ်လီး ဘဉ်ဆဉ်မှမ့ာ်လာမိာ်ပါတခီတာဆိုဉ်ထွဲဖိသဉ်စုးဇီးဝဲနှဉ် လီး အခ်ိန်ထုံးနမၢဝဲအဖိလဲးထီန်ကိုကစီဒီဘန်ဆန်အလို၊ခံနှန်တဲအဖိ လ၊တဘဉ်လဲ၊လ၊ကိုလ။တဂ္၊ယလိးန္၊်နကိုလဲတန္၊်လ။ဘဉ် အဖိန့ဉ် ဘဉ်သးလဲၤထီဉ်ကိုဘဉ်ဆဉ်အမိါအပါန္ဉဉ်တအဲဉ်ဝဲလားဘဉ်. ခီဖိုလာသု လဲးကိုအယိန္္ပါယမာအီဉ်က္နာသုတချူးလားဘဉ် သုမာလာဝဲထဲစုလီ မာအီဉ် သုတဓိတသူ့ ဒီးတချူးလာနီတထံ ဉ်လာဘဉ်. တဲဝဲ အမြီးအမြိတ် ေသဝိဖိ ကိုမ့မှါတီးဖုဉ်ကိုဘဉ်ဆဉ်ပလဲးဘူးစွဲယုာ်ဒီးပနိဉ်ကိုအယိဘဉ်ဟုဉ်တါခဲ အံးခဲအံးလီး. အယိစယနာ်ဟူဝဲနော်ကိုဖိမိုးပါကအကစ္စါဝဲန်နှဉ်အခါနှဉ် ယသးဘဉ်ဇိဇိဉ်မးလီး. ဖဲနှဉ်ကိုဖိတနီးလာအလီးကိုလဲတန့်၊ဘဉ်နှဉ်ယ တဟံးအီးဘဉ်ဇီးကိုဖိလၢလိးလံၵ်ပူးတန့ၢ်သ့ဉ်တဖဉ်ယတဲအီးလၢတလိဉ်န ဟု ၃ ဘ ၃ ယ က ဟု ၃ န့ ် နာ လီး ဟဲ ထီ ၃ စ ် ခီ ကို ဘ ၃ ဆ၊ ဘ ၃ က တို် တက္၊ ဖဲအဝဲသူဉ်မာဘူဉ်မာပွဲတဘျိုလါလါတါဘူဉ်တါဘါမှါတလီးပ လိဂ်ိနီးအဝဲသုဉ်ဘဉ်ဆဉ်တသုံ့ဖဲအသုံ့ယမာစာအဝဲသုဉ်နှဉ်လီး. မှမ့ါ်ဒူသ ဝီဖိဒီးကိုကမ်းတာ်တဖဉ်ဖျင်သိုးဟုဉ်ယာတာမာစာတကဲအယို၏. မဲ့တမ့ာ် တန့ ်အဃိပေါတ်တဘဉ်ဘဉ်. ယတ်အဝဲသ့ဉ်လာသုဟ္ ဉ်မာစားယာမ့ ်ာတန့ ် ဘဉ်ဆဉ်အတူးတအိဉ်ဘဉ်. သုဝဲသဝီဖိသူဉ်တဖဉ်သူသူဉ်ညါတ်ကျဉ် ဘဉ် ကျဉ်သဲ့ အ လုၢ် အ ပူး ဒီး သု နး အိဉ် ထီဉ် ကို အ ဃိ သးခု ယဲ ဒိဉ် မး နှဉ် လီး နှိုနှိုတခ်ီယဆိမိဉ်နတမှါလာကသူ့ဉ်ညါတာ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သူ့အလှာ် အပူးကဲဉ်ဆီးဘဉ်. န်သီးအဝဲသ့ဉ်ကသ့ဉ်ညါယပတြာအဝဲသ့ဉ်လာမန္ဒာ အဂ္ဂါလဲဉ်န္ဉ်ာအဝဲသ့ဉ်ကသ့ဉ်ညါဝဲယတၢ်စံးပတြာအခ်ီပညီနှဉ်လီး တ

လ၊– နိုးမှုဃံလၤ, တကြိုကို်ဆဉ်, ဖဉ်အဉ်ကို်ရှဉ်

သရဉ်စီးရှဉ်လိ(ကီး)သရဉ်စီးမျိခဲဉ်အတင်္ဂလဲးစီဖြုဖုဉ်ကိ5်

အဆိကတာ်စံးဘျုးဘဉ်ယဲကိုသရဉ်, သရဉ်မှဉ်နီးကိုဖိမှဉ်ခွါခဲလာဉ်ယုဉ် နီးကိုကမ်းတာ်ရသဝိမိါပါနီးပှာဘဉ်မူဘဉ်ဒါတဖဉ်ခဲလာဉ်လာမု၊ဂ်ီးနဉ်ရံဉ် အဝဲအံးလာအဟဲထိဉ်မလာကပြီးဘဉ်ပသရဉ်စီးဒါခဲဉ်အံးနူဉ်လီး

ပသရဉ်စီးဒါခဲဉ်အံးအိဉ်ဖျဲဉ်ထီဉ်စံ(၁၉၄၇)နှံဉ်စဲထီးကျီးခံသဝိန္ဉ်လီး အ နိပုံဂ်ာအိဉ်ဝဲ(၅)ဂၤဇီးအဝဲမ့ာ်ပြုအဆံးကတာ်တဂၤန္ဉ်လီး အဝဲစးထီဉ် အိဉ်ကိုစ်အသးအိဉ်ပြဲးထီဉ်(၆)နှံဉ်စဲထီးကျီးခံသဝိတီးဖုဉ်ကိုနှဉ်လီး အိဉ် ဝဲစဲထီးကျီးခံသဝိတီးဖုဉ်ကိုအံးဝံးအဝဲနှင်လီးအိဉ်ကဒါကူးတီးခဉ်သးစဲက တာတံးတနှံဉ်ဝံးလဲးအိဉ်ကနီးဆုမိဉ်လမှဲဉ်ယုတီးစဲနှဉ်တနှံဉ်နှဉ်လီး ခီဖို ဟံဉ်ယီတာဂ်ာ့က်အိဉ်နီးတာ်ဆိဉ်ထွဲအီးတဘဉ်ဂိုအယ်အဝဲဟဲကူးထီဉ်က ဒါဆုခိန်းနှင်လီးအိဉ်ကဒါကူးကိုစဲပယာရိတ်အဉ်သားကိုစဲတာ်အီးထီဉ် (KRC)အဆာကတိုအခါနှဉ်လီး အိဉ်ဝစ်နှဉ်တနှံဉ်ဝံးထံရုက်ိုသဲးတာ် အိဉ်သာတက်တကျာဘဉ်အယ်အဝဲအိဉ်ကိုကတာ်နီးလိုးခံလဲးအိဉ်ကနီးဝဲ

> ဖဲ (ကတာတီး)တီး ချဉ်သး ကို နွံ တီးနှဉ်လီး

> ပသရဉ်အံး အဝဲ အိဉ်ဝဲ နွံ တီးခံ နံဉ်ဝံးအပါ အိဉ်တဆျဉ်နးးဒီးအ မိဂ်တခီထုးထိဉ်ကွဲဉ်အီး လာတာ် မေလိနီးမာဟဲ ကု မေးစားတိဉ်ယိံ တာဝှုံကိုသည်တဖဉ်နှဉ်လီး အ ဝဲ မေးအိဉ်စားအမိါတါတန်ဉ်ဝံးရ သ ဝိ မိဂ် ပါ တ ဖဉ်လာ တဂ် လိဉ် ဘဉ် အ ဖိ ခိဉ် ကိုး ကာ့ ဝဲ ဆု တာ် သိဉ်လိက္ခိနီး နေးကဲထိဉ်ဝဲလာကို သ ရဉ် နှဉ် လီး အ ဝဲ စး ထိဉ်

သိဉ်လိတၢစဲအသးနံဉ်အိဉ်(၁၉)နံဉ်နှဉ်လီး သိဉ်လိတၢစ်ထီးကျီးခံသဝီ တီးဖုဉ်ကိုနှုံစ်(၅)နံဉ်စံးတာလြဲးကိုးကဒါအီးဆူကွံလဲ့သဝီဖုဉ်တီးဖုဉ်ကိုနိုး အဝဲနှာ်လီးသိဉ်လိတာ်ယာ်ဝဲ(၇)နံဉ်နှဉ်လီး ဒီးစဲအသိဉ်လိတာ်(၇)နံဉ်အာ ကတီးအဝဲစးထိဉ်ဆီဟံဉ်ဆီယီ စံးပူဟဲကိုးကဒီးအီးဆူထံသဲလဲ့သဝီဒီး အဝဲလဲးသိဉ်ကဒီးတာစန္ှဉ်ခံနံဉ်ဝံးဟဲကာ့ကဒါကဒီးဆူထီးကျီးခံသဝီတီး ဖုဉ်ကိုနှဉ်လီး သိဉ်လိကဒီးဝဲစန္ဉ်ပုံးထိဉ်ကဒီး(၆)နံဉ်စံးပူလဲးကိုးထိဉ် ကဒီးအီးဆူဘီနီးဖိခံဒီးပီးယားသဝီတဖဉ်နှဉ်လီး အဝဲနှဉ်လီးသိဉ်လိတာစဲ နှဉ်တုံး ပော် (၁၉၉၇) နံဉ် အ ပူး နဉ် ဒါ တ ဖဉ် ဟ် ဖိုဉ် ထီဉ် ယှာ် သား ဒီး (DKBA) လာကထီဉ်နားလီးပြီးကာ့ပဝဲပူမေတာ်ပော်ဆာဖိကရုပ်ကရာတဖဉ်ဒီ သိုးကလီးပြီးစုအဂ်ီးသူဝဲတာစုဆူဉ်ခ်ီခ်တကားတဖဉ်ဒီခိုနှိုမ်းမြီးရေသ

ဝီလ၊အအိဉ်ဆီလီးသးဟံဉ်ခိဉ်စု၊တဖဉ်ဟ်ပနိုဉ်ဝဲလ၊တါဆဲးကျိုးအိဉ်လ၊ပု၊ တါပါ၊ ဆ၊ဖိအင်္ဂါဒီးတါထံဉ်အီးတဘိုယ်ဒီးတါဖွဲဉ်အူ ကွဲဉ်အီးခဲလာဉ်နှဉ်

လာတာ်နွဲ ဉ်အူထိဉ်ကွံဉ်ဟံ ဉ်ခဲလာဉ်အကျါပဉ်ယှဉ်ဝဲဒီးပသရဉ်အံးအဟံဉ်နှဉ် လီး. စဲပျာနွဲဉ်အူအဟံဉ်အဆာကတိါအဝဲဃ့စိဉ်ကူးအတၢ်ဖိတာ်လုံးလာတါ တဟ္္နာ်အီးအခွဲးဘဉ်အမ်ာ်ညါတၢ်ထို်ာအီးလာကိုဒီးအနီၫကစၢိန္နာ်ဝဲဘဉ် ဃ့ကညးပူးတဖဉ်လာသုတမၤသံခးသံဃှာ်အီးအင်္ဂါန္ဉ်ာလီး. ကယ်ါမ့်၊ဟံဉ် ဃီတၢ်ဖိတၢ်လံးတဖဉ်လာတာ်ဟုံးနှုံအီးသူတဖဉ်တာ်ဟုံးနှုံအတာ်ခဲလာာ်ဒီး လ၊စိတ်သဲ့တဖဉ်တၢဴနွဲဉ်အူယှာ်အတၢ်ခဲလက်နှဉ်လီး အနီးကစၢ်ဘဉ်ဖီ အီဉ်ကဲ့၊မဲ့၊လာတာ်နှာ်ထံအအပူးနှဉ်လီး. ဘဉ်ဆဉ်ပသရဉ်အာံအသးတဆံး ဘဉ်. ဟ်လီးအသးလာတါဟဲနိဘဉ်ပူတဖဉ်အံးပသးမှါဆံးနီးပမှါဆိုက တ့ာ်ကွံဝ်ပတာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သံ့အတာ်မာအံးခါဆူညါဖိသဉ်တဖဉ်ကဘဉ်ကဲ ပူးကုပ်က်တူးလာအသးသမှုတစိုးဘဉ်တစိုးလာအတဂ်လဲးခ်ီဖိုဟိဉ်ခ်ိဉ်အံးနှဉ် လီး နီးစနံ့ဉ်ဝန္ဉ်အကိုဟးဂ်ီးကွဲဘ်ဝနီးလီါခံတနံ့ဉ်ကဲ့၊သူဉ်ထိဉ်ကဲ့၊အကို ဝဉ်နီးသိဉ်လိက္၊ဝဲတု၊မှ1မဆါတနံးအံးတု၊အသးပျာ်အနံဉ်ပုံးထိဉ်(၆၁)နံဉ် ဒီးယံ့အိဉ်ဘုံးဝဲတစုဖဲဘီနီးဝါကိုအာံနှဉ်လီး. ပဝဲဒဉ်ကိုးနီးဂြာဒဲးပမ့်၊အိဉ် ဒီးတၢိဳဒိသူဉ်ဒီသးအလာအပုံၤန္ဉ်ာအလီၢ်အိဉ်ဒီးကြားစ့ၢ်ကီးဝဲလာပဒုးအိဉ် ဘုံးအီးန္ဉ်ာလီး. ပသရဉ်အံးအသးဆူဉ်ဒံးလာတာ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သ့တာ်သိဉ် လိမၢစားအပူးနိဉ်မႈဘဉ်ဆဉ်ခီဖြိုလာအသးပျ်ထီဉ်နီးအတၢ်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ တဂုံးအါအါဘဉ်အယိုအနိုးကစဉ်စုဂ်ကီးမလ်တကဲလာစုဂ်ကီးဘဉ်နှဉ်လီး.

ပဝဲနှာ်ကျဉ်သွဆ်းလၤဝဲးကျိုးတ ခ်ဳပတန်းဟားထိုဉ်အီး လိုး လိုး ဘဉ်နီးပက္ခ်ာကခါကုံးလာန်အဝဲ မှာ်သရဉ်လာအဝဲနုးနှဲဉ်နိဂုံးတဲာ် ဘဉ်တဂဏသီးခါဆူညါဖိုလုံး အါကအကျါတာကွာ်လိမ်းနီးအီး က တုံး ထိဉ် တိန် ဘား အ ဂိုာ ပ အိဉ်နီး တာ ရဲဉ် တာ ကျုံး လ၊ ပ ကမာလာက ပိုး အားပဝဲ လို၊ ချာ် သးကျဉ်သွဆ်းလာဝဲးကျိုးအတာ၊ ပနိုဉ်နှဉ်လီး. နီးပမှာ်လှုံးကွာ်က

ဒါက္၊ပတာ်ကူဉ်ဘဉ်ကူဉ်သံ့အသနျာဉ်အံးဖဲပက်ိာရျဉ်အပူးအဝဲမှာ်ပျာမာနှာ် တာ်လာကပ်ီးလီးဆီဆိကတာ်မှာ်ထဲအဝဲတဂၤဇ်းနှဉ်လီး

ပဆာမု်လာ်ယှာ်စုံကြီးလာအနီပုံစြဲ, အဖိအလံဲ, အသမူသက်ိုးသရှဉ်, သ ရဉ်မှဉ်တဖဉ်နီးအါန့်၊အနှဉ်ပှာဂုယှာကတဖဉ်စုံးကီးကသဲ့ဆိကမိဉ်ထံနီးက သံ့ကွန်တာ်လာဖိနံဖိသဉ်မှဉ်ခွါသူစေးလာကနိဉ်ထိဉ်လာခံတဖဉ်ကပွဲာနီးသုံး စေးလာအအိဉ်နီးအက်စ်အေလာအပြာနီးကသဲ့မာတာ်လာအကဲဘျူးလာပျာ အားကအင်္ဂိ, သုတကွန်ရီးတက်တာဘဉ်ဘျူးတကဲ့အင်္ဂိုပနဉ်စုံးကီးသပျာ် လာပဝဲကျဉ်သဲ့ဆုံးလာကရာမှဉ်ခွါသူစေးသူပြာဖဉ်ကိုးကကာတံံးနှစ်တစ်နိ ဂုံးတာဘဉ်ဝဲအားကဆုံးမာတာဆူအပျာကလုံာအင်္ဂိုက်ိုးကန်းတက္စနေ့ခိုမှုပ

တာ်မုံးလာ်ကွာ်စီအနိဉ်အမုာ်နှဉ် လီး. မ်သရဉ်(စီးဒါခဲဉ်)နီးပ ကျဉ်သဲ့ဆုံးလာကရက်ကရာခဲ လက်အိဉ်ဆူဉ်အိဉ်ချ မာနှာ်အိဉ် ကဲ, အိဉ်ကုဉ်အိပုံယူဖျဲးနီးတာ် အာတာ်သိတာ်ဆူးအာဆါသီကိုး ကန်းတကာ့ာ်နှဉ်မှာ်ယတာ်ဆာဂဲ့၊ သုကိုးဂၤနားနှဉ်လီး. ပုံးနီးတာ်ဟ်ကဲအါ, စီးဖံလူးကူး(ဒုသထုဉ်ကိုာ်ရှဉ် ကုဉ်သဲ့ဆုံးလာပဲကျိုး)

"စုဂ်တဂ်ဘျူးခြဉ်ကတဂဂ်လာလ စုဂုံ"

ယမ့် ကို သရဉ်တဂၤဇီးယသိဉ် လိတ့်၊ တာ ချိုးလာယသိဉ်လိတ်၊ ငံးအခါယအိဉ်ကို့မှာ်လာယဘဉ် လဲးအိုင်္ဂလာလိုအယုံးအယိယ မိုး ယ ပါ ဆျ ယာ တ နံဉ် လာဉ် ဝဲ ကျိုတ ဒု အ ပူး မှ တ မှာ် ပ နာ် တ ဒုအ ပူးကိုးနှံဉ်ခဲ့း နှဉ်လီးေလာ တာ နှဉ်အယိယမိါယ ပါ ကျိုပ

နဂ်လက်ဝဲတဘျူးနညါနှဉ်လီး. တုံးမှာယဖြိုထိဉ်တီးတဆံဝံးယဟဲကားသိဉ် လိတ်လာယသဝီဒီးတနှံဉ်ဂိဂ်ယဒီးနှုံဘဉ်ယဘူးယလဲတတစ်းတရဲးဖိနှဉ် လီး. အယိပှာအါကတဲယာလာနအိဉ်ကိုနမိါနပါဆုံနာလက်ဘူဉ်လက်စာလက် ကျို်လက်ပနဂ်တပူညါနှဉ်လီး. အခဲအားနသိဉ်လိတာ်တနံဉ်မီးနဒီးနှုံဘဉ်န ဘူးနလဲတစ်းဖိလီး. နဟ္ဉ်ဆာကာ့နမိါနပါအဘျူးကလီးတူာ်အခါစဲလဉ်း မှာ်စဲယာလီး, ယဘဉ်အီဉ်တာဒီးအဝဲသှဉ်လီး. ပှာအါကစ်းဘဉ်ယာလာန မာတာအားတာဉ်ဘျူးလာယဂိုတာနိတမားဘဉ်နှဉ်လီး. ဒီးတနီးနီးတဲဆါ ယာလာယမှာ်ဟိခွါယတာကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သဲ့အိဉ်စံအကြားယမာတာတနံဉ်ဂိုး တနှုံပွဲသိုးဒီးပုံကွက်ကျိုဖိတဂုံးဘဉ်နှဉ်လီး. အခါစဲနှဉ်ယသးဆုံးလီးဘူး

တာ့ မေးလာယကဟားထီဉ်လာကို သရဉ်တာမာန္ဉာ်လီး တုံးမှာ်ယ သိဉ် လိ တာ် ယံာ် အ နံဉ် တ ဆံ ဘျဲဉ်ဘူးလာ အ နံဉ် ခံ ဆံ ဒီးယ ဟား ထီဉ် ဟား လီး ယ ထံဉ် ဘဉ် ကား ပှာ လာ ယ သိဉ် လိ ဘဉ် တာ့် အီးတဖဉ်ကဲထီဉ်ကသံဉ်သရဉ် တနီး, သုံးခံဉ်တနီး, ကိုသရဉ် တနီး, မေသကိုးတာ်လာထံကို၊ တာကရာကရိပူးတ နီး ဒီးတနီး နီးဟဲကားသိဉ်လိယှာ်တာ်တပုံ

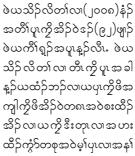
ယီဒီးယာနှဉ်လီး. တုံးမှု်ယထံဉ်ဘဉ်ကုံးတာ်ဒီအံးသံ့ဉ်တဖဉ်ဒီးယသီးဟဲ ကပ်ီးထိဉ်ကုံးဒီဉ်မီးလာယတာ်မှုအပူးယဆိုကမိဉ်ထီဉ်ကုံးယဲမှုလာအဆီ ဘဉ်တာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သံ့အနှာ်ထံလာယဟ့ဉ်လီးအီးသံ့ဉ်တဖဉ်ခဲ့အံုးမူထီဉ် ဂဲးထိဉ်လာထံကို အတာ်ဘဉ်ဘူးအင်္ဂါလီမား. တာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သံ့အချံအ သဉ်လာယဖုံလီးတာ်ယဲမှုအေါက်စီးဘဉ်ယာလာအဘျူးအဖိုဉ်လာယင်္ဂါတ အိဉ်တာ်နီတမ်းဘဉ်ဘဉ်ဆဉ်ခဲ့အံုးတဘိုဖီထီဉ်ဖီးထိဉ်နာမူနာဆိုဝဲလာယမှာ ကလုာ်င်ီးထံကိုအင်္ဂါလံမား. ယမိုးယပ်အကျိုအပနာ်လာအတုံလာအ သီးတဖဉ်နှဉ်အခဲ့အံုမာစာတာ်လာထံကိုအတာဖြဲးတာ်မာတနာဉ်တကပာသဲ့ ဝဲအယိယသီးခုနိဉ်မီးဒီးယဆိုကမိဉ်ထီဉ်ယ်လာယသီးပူးထဲတကယမာတာ အံးပုံအပြားမှုံထံဉ်လာအဘျူးတအိဉ်ဘဉ်သနာ်ကဲ့လာယင်္ဂါတာ်သဲ့တာလဉ် ဖိလာအအိဉ်ဒီးယာအံုနှဉ်ယဟ်ယံလာယမာဘျုံးတာ်အနိဉ်ကေတာ်လာယင်္ဂိ နော်လီး. လာတာနှဉ်အယိယသီးမံယဲကစ်ဒီဒီးယာအာတာလ်လီးကဲ့ပသသံုးပဲ ယအိဉ်မုနိုးပီးမက်ခံးအခါယကမာလဲကိုသရာဉ်တာ်မာတဘိယုပ်ယံလာတာ သီးစားဆာရာပုံနှဉ်လီး. လာ, သရဉ်စီးနွဲဉ်, ပြာဝဉ်ထဉ်တီးဖုဉ်ကို, ဘံလဲ့ ကိုးဆဉ်နေသထုဉ်ကိုရှဉ်

బలనవస్త్రీల్లలు సంస్థాన్లు అంటే స్ట్రామ్ స్టామ్ స్ట్రామ్ స్టామ్ స్ట్రామ్ స్ట్రామ్ స్టామ్ స్ట్రామ్ స్ట్రామ్ స్ట్రామ్ స్ట్రామ్ స్ట్రామ్ స్ట్రామ్ స్టామ్ స్ట్రామ్ స్ట్రామ్ స్ట్రామ్ స్ట్రామ్ స్ట్రామ్ స్ట్రామ్ స్టామ్ స్ట్రామ్ స్ట్రామ్ స్ట్రామ్ స్ట్రామ్ స్టామ్ స్టామ్

တါစ့ါလာအမာမှာ်ယသးဒီဉ်ကတာါလာကိုသရဉ်အတါအိဉ်မူပူးနှဉ်မှါဝဲဖဲ ယထံဉ်ယပျာကိုဖိတဖဉ်အိဉ်ဒီးတါဒီကနဉ်ဒီးကျဲးစားအလံဉ်တါမာလိလာ ယဟုဉ်အီးအခါနှဉ်လီး ဒီးဖဲယပျာကိုဖိသှဉ်တဖဉ်သးစဲလာတါသျဉ်ဝံဉ် သးဆာနှဉ်မှါတာ်လာအမာမှာ်ယသးစွာ်ကီးလီး ယကိုဒီးယကစါလါလဲ နှဉ်စု၊တနှစ်ရာအတွးတအိဉ်ဘဉ်. ယကဟ္ဉ်လီးယသးဒီးယတု၊အကတာါ် တစုလီး. တဂ်လာအမဖြိုင်ယသးတခါနှဉ်မှါဝဲစဲဖိသဉ်လာအဲဉ်ဒီးအိဉ်ကိုနီး တအိဉ်ဘဉ်ကို နှဉ်အိဉ်တဘျုးညါမှာ်လာမိုးပါဆျာတနှစ်အယ်လီး. ယာစု် ကီးယမာဏာတနှစ်ရာကီးဘဉ်တာ်အားမာဖြိုင်ယသးထိဘိစဲယဆိမိဉ်တစ်ရာ အားတဘိုလ်ာလာနှဉ်လီး. ခီဖိုယသိဉ်လီဘဉ်တစ်အယာ်သာနှံဉ်လံယဘဉ် ကွန်ဆည်တစ် အဆိုသည်. ကို ဖိမိုး ပါသှဉ်တစဉ်ဟုဉ်စ်၊ ဟုဉ်ဘါယာ လာနှံဉ်ကတာါကိုပျာအမူးနှဉ်လီး. ဒီးကိုဖိတစဉ်စားဘဉ်ယာသရဉ်မှဉ်၏ခဲ မဟိဟဲသိဉ်လီကားပုာဒီးနှီး. ယနာ်ဟုဘဉ်ဖိသဉ်တစဉ်တစ်းဆာတဘိျညါ အားဘိုယသမှာ်စုးစုးလီး. ဒီးမှာ်တာ်တခါလာယသးပုာနိုဉ်အိုးတသုလားနီ တဘိျဘဉ်လီး.

ဖဉ်အဉ်ကိုရဲရှဉ်, ခိုဉ်ခိုဉ်အ့

యలచన్నాయిన్నాయికి

လိုးတဂၤဇီးတ်ုဟ်သျဉ်ဟ်သႏၵ္ဂးတဂၤလီး.အဝဲတဲယးသရဉ်မှဉ်၏–ယသ့ဉ် ညါလာနအဲဉ်ယၤဇ်နဖိတဂၤအသီးယသးမှာ်ဖိဉ်မးလီး. ယထံဉ်ဘဉ်ပုံကို ဖိလာအသ့ဉ်ညါဆာကာ့၊သရဉ်သမါအတာ်ဘျုံးတာဖြင့်စ်အေးအိုဉ်ဝတနီးအ ယိမ့်ာတာမာမှာ်ယသးအဖိဉ်ကတာဂ်လီး. တာ်လာအမာဖိုဉ်ယသးတဖဉ်အိုဉ် ဝဲစ့ာ်ကီးလီး. ကိုဖိမ်းပါတနီးနီးစ်သီးဖိလုံးကန့်၊ဘဉ်တာ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သဲ့ နှုံဂုဉ်ကျုံးစားဆီဉ်ထွဲဟုဉ်စ်းဟုဉ်ဘါသပုပ်ပုံလီး. တနီးနီးနှဉ်ကိုဖိအဲဉ်ဖိုး ထီဉ်ကိုလံမ်းပါဆာတန့်၊ဘဉ်အိုဉ်လီး. တင်္ဂလာအမာမှာ်ယသးအဖိဉ် ကတာဂ်လာကိုသရဉ်အတာအိုဉ်မူပူနှဉ်မှာ်ဝဲစထထံဉ်ဘဉ်ယပုံးကိုဖိသဲ့ဉ်တ ဖဉ်အိုဉ်ဖော်ဖောနဉ်ဖီးကျုံးစားအလံာ်တာမေးလိလာယဟုဉ်အီးအခါနှဉ် လီး. လာ, နီးမှာ်ဝါ

တင်္ဂတင္ကေတြင္

အဆိစံးဘျူးဘဉ်ယတါ်ထံတါတီကစါနီးခ်ီဉ်နာ်ပြုဘဉ်မျဘဉ်ဒါတဖဉ်လာ အဟုဉ်ယာတါခွဲးတါယာ်လာယာကကွဲးယဲလ်ာပရာဖိတဘုဉ်အံးနှဉ်လီး. ယ ကိုအံးအိဉ်သျဉ်လီးအသးလာသုံးက္(ရ)ဖဉ်အဉ်ကို ရှဉ်တါကြိုကို ဆဉ်လက်လာကရာနဲ့ သရဲထဉ်သဝီအပူးနှဉ်လီး. နီးယကိုအံးအိဉ်သျဉ်လီးအ သးလာသဝိပူးနှဉ်လီး. နီးယည်အံးကော်ချိန် သည်လီးအ သးလာသဝိပူးနှဉ်လီး. နီးယသဝီအံးဟံဉ်ခ်ိဉ်အိဉ်ဝနဉ်(၅၀)ဖျာဉ်နီးအပူး ကွဲက်ယ်၊နံဉ်နှဉ်ကိုတာအိဉ်ဘဉ်. မှမှါကိုနှဉ်အိဉ်တနာနီးဆံးနီးယသဝီဘဉ်ဆဉ်လာ တာဘာဉ်စားနှဉ်အိဉ်ဝနီးထံကိုအယ်ဖိသဉ်အနီးဆံးနီးလာဖိသဉ်အကိုတာ ကိတ်စဲအိဉ်ဝန္ဉ်လီး. လာတာနှဉ်အထိယလဲးထိဉ်ကိုတုံးယဖြထိဉ်နီးယ ဟဲကုံးဆူယသဝီယထံဉ်လကိုတာအိဉ်သဉ်အယိယလဲးထိဉ်ကိုတာယဖြထိဉ်နီးယ ဟဲကုံးဆူယသဝီယထံဉ်လက်ကိုတာအိဉ်သဉ်လိတ်၊နီးယကိုနေရှိပြေသည်းသပှာ ပုံနှဉ်လီး. စ(၂၀၀၆)နံဉ်နှဉ်ယစးထိဉ်သိဉ်လိတာနီးယကိုနေရှိနည်ဟုတိုဖိအိဉ်ဝ(၂၀)ဂါနေ့ခ်လီး. မေနီးလာခံတနံဉ်ယကိုဖိအိဉ်ဝ(၂၅)ဂါနီးမှမ့ာ်တ နံဉ်ညါအံးယကိုဖိအိဉ်ဝ(၃၃)စာနှဉ်လီး. လာမဉ်လါ, တာကြိုကိုဆဉ်

ခူသဝီတက်လဲငတီဉ်လဲငတီတခါခ်ီဈိလကသိဉ်လိတက်

ယသဝီအိဉ်သူဉ်လီးအသးလ၊ပြဲးလိဉ်ကြိုအကၢါ်ခ်ဉ်ဒီးဟံဉ်သှဉ်တဖဉ်အိဉ် ရဲဉ်လီးအသးလ၊ကစာ်ကလိကဟိာကပၤလီး ဟံဉ်တနီးဘဉ်တာ်မ၊အီးလ၊ သှဉ်ဘဉ်တနီးလ၊ဝဉ်တနီးဒီးကျဲမုၢ်ကျဲဘိစ္စာ်ကီးဘဉ်တာ်ကတ်ာကတီးအီး

လီး. လ၊သဝိပူးစ္ခါကိုးအို ခ်င္စီးRC အတၢဴဘါယ္ဂၤသရိ႒ိတဖျာခ်လီး. လ၊သဝိ မှၢ်ထီဉ်တကပၤန္ဉာ်တီးခၢဉ်သးကို အိဉ်ဝဲတဖျာဉ်နီးဘျာထံတာ်ဘါယွာသရိာ် တဖျာဉ်လီး တီးချဉ်သးကိုနှဉ်ဘဉ်တာ်သူဉ်ထီဉ်အီးလာကစာၤ်ဒီခိဉ်ဒီးအ ခ်ိဉ်မှၢ်လးဝါဒီးကိုဖိစ္ခၢ်ကီးအိဉ်တု၊လာတကယာဘျဲဉ်နှဉ်လီး. လာယသဝီ မှန်နာ်နှဉ်အိုဉ်စ့ာ်ကီးဒီးစံာ်ဒီးလာသဝီမု၊်နုာ်နှဉ်အိုဉ်စ့ာ်ကီးဒီးစံာ်တဖဉ်ဒီး စ်ဉ်တဖဉ်အိုဉ်လာက၏ကပၤပမ့်ါကွ\်စိန္ဉ်ဝထိဉ်ဒ်ယီသွါတသွါအသီးလီး. ယသဝိပူးတာ်ဘူဉ်တာ်ဘါအိုဉ်ဝ(၄)ကလှာ်လီး နီးတာ်ဘူဉ်တာ်ဘါတဖုနီး တဖုရုလိာမှာ လိာသးလာတ1အဲဉ်တ1က္ခံအပူးလီး ခီဖိုလာယသိဉ်လိတ1 အယိခ်အံးရသဝိဒိဉ်ထိဉ်စုၢ်ကီးလ၊တၢ်ကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သံ့တကပၤလံရဖိသ ဝီဖိတဖဉ်အတၢ်နှာ်ပ။်အါထီဉ်လံလာညါပူးကွံာ်တဲဝဲသံ့လံာ်အီဉ်မှးတသံ့ လံ႒်အီဉ်မှၤတဘျိုအံးထံဉ်ဘဉ်ဝလၢတၢ်အနိအတ်႒်အယိတတဲလာၤဝဲဘဉ်။ အတာ်နာ်ပာ၊ ေးအါထီဉ်ဖိဉ်ထီဉ်ဝဲလီး. ဖိလံံးစွာ်ကီးအါတက္၊ ဆျက္ပေဝ လ ကိုလီး ဒီးဖိလံးတနီးနီးမလိတ်ဖြိတုနွံတီး, ယီးတီးအတီးတဆံအိဉ်ဝဲ နော်တဘျူးဂလံေလးတာ်နိုင်ထီဉ်ထီထီဉ်အပူးနူသဝီပူးအိုဉ်စ့ာ်ကီးနီးစဲး ယို်ဘုလံႋဒီးလၢဒူသဝိပူးဆူဉ်ချဲ့ သရဉ်အိဉ်စ့၊်ကီးတဂၢခံဂၢလီး အဝဲသဲ့ ဉ်ပှာမှၢဆိက္ခမံနီးကဘဉ်ဟးကျွာ်ဝဲလီး နပူသဝိပူးနှဉ်လဲ၊ထိဉ်လဲ၊ထိဝဲ ကွ့် 1ကွ့် 1လီး ပအို ၃လ၊သွဲ့ ဘိယာ်ပျိုအကျါ ဘဉ်ဆဉ်ပသးတပားဂီး ဘဉ်. ပူသးပှုံစံးဝဲညဉ်လံဉ်သိလာထံခံလီး. တာ်လာပတထံဉ်ဘဉ်နှ့ဉ် ထံဉ်ဘဉ်စ့ဂ်ကီးအါမံးလီး တဂ်ဂီးမူစ့ဂ်ကီးအိုဉ်ဝဲလီး ကိုအတဂ်ဒိဉ်ထီဉ် လ်၊ထိဉ်ကအါထိဉ်ဆူညါက္နွှ်၊က္နွှ်န္ဉ်ပသမာအလီ၊တအိဉ်ဘဉ်. လာသရဉ်မှဉ်ပူးဘု, ဒိဉ်ဟဲ့ အတီးဖုဉ်ကို

" లఅ్గింలాక్ష్ణిలు అంకే స్ట్రీలు అన్నాయి.

ယန်းကစၢိန်ဉ်ယဲစးထိဉ်လာယအိဉ်ကိုဆာကတီးနှဉ်ယတာ်အိဉ်မူယဘဉ် လဲးခ်ိဖြိုယ်ဖိုဉ်ဖိုဉ်နားနားလီး မှာ်လာယပါသံဟ်တဲ့၊ကွဲဉ်ယာလာယသားအိဉ် (၂)နံဉ်အခါနှဉ်လီး ယအိဉ်ကိုယဖိုထိဉ်လွှာ်တီးဝံးယမိာ်နီးကစၢိနဉ်ဝဲဆာ ယာလာကို တန္နာ် လားဘဉ်ဒီးယ ဂုဉ်ကျဲးစားထဲးဂံာထဲးဘါ ယုကျဲဒီးယဆဲး အိဉ်ဘဉ်ဒီးကိုတုလာ(၁၀)တီးနှဉ်လီး.

တု၊မ့ါယနာ်လီးတီးတဆံဝံးနီးယဟဲက္၊နာ်လီးကွါထွဲက္၊တါလ၊ယသဝိစး

ထီဉ် စဲ ၂၀၀၀ တု၊ လ၊ ၂၀၁၀ နံဉ် အံးနှဉ်လီး. စဲယဟဲ ကု၊ နာ်လီး သိဉ် လိ တ၊ ၂၀၀၀ နံဉ် ဒီး ၂၀၀၄ နံဉ် အဘာဉ် စ။ ဘဉ် ကွင်္ဂ ဆာဉ် စာဲ ဒီးနဉ် ဒါတ၊ ကိ တ၊ စဲ တ၊ လံ၊ ပုံ၊ လီ၊ ဖုးဘူးတ့၊ မ၊ လ၊ ယ သ၊ က ဟးဂိုးဟ် တ့၊် ကွဲဉ်ကို သ ရဉ် တ၊ မ၊ အံးနှဉ်လီး. တမံးယသဲ့ ဉ်နှိဉ် ထီဉ် ကု၊ လ၊ ယ အိဉ် ကို အခါ ယ သရဉ်တ၊ ကတိ၊ တဖျဉ်လ၊ အစံး စံ "သံ လ၊ ထံ ကိ၊ ဂိၢိနှဉ် ဂု၊ နှုံ

ဒီးအိုခ်မူနီးကဲပျာဂအကုပ်တက်လိုး တာကတိုးဖိတဖျာခိုအားမူလာယပျာ နီးယဆဲးသိုခ်လိတာ်တုံးလာ၂၀၁၀နံခိုအားနှဉ်လီး ပမာ့်ယုကွန်ကာပေဒီပုံဝါ ကညီဖိအိုခ်လာနဲကဝီးပူးသူခ်တဖဉ်အဝဲသူခ်တခီအတာ်ထံခ်အတာ်ကွန်စိ အိုခ်င်လဲခိုင်လဲခ်ပတသူခဲ့ညါကီဘဉ် သးအိုခ်လာဝဲဆွက်သာဘုခ်တ ဘာ့ခ်အါမးနှဉ်လီး ပဝဲခေါ်သူခ်တဖခ်ပအိုခ်လာထံလိုကြီးပူးတာ်နေးတာ်ယာ ကျါဖြိုခ်ဖိုခ်ယာ်ယာခဲသနာ်ကုပသမာတဟာကီးဘခ်နီးပကွန်ကာကနီးဖိုင်ဖိ သဉ်လာခံတစ်းအတာ်အိုခ်မူခါဆူညါပမာ့်တဟုခ်လီးပသမာလာအဝဲသူခ်အ တာ်နိုခ်ထိခိုအင်္ဂိုဘခ်နီးမတာတကလာကဟဲသိခ်လိနဲခ်လိန့န်ပူးနှုခ်လခ် တာဘျူး

လၢ, စီးဒ့ဉ်ပၤ–ကွံလ့ကမျာ်တီးချဉ်သးကို

ಯರುತ್ತದ್ದು ಸಂಪತ್ತಿ ಕೆ. ಪ್ರಸ್ತು ಪ್ರಸ್ತು

စဲပန်းဆံးအခါနီးတုလာပဒိဉ်ထိဉ်တစုတာ်ကျဉ်သုလာဟဲအိဉ်နီးပှာလာပပုာ နီးပဒီးနှုံဆိုအတာ်ကျဉ်သုနီးပှာလာအတုုလာဂ်ဂီးလီးအသီးကဲလာပဂ်ိုနှဉ် မုားခြံပသရဉ်နီးသရဉ်မှဉ်သှဉ်တဖဉ်လီး. တုနေးတစုပှာလာအဟုဉ်လီးတာ့် အသီးလာပဂ်ိုဘဉ်မားနီးလာပကကဲထိဉ်ကျဉ်သုသရဉ်တဂၤနော်လဉ်တမှာ် တာညီဘဉ်. မုားခြံပှာလာအပွဲားနီးခြံအက်ာ်အစီလဲဂဲ့၊တဂၤစ့ာကီးလီး. တုံး ကဲထိဉ်ဘဉ်ယဲသရဉ်မီးသုဉ်ညါကဲ့၊ယဲခဲအားနှဉ်လီး.

လာယၦးကလှာ်အင်္ဂါဒ်သီးဒီးကလှာ်အဂၤထံာ်သဲ့ကွာ်ဖြုဝဲအသီးယဲဒော်ယ ၦးကလှာ်သနာ်ကဲ့ဒ်သီးသုတလီးထုးဘဉ်လာကလှာ်ကအလိုးခံဘဉ်နှဉ်က ဟုဉ်လီးသးတုးလီးတီးလီးလီး ကလှာ်ဂုာ်ဂးမဲ့းဟဲထုးနှုံးယာတမ်းလါလ်၊ နော်လာ်ယသးတအိန်ယဲနော်ဘန်ကအိန်မူယဲကျ်ကျ်န်သီးယၦးကလှာ်သဲ့န် တဖဉ်ကတုးထိန်ဝဲလာတာမြာနားအဖီတာဉ်နှဉ်သးတသုံးယဲဆူအာံးဆူဘား ဘန်း ကအိန်မူယဲန်တာခ်တဖျာဉ်(မဲ့)လာဂ်လာအအိန်ဖျာထံခာခ်သားတဖျာခုအ သီးနှဉ်လီး တဘျီတခိန်ပပျာကလှာ်ယကစာမ်းဆိန်ဘာခ်ဆိန်ဘာလာယဖီ ခိန်နှစ်တုံးဘန်ယံနားလီး သနာ်ကဲ့တထံခ်ယဲအခဲသဲ့ခုအတာကမေခ်ဘန်း နွေးယဲလာမဲ့းလာအစ်သဲ့ခ်ထံခ်ယတာကမဉ်အိန်အယ်နီးမော်လီးမီး ဖဲတ ဘျီလါလာနေတဲ့လ်(KED, KTWG) အတက်ပြာခါအတာမ်းလိအိုးထိန်လာ ယင်္ဂါဒီးယကဘန်တဲဘန်အခဲသဲ့ခုလီးတံ၊လီးဆုံးမော်ယဲနော်သူလီး တာသူခ်ဆုခ်သားဂဲးအဖီခိန်နိသီးယကထိန်ဘန်ယ်(KED, KTWG)တါ

လာသံ့သှဘဉ်ဘဉ်မးဒီးအဝဲ သှဉ်ပျဲတဲယာကိုသရဉ်တက်ိ် ခါတ်မာလိလီး အနှဉ်မှါဝဲက ညီနော်လာ်တသဲ့ဉ်ညါလာကညီ ကလုာ်ဘဉ်အယိကဲထိဉ်ဝဲတာ် လဲတာ်ကူးအတာ်ဂုံကိုသဲ့ဝဲ လီး

တု၊အခဲအံးဟဲတု၊ယဲဒဉ်လ၊တာ် မ၊လိအကတိါဒီးထံဉ်ဘဉ်ဒီး နှာ်ယဲတာ်သိဉ်လိအကို၊အကျဲဒ် အံးသးမှာ်ယဲဒိဉ်မးလီး အယိ

စဲထိဉ်ယံတက်ိော်ခါအတာ်မလိဝံးဒီးအကတိုးစဲယက္ နော့မ်ာ့ကသံကွာ်သမံ သမီးယာန်လဲဉ်မးတသုံ့ ညြိုယ်နီးဘဉ် ဘဉ်ဆဉ်ယပုံးကလုာ်နီးယကစား လီး တမံးဂုံးတမံးဂုံးစဲနော်ကမေးယာင်းလာသူဉ်ဆူဉ်သီးဆူဉ်အပူးနှဉ်တာ်မေး လိဝံးဒီးကက္ခာယဲရနော်မီး လာတက်ိော်ခါကိုသရဉ်တာ်မေးလိအင်္ဂိုနှဉ်စနော် အဝဲသုံ့ န်ကမေးယာနော် ယကတုုံယဲနော်လီး ပဝနော်တာ်လီးအံုးဘံဘူအသီး သပျာ်ပုံးလီး ကဲဝနော်ကညီတကလုာ်ယီနော်လာအနိုင်စနော် လုံးတုံးတိုး ကဲဝနော်ကညီတကလုာ်ယီနော်လာအနိုင်စနော်(၃)ရှဉ်လံအယိ တာ်တုုံဘန်ခိန်ဘန်နေးဝနိမ်းနေ့ခ်လီးပဝနော်ကိုးပူသရန်သုံ့ခံတစဉ်တဘို တခိန်အိန်ထိန်းအတာ်လဲးတာ်ကုံးနှဉ်ကဲထိန်ဝဲတာ်ဂုံးကီနနာ်လီး ပဟဝ(KED, KTWG) တာ်ကိုးခါအတာမ်းလိအားနှင့်ကလိလိကဟဲဘန်ဒီး

တမှါတာညီလာပဂိုးဘဉ်. ပဟဲ မလိတာ်ဝံးနော်လာလာကပက္ ကဒါက္ အင်္ဂါ နှဉ်မှာ်ကတုန်ဘဉ် ဒီးတာ်သမံသမီးသည်တဖဉ်လာ ပက္ခိသရဉ်မှဉ်သည်တဖဉ်အင်္ဂါ နှဉ်မှာ်ကကဲထိဉ်စာ့ကြီးတာဂ့ာ် ကီတမံးမံးခါနှဉ်ယတသူဉ်ညါ ယဲဒီးဘဉ်.

ပွဲးအုံး, လာ(-----)ကို, စီး(------) ဖဉ်အဉ်ကိၢ်ရှဉ်

မှားတင်္ခရိဓာတင်္ခတဉ်ကချီကဲ့ာ Reader Feedback

သရဉ်/မုဉ်, ကူဉ်သူပှာမေတာ်ဖိနီးဒီပုံဝဲပ်ပှာမေးလ်ာိဖိကိုးက ပနားအိုဉ်ထိဉ်ကညီကိုသရဉ်လ်ာ်တက်ကစီဉ်(ပယုပပိုး)တဘဲ့ဉ်အာံပအိဉ်နီးတာ်မုဂ် လာ်လာပကနီးဟဲ့ဉ်လီးလိာ်သက်းပတာ်လဲးခီဖြို့ ပတာ်ထံဉ်နီးပတာလဉ်လာအ အိဉ်နီးပှာန်သီးကကဲထိဉ်ဝန်ပှာသးပှာ်စုံး ဝဉ်အါဘိဝဉ်တဲာ်ထံဆြါအါဘဲ့ဉ်ဆြါ ကျား လာတာကျဉ်ဘဉ်ကျဉ်သဲ့အတာ်လဲးထိဉ်ဆူညါအင်္ဂိနေ့ဉ်လီး ပလိဉ်ဘဉ် လာနကဆာထိဉ်နတာ်ဟဲ့ဉ်ကျဉ်, နတာ်ကွဲး, တာ်လီးနံးလီးအဲ့နီးတာ်ဟဲ့ဉ်င်္ဂာဟုဉ် ဘါန်သီးလာပရာတဘဲ့ဉ်အာံအလုံအပွာကထိဉ်ဘာဝဲအင်္ဂိနော်လီး အာထိဉ် ဘဉ်နတာ်လဲးခီဖြို့ တာ်မာလိနီးတာ်သိဉ်လီ လာနန္နာ်ဘဉ်ခီဖြိုထံချကာရှိချမှာ် စုံး, မိပ်ပစ်ဖုအတာဟဲ့ဉ်သါတဲ့ကြာသည်ညါမှာ်ဂုံးနီးတာ်တမံးဂုံးတမားဂုံးနေသဆဲဉ် နီးလာကကဲထိဉ်ဝဲတာ်ဘျုံးတာဖိုဉ်နှဉ်တကာ့ နေမာ်ဆာထိဉ်နတာကွဲး, လုပ်ဖိထါ ဖို့ တာကစီဉ်နီးတာ်အဂုံးအာဂနော်ဆာဟုဉ်နမ်းနသဉ်(မှ)မီးထိဉ်နီးဘိနီးလိုံအိဉ် လိုံဆီးသပျ်ပျံတကာ့ နေမာ်ဆာတာကျခင်္ခြန်ာတခံဆာယုာ်နီးအစာတကာ့ တက် ဂီးကွဲးကွး(တိပါ)နှဉ်တဲ့အီးလာနကစာ်အလ်ာကဘုံးဝါအလီးတကာ့ ပယုပပိုး တထာနဉ်ယုဉ်လာလံာအဘဉ်အယ်သူနော်လံာ်အလာသုကစာ်မားနီးဆာဘဉ်အီးနှဉ်

တာ်ကွဲးတဖဉ်နဆျခီဖြိုကိုသရဉ်လဲးတရုံးတာ်တဖဉ်မဲ့တမ့ာ်

The Karen Teacher Working Group, through this newsletter, wants to share experience, ideas and information that we hope is useful for the development of our Karen education system. We need your feedback, opinions and news to help us achieve this goal.

Please write below your letters, stories, lesson plans, games, poems, experiences and anything else you believe would be useful to share in this newsletter. Make sure you include your name, date and place where you live when you write to us. Please use a plain paper if want to send us your drawings. If you send a puzzle or game, please include the answer. We are looking forward to hearing from you!

KTWG P.O Box39 Mae Sariang, MHS, 58110 Thailand.

သင်္ခကု**ိ**န်**ိဳ**ရီပုံရီ– ပုၤကိုဖိတဂၤက္ကၢပနၢဴဖဲတၢ်ကိၢခါအကိုပျုံကသုဉ်ကတိၢ်(ဘံလ့ကိၢဆဉ်)

ငံ္ေခ်ာက္ခရီခိုမ်ိဳမ်ိဳမ္ခရီအသးကဲ့ မီ ကညီကိုသရဉ်တာသိုင္ဂလိခ်ီလ့ဉ်ကိုဖိတာ်စာဖိုဉ်က္၊ (နီးဟုဉ်နီးခ်ီလိဉ်သးတာ်လဲးခ်ီဖို) ငံ္ခရီကုန္ရရှိတာရာ ကညီကိုသရဉ်တာသိဉ်လိခ်ီလ့ဉ်ကိုဖိတာ်စာဖိုဉ်က္၊ (ဟိုလီးတာ်ရဉ်တာ်ကျဲးဆည်)

လံဉ်ကုခ်ိန်အချ အသးကံနို တာ်ကို ခါနံးဖုဉ်တာမလိ(လူသီကို ဆဉ်)

